

PRZEWODNIK ROWEROWY POLSKO-CZESKI

Aglomeracja Wałbrzyska

zabytki, góry, blisko natury

CYKLOPRŮVODCE POLSKO-ČESKÝ

Aglomerace Wałbrzyška

památky, hory, blízko přírody

bikesudety.pl

PRÉKRAČUJEME HRANICE
PRÉKRAČUJEME HRANICE
2014-2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt pt. „Rozwój turystyki rowerowej Ziemi Broumovskiej i Aglomeracji Wałbrzyskiej”
jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska.

tekst / text:

Anna Motyka

konsultacja merytoryczna / odborná konzultace:

Katarzyna Matuła, Wiesław Jurewicz

tłumaczenie / překlad:

Natalie Raclavska

korekta / korektury:

Jagoda Zagrodnik

fotografie:

z zasobów Stowarzyszenie LOT AW oraz jej członków
ze zdrojů Stowarzyszenie LOT AW a jeho členů

mapy:

Wiesław Jurewicz, Krzysztof Wronikowski

skład i przygotowanie do druku / sazba a příprava pro tisk:

TU SIĘ TWORZY Łukasz Kawka

druk / tisk:

Drukarnia Poldruk Józef Grzywa, Marek Kawka S.C.

58-309 Wałbrzych, ul. Wrocławska 39a

e-mail: poldruk@poldruk.com.pl

www.poldruk.com.pl

wydawca / vydavatel:

Lokalna Organizacja Turystyczna Aglomeracja Wałbrzyska

Zamek Książ, ul. Piastów Śląskich 1

58-306 Wałbrzych

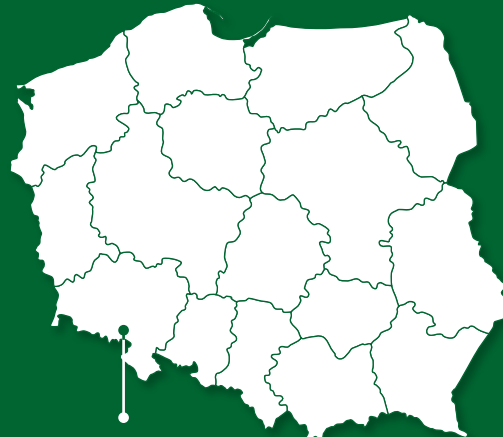
tel: +48 74 66 43 850

e-mail: lot@lotaw.pl

www.lotaw.pl

Copyright by LOT AW, Wałbrzych 2023

LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
AGLOMERACJA WAŁBRZYSKA

LOT AGLOMERACJI WAŁBRZYSKIEJ

Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna Aglomeracja Wałbrzyska

to organizacja skupiająca gminy i podmioty turystyczne.
Zapraszamy serdecznie do odkrycia naszego regionu.

Sdružení Místní turistická organizace Aglomerace Wałbrzyska

je organizace sdružující obce a subjekty cestovního ruchu.
Srdečně vás zveme k objevování našeho regionu.

Lokalna Organizacja Turystyczna Agglomeracja Wałbrzyska

ul. Piastów Śląskich 1, 58-306 Wałbrzych (Zamek Książ)

tel. +48 74 66 43 850, e-mail: lot@lotaw.pl

LOTAglomeracjiWałbrzyskiej

www.lotaw.pl

Przewodnik rowerowy - jak korzystać?	6-7
Strefa bikesudety.pl mobilnie	8-9
Aglomeracja Wałbrzyska rowerem	10-11
Aglomeracja Wałbrzyska rowerem - podział map	12-13

1. Region świdnicko-strzegomski rowerowo 14-23

Świdnica	24-25
Strzegom	26-27
Muzeum Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej	28-29
Zamek w Roztoce	30
Lokalna Grupa Działania „Szlak Granitu”	31
OSiR Świebodzice	32
Zakłady Przemysłu Cukierniczego Śnieżka SA	33
Zamek Książ	34-37
Obiekty noclegowe i gastronomiczne	38-39

2. Góry i Pogórze Wałbrzyskie rowerowo 40-49

Wałbrzych	50-51
Muzeum Porcelany w Wałbrzychu	52-53
Stara Kopalnia w Wałbrzychu	54-55
Aqua-Zdrój w Wałbrzychu	56
Skatepark w Wałbrzychu	57
Uzdrowisko Szczawno-Jedlina SA	58-59
Kompleks Dworzysko	60
Pałac Jedlinka	61
Jedlina-Zdrój	62-63
Obiekty noclegowe i gastronomiczne	64-65

3. Góry Sowie i Kamienne rowerowo 66-77

Zamek Grodno w Zagórzcu Śląskim	78
Zapora na Jeziorze Bystrzyckim	79
Sztolnie Walimskie	80-81
Podziemne Miasto Osówka	82-84
Muzeum Inżynierii i Techniki	83-85
Mieroszów	86-89
Pocysterskie Opactwo w Krzeszowie	90-93
Obiekty noclegowe i gastronomiczne	94-95

4. Góry Stołowe i Obniżenie Ścinawki rowerowo 96-105

Gmina Nowa Ruda	106-107
Muzeum przy Tunelu	106-107
Nowa Ruda	108-109
Gmina Radków	110-111
Broumovsko	112-113
Obiekty noclegowe i gastronomiczne	114
Wypożyczalnia rowerów	115-116
Biuro Turystyczne NORDACTIVE	117
Oddział PTTK Ziemi Wałbrzyskiej	117
Lokalna Organizacja Turystyczna Aglomeracja Wałbrzyska	118-119

Cykloprůvodce – jak ho používat?	6-7
Zóna bikesudety.pl mobilně	8-9
Agglomerace Wałbrzyska na kole	10-11
Agglomerace Wałbrzyska na kole – rozdělení map	12-13

1. Świdnicko-strzegomský region na kole 14-23

Świdnica	24-25
Strzegom	26-27
Železniční muzeum v obci Jaworzyna Śląska	28-29
Hrad v Roztoce	30
Místní akční skupina „Žulová cesta”	31
Sportovně-rekreační středisko Świebodzice	32
Výrobní cukrovinek Śnieżka SA	33
Zámek Książ	34-37
Ubytovací a stravovací zařízení	38-39

2. Wałbrzyské hory a podhůří na kole 40-49

Wałbrzych	50-51
Muzeum porcelánu ve Wałbrzychu	52-53
Starý důl ve Wałbrzychu	54-55
Aqua-Zdrój ve Wałbrzychu	56
Skatepark ve Wałbrzychu	57
Lázně Szczawno-Jedlina SA	58-59
Komplex Dworzysko	60
Zámek Jedlinka	61
Jedlina-Zdrój	62-63
Ubytovací a stravovací zařízení	64-65

3. Soví a Kamenné hory na kole 66-77

Hrad Grodno v obci Zagórze Śląskie	78
Přehrada na Bystrzyckém jezeře	79
Walimské štoly	80-81
Podzemní město Osówka	82-84
Muzeum automobilové techniky a technologie	83-85
Mieroszów	86-89
Bývalé cisterciácké Opatství v obci Krzeszów	90-93
Ubytovací a stravovací zařízení	94-95

4. Stolové hory a Údolí Ścinawky na kole 96-105

Obec Nowa Ruda	106-107
Muzeum u Tunelu	106-107
Město Nowa Ruda	108-109
Obec Radków	110-111
Broumovsko	112-113
Ubytovací a stravovací zařízení	114
Půjčovny kol	115-116
Turistická kancelář NORDACTIVE	117
Pobočka PTTK Wałbrzych	117
Místní turistická organizace Agglomerace Wałbrzyska	118-119

„Przewodnik rowerowy”, w polskiej i czeskiej wersji językowej, zawiera opis najważniejszych atrakcji turystycznych Lokalnej Organizacji Turystycznej Aglomeracji Wałbrzyskiej (LOTAW - czytaj więcej na str. 118) oraz Ziemi Broumowskiej, przez które poprowadzone zostały 44 trasy rowerowe w ramach projektu bikesudety.pl, wraz z poglądowymi mapami przedstawiającymi te trasy.

Trasy rowerowe LOTAW zostały podzielone na 8 kategorii: trasy do 10 km, między 10-30 km, między 30-70 km, powyżej 70 km, trasy singletrack, MTB, turystyczne oraz rodzinne. Prowadzą one przez góry, cenne przyrodniczo obszary, urokliwe wsie i miasteczka oraz duże miasta z dobrze zachowanymi zabytkami.

Prezentowany w przewodniku obszar podzielony został na cztery rowerowe regiony, co prezentuje poglądowa mapa:

1. Region świdnicko-strzegomski
2. Góry i Pogórze Wałbrzyskie
3. Góry Sowie i Kamienne
4. Góry Stołowe i Obniżenie Ścinawki

Każdy z czterech regionów opisany został pod kątem **tras rowerowych**, ich długości, specyfiki, trudności i rekomendacji dla konkretnych grup rowerzystów oraz w **części krajoznawczej** miejsc i atrakcji turystycznych, obiektów noclegowych oraz restauracji.

Przewodnik jest turystyczno-krajoznawczym uzupełnieniem map z serii Turystyka rowerowa Aglomeracji Wałbrzyskiej oraz strony www.bikesudety.pl, gdzie znajdują się bardzo dokładne opisy tras z obszerną dokumentacją fotograficzną. Towarzyszą im profile i stopniowanie (czyli kąty zjazdów i podjazdów). Można pobrać też pliki gpx, które pozwolą sprawnie nawigować. Zachęcamy osoby chcące dokładnie prześledzić poszczególne trasy do zapoznania się z aplikacją app.bikesudety.

„Cykloprůvodce” v polské a české jazykové verzi obsahuje popis nejdůležitějších turistických aktivit Místní turistické organizace Aglomerace Wałbrzyska (Lokalnej Organizacji Turystycznej Aglomeracji Wałbrzyskiej – LOTAW – více na straně 118) a Broumowska, kde bylo v rámci projektu bikesudety.pl postaveno 44 cyklotras. Obsahuje také názorné mapy těchto tras.

Cyklotrasy LOTAW jsou rozděleny do 8 kategorií: trasy do 10 km, 10-30 km, 30-70 km, nad 70 km, singletracky, MTB, turistické a rodinné trasy. Vedou přes hory, ceněné přírodní oblasti, půvabné vesnice a městečka i velká města se zachovalými památkami.

Oblast prezentovaná v průvodci byla rozdělena do čtyř cykloregionů, jak je znázorněno na následující mapě:

1. Świdnicko-strzegomský region
2. Wałbrzyské hory a podhůří
3. Soví a Kamenné hory
4. Stolové hory a Údolí Ścinawky

Každý z těchto čtyř regionů je popsán z hlediska cyklotras, jejich délky, specifik, obtížnosti a doporučení pro jednotlivé skupiny cyklistů, v **části věnované** památkám jsou uvedena turistická místa a zajímavosti, stejně jako ubytovací zařízení a restaurace.

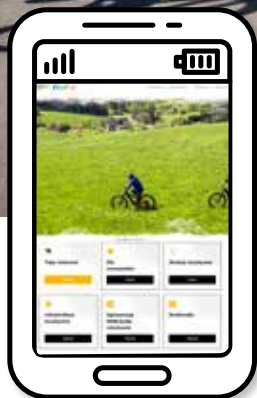
Průvodce je turistickým a poznávacím doplněním map ze série Cykloturistika Aglomerace Wałbrzyska (Turystyka rowerowa Aglomeracji Wałbrzyskiej) a k webovým stránkám www.bikesudety.pl, kde najdete velmi podrobné popisy tras s bohatou fotodokumentací. Ta je doplněna o profile a stupnice (tj. stoupání a klesání). Můžete si také stáhnout gpx soubory pro snadnější navigaci. Těm, kteří chtějí jednotlivé trasy podrobně prozkoumat, doporučujeme nahlédnout do aplikace app.bikesudety.

LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
AGLOMERACJA WAŁBRZYSKA

Agglomeracja
Wałbrzyska
rowerem

Bike resort
Broumovsko

www.bikesudety.pl

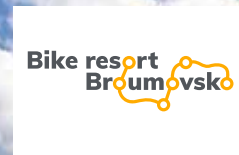
aplikacja
app.bikesudety

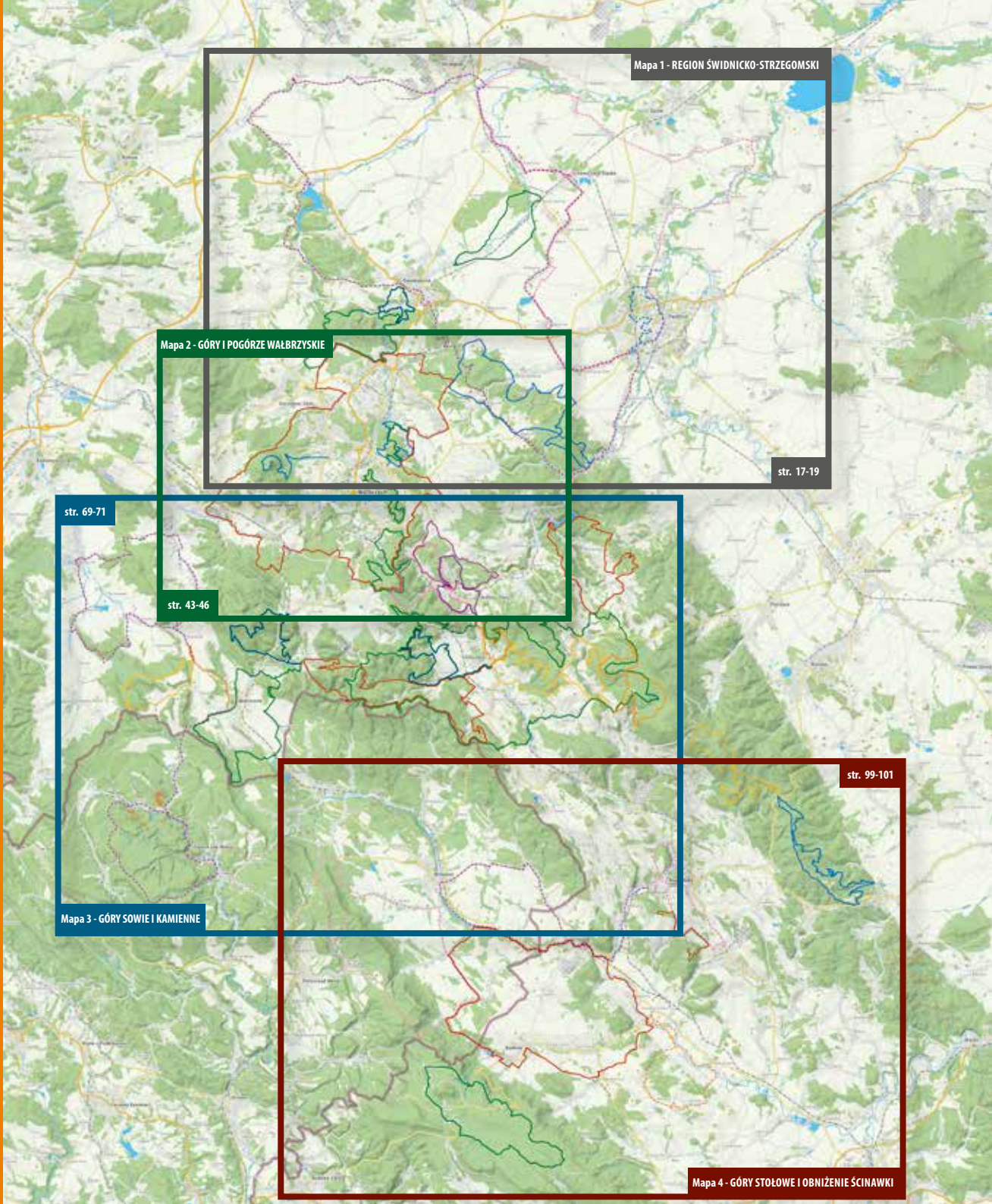
Obszar Aglomeracji Wałbrzyskiej nie pokrywa się z jednym regionem geograficznym, lecz obejmuje zróżnicowane pod względem ukształtowania terenu i wysokości terytorium o powierzchni 1784 km². Południowo-zachodnią część regionu Aglomeracji Wałbrzyskiej położona jest w Sudetach Środkowych i dzieła się na Góry Wałbrzyskie, Góry Kamienne, Góry Sowie i Wzgórze Włodzickie, zaś część południowo-wschodnią obejmuje Pogórze Wałbrzyskie i stromym uskokiem brzeżnym opada na Przedgórze Sudeckie.

Odkrywamy tu góry poprzedzielane głębokimi dolinami rzecznyymi i skalistymi wąwozami potoków, gdzie szczyty ich wzniesień są miejscami trudno dostępne, a przyroda zachowała swój dziki charakter. Gęste lasy i rozległe łąki, z bogactwem roślin chronionych, malowniczo przechodzą w pola uprawne oraz bliskie sąsiedztwo wsi i miast, gdzie znaczący wpływ na tę krajinę ma działalność człowieka.

Aglomeracja Wałbrzyska to bogata spuścizna kulturowa, którą region może się pochwalić. Różnorodność krajobrazu, piękne widokowo trasy kolejowe oraz setki kilometrów szlaków pieszych i rowerowych... to wszystko powoduje, że idealnie można tu połączyć zwiedzanie z jazdą na rowerze.

Území Aglomerace Wałbrzyška se neshoduje s jedním geografickým regionem, ale zahrnuje terénně a výškově rozmanité území o rozloze 1784 km². Jihozápadní část regionu Aglomerace Wałbrzyška se nachází ve Středních Sudetech a dělí se na Wałbrzyšské hory, Kamenné hory, Soví hory a Włodzické vrchy, zatímco jihovýchodní část zahrnuje Wałbrzyšské podhůří a klesá podél strmého okrajového zlomu do Sudetského podhůří. Objevujeme zde hory oddělené hlubokými údolními řek a skalnatými soutěskami potoků, jejichž vrcholy jsou místy těžko přístupné a příroda si zde zachovala svůj divoký ráz. Husté lesy a rozsáhlé louky s množstvím chráněných rostlin malebně přecházejí do orných polí a těsné blízkosti vesnic a měst, kde je tato krajina výrazně ovlivněna lidskou činností. Aglomerace Wałbrzyška se může pochlubit bohatým kulturním dědictvím regionu. Rozmanitost krajiny, železniční tratě s krásnými výhledy a stovky kilometrů turistických a cyklistických stezek... To vše představuje ideální spojení poznávání památek a cykloturistiky.

Mapa 1 - REGION ŚWIDNICKO-STRZEGOMSKI

Mapa 2 - GÓRY I POGÓRZE WAŁBRZYSKIE

str. 17-19

str. 69-71

str. 43-46

Mapa 3 - GÓRY SOWIE I KAMIENNE

str. 99-101

Mapa 4 - GÓRY STOŁOWE I OBNIŻENIE ŚCINAWKI

Katedra w Świdnicy

Strzegom

Najbardziej na północ wysunięty obszar strefy **bikesudety.pl**, charakteryzujący się malowniczym położeniem i licznymi atrakcjami turystycznymi. Cechą tego obszaru jest gęsta sieć osadnicza oraz liczne drogi i ścieżki, stwarzające świetne warunki do uprawiania turystyki rowerowej. Teren jest lekko pagórkowaty lub płaski, a więc harmonijnie można połączyć tu jazdę na rowerze ze zwiedzaniem. W każdej miejscowości turyści odnajdą piękne i cenne zabytki, ciekawostki przyrodnicze, a widoki rozpościerające się z okolicznych wzgórz są równie atrakcyjne jak sudeckie panoramy.

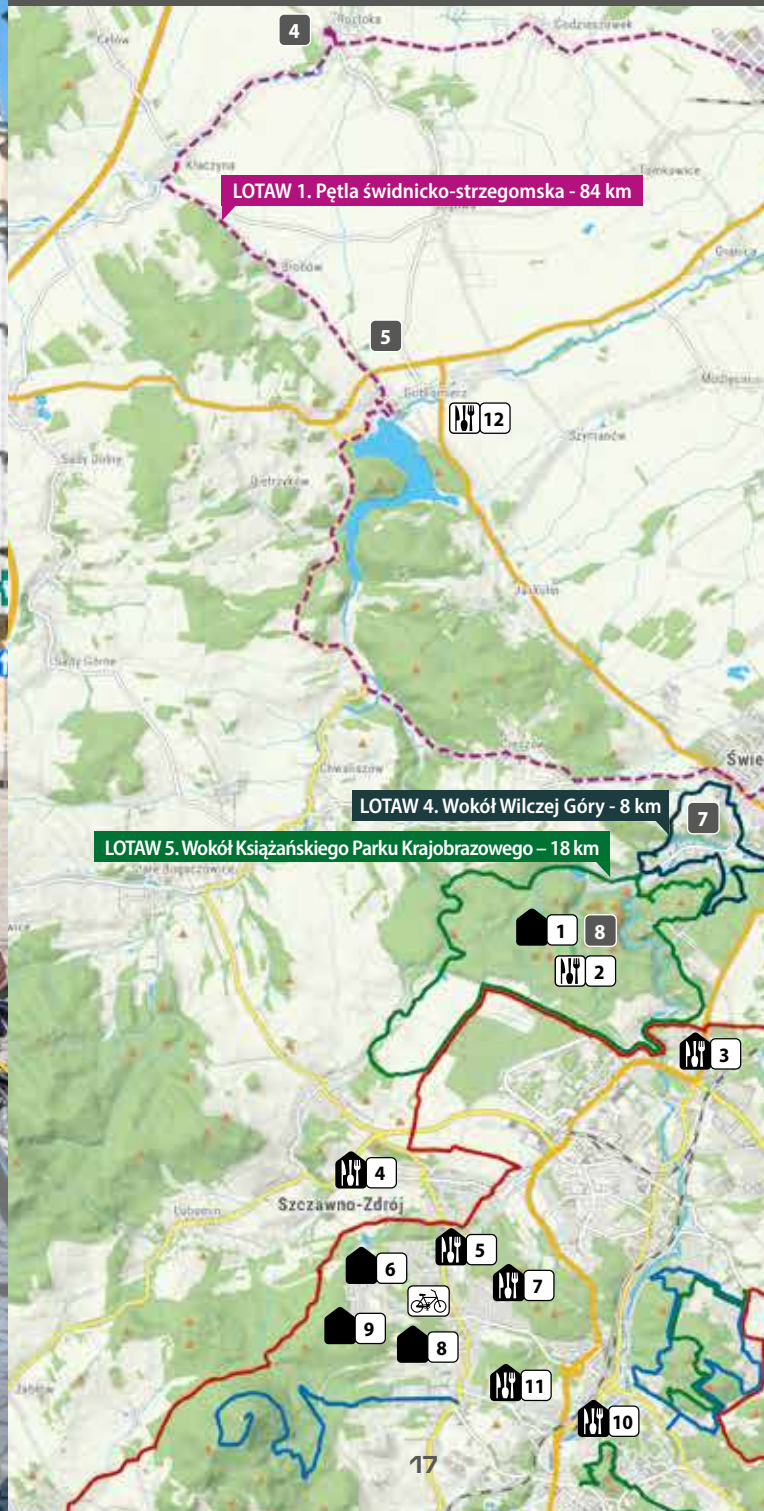

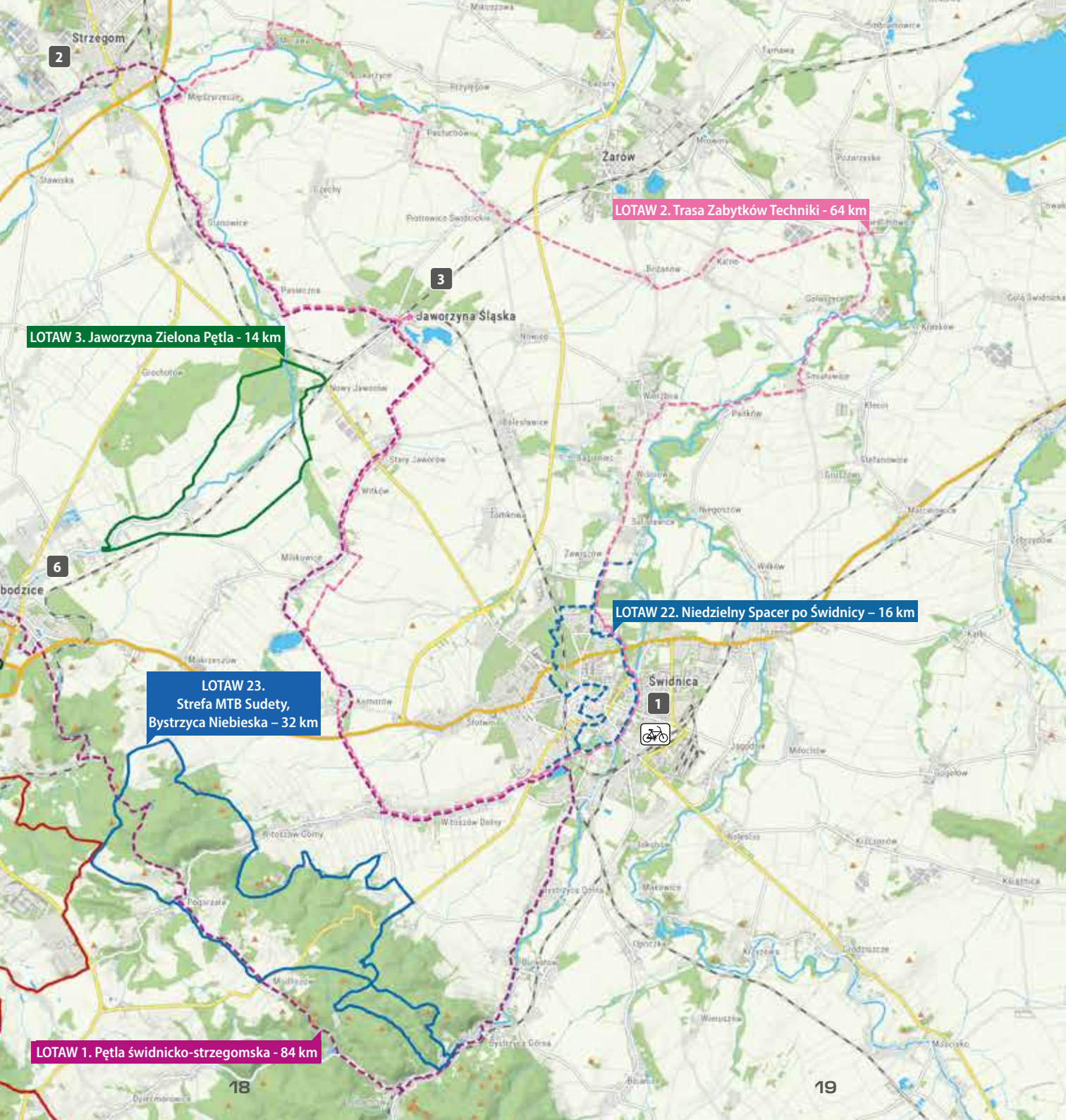
Jedną se o nejsevernější oblast zóny **bikesudety.pl**, která se vyznačuje malebnou polohou a četnými turistickými atrakcemi. Oblast má hustou síť sídel a četné cesty a stezky, což vytváří vynikající podmínky pro cykloturistiku. Terén je mírně kopcovitý nebo rovinatý, takže je možné harmonicky kombinovat jízdu na kole s poznáváním památek. V každé obci najdou turisté krásné a ceněné památky, přírodní zajímavosti, scenérie rozprostírající se z okolních kopců a malebná sudetská panoramata.

AGLOMERACJA WAŁBRZYSKA

MAPA 1 - REGION ŚWIDNICKO-STRZEGOMSKI

2

LOTAW 2. Trasa Zabytków Techniki - 64 km

3

LOTAW 3. Jaworzyna Zielona Pętla - 14 km

6

LOTAW 22. Niedzielny Spacer po Świdnicy - 16 km

LOTAW 23.
Strefa MTB Sudety,
Bystrzyca Niebieska - 32 km

1

LOTAW 1. Pętla świdnicko-strzegomska - 84 km

LOTAW 1. Pętla świdnicko-strzegomska - 84 km

Charakterystyka: jest to najdłuższa pętla w zestawieniu. Zestawiono ją z oznakowanych tras (żółta K1, czerwona K2) oraz odcinka łącznikowego Kłaczyna - Strzegom. Runda w części górskiej, dość wymagająca, od Dobromierza robi się zdecydowanie łatwiejsza, wypełniona licznymi atrakcjami turystycznymi

Nawierzchnia: głównie drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: rekomendowana doświadczonym rowerzystom na całodzienną wyprawę

Co zobaczą: starówka w Świdnicy, starówka w Strzegomiu, Zamek w Roztoce, Muzeum Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej

Starówka w Strzegomiu

str. 26

Zamek w Roztoce

str. 30

Dodatkowe atrakcje na trasie: Zakłady Przemysłu Cukierniczego Śnieżka SA, OSiR Świebodzice, Centrum Turystyczne Granitowego Szlaku

LOTAW 2. Trasa Zabytków Techniki - 64 km

Charakterystyka: znakomita, obszerna pętla w zróżnicowanym wysokościowo terenie. Biegnie w 100% w terenie otwartym (czyli wrażliwa na wiatry). Praktycznie cały czas z pięknymi widokami na Masyw Ślęży i Raduni, Wzgórze Kielczyńskie, Góry i Pogórze Wałbrzyskie oraz Góry Sowie. Trasa naszpikowana ciekawostkami i atrakcjami turystycznymi

Nawierzchnia: drogi gruntowe, asfaltowe o niewielkim natężeniu ruchu

Dla kogo: rekomendowana doświadczonym rowerzystom na całodzienną wyprawę

Co zobaczą: starówka w Świdnicy, Muzeum Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej

Starówka w Świdnicy

str. 24

Muzeum Kolejnictwa

str. 28

LOTAW 3. Jaworzyna Zielona Pętla - 14 km

Charakterystyka: spokojna pętla wytyczona w płaskim terenie. Dla korzystających z pociągów: warto tę trasę zapamiętać z powodów logistycznych. Jaworzyna Śląska to duży węzeł kolejowy, może się opłacać podejść do niej ze Świebodzic, bo są tam dodatkowe połączenia

Nawierzchnia: drogi gruntowe, asfaltowe

Dla kogo: polecana rowerzystom szukającym spokoju i odosobnienia

Co zobaczą: trasa z pięknymi widokami na Masyw Chełmca i Góry Wałbrzyskie oraz Masyw Ślęży

LOTAW 4. Wokół Wilczej Góry - 8 km

Charakterystyka: niewielka pętla mtb poprowadzona w bardzo ciekawym terenie. Nachylenia sporadycznie przekraczają 10%

Nawierzchnia: drogi gruntowe

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: trasa posiada znakomite walory przyrodnicze (częściowo prowadzi przez tereny leśne) oraz dobre walory widokowe na Przedgórze Sudeckie

LOTAW 5. Wokół Książańskiego Parku Krajobrazowego - 18 km

Charakterystyka: pętla o wybitnych walorach krajobrazowych i turystycznych, poprowadzona w pięknym, po-faldowanym terenie. Nie jest specjalnie trudna, ale podjazdy do 10% (zjazdy 15%) plus wertepiaste drogi gruntowe klasyfikują ją w okolicach lekkiego mtb

Nawierzchnia: głównie drogi gruntowe

Dla kogo: dla miłośników mtb i doświadczonych rowerzystów

Co zobaczą: zamek Książ, Książański Park Krajobrazowy z ruinami zamku Cisy i Mauzoleum Hochbergów

Zamek Książ

str. 34

LOTAW 22. Niedzielny Spacer po Świdnicy - 16 km

Charakterystyka: łatwa i krótka trasa, gdzie zobaczymy kilka najważniejszych atrakcji, zabytków oraz ciekawych świdnickich zakamarków

Nawierzchnia: głównie ścieżki rowerowe

Dla kogo: dla rodzin z dziećmi oraz niezbyt wprawionych rowerzystów

Co zobaczą: Kościół Pokoju, Katedrę Świdnicką i Muzeum Dawnego Kupiectwa oraz Wieżę Ratuszową, sklep firmowy „Śnieżka”, system dawnych umocnień Twierdzy Świdnickiej z XVIII wieku – tzw. Fleśczę Nowomłyńską, parki miejskie

Kościół Pokoju

str. 24

LOTAW 23. Strefa MTB Sudety, Bystrzyca Niebieska - 32 km

Charakterystyka: wspaniała pętla o charakterze podgórskim, gdzie harmonijnie przeplatają się odcinki leśne, łąkowe i polne. Na podjazdach często występują 10-12%, ale nie ma problemów technicznych, bo ścieżki i drogi są dość gładkie

Nawierzchnia: drogi gruntowe, leśne, łąkowe i polne

Dla kogo: doświadczeni rowerzyści mtb

Co zobaczą: trasa przyrodnicza obfitująca w tereny leśne i znakomite widoki na Przedgórze Sudeckie okolic Witoszowa

Na stronie internetowej www.bikesudety.pl znajdują się bardzo dokładne opisy powyższych tras z obszerną dokumentacją fotograficzną. Towarzyszą im profile i stopniowanie (czyli kąty zjazdów i podjazdów). Można pobrać też pliki gpx, które pozwolą sprawnie nawigować. Zachęcamy osoby chcące dokładnie prześledzić poszczególne trasy do zapoznania się z aplikacją app.bikesudety.pl.

LOTAW 1. Świdnicko-strzegomský okruh - 84 km

Charakteristika: jedná se o nejdelší okruh. Byl sestaven ze značených tras (žlutá K1, červená K2) a spojovacího úseku Klaczyna – Strzegom. Okruh v horské části je poměrně náročný, ale od obce Dobromierz se značně zmiřňuje. Vyplněný je četnými turistickými zajímavostmi

Povrch: převážně polní, štěrkové a asfaltové cesty

Pro koho: doporučeno zkušeným cyklistům na celodenní výlet

Co je zde k vidění: Historické centrum města Świdnica, Historické centrum města Strzegom, hrad v Roztoce, Muzeum železnice v Jaworzyně Śląské

Historické centrum města Strzegom str. 26

Hrad v Roztoce

str. 30

Další zajímavosti na trase: Výrobní cukrovinek Śniezka SA, Sportovně – rekreační středisko Świebodzice, Turistické centrum Źulové cesty

LOTAW 2. Trasa technických památek - 64 km

Charakteristika: výborný rozsáhlý okruh ve výškově členitém terénu. Vede 100% otevřeným terénem (tj. citlivým na vítr). Prakticky po celou dobu s krásnými výhledy na Masiv Ślęzy a Raduni, Kielczyńské vrchy, Wałbrzyšské hory a podhůří a Soví hory. Trasa je plná zajímavostí a turistických atrakcí

Povrch: polní a asfaltové cesty s nízkou intenzitou provozu

Pro koho: doporučeno pro zkušené cyklisty na celodenní výlet

Co je zde k vidění: Historické centrum Świdnice, Muzeum železnice v obci Jaworzyna Śląska

Historické centrum Świdnice

str. 24

Muzeum železnice

str. 28

LOTAW 3. Okruh Jaworzyna zelený - 14 km

Charakteristika: snažší okruh vedený v rovinatém terénu. Pro ty, kteří využívají vlaky: tuto trasu je dobré si zapamatovat z logistických důvodů. Obec Jaworzyna Śląska je významným železničním uzlem; může se vyplatit přijet sem ze Świebodzic, protože zde jsou další spoje

Povrch: polní cesty, asfaltové silnice

Pro koho: doporučeno pro cyklisty, kteří hledají klid a samotu

Co je zde k vidění: trasa s krásnými výhledy na Masiv Chelmiec a Wałbrzyšské hory a Masiv Ślęzy

LOTAW 4. Okolo Vlčí hory - 8 km

Charakteristika: malý MTB okruh vedený ve velmi zajímavém terénu. Stoupání místy přesahuje 10 %

Povrch: polní cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: trasa se vyznačuje výbornými přírodními podmínkami (zčásti vede lesními porosty) a pěkným výhledem na Sudetské podhůří

LOTAW 5. Okolo Książaňského krajinného parku - 18 km

Charakteristika: vysoce atraktivní okruh vedoucí malebnou krajinou a turistickými aktivitami, prochází přes krásný zvlněný terén. Není nijak zvlášť náročný, ale stoupání do 10 % (klesání 15 %) plus rozježděné polní cesty ho řadí do kategorie snadné MTB

Povrch: převážně polní cesty

Pro koho: pro nadšence MTB

a zkušené cyklisty

Co je zde k vidění: zámek Książ, Książaňský krajinný park se zříceninou hradu Cisy a Mauzoleem Hochbergů

zámek Książ

str. 34

LOTAW 22. Nedělní procházka po Świdnici - 16 km

Charakteristika: nenáročná a krátká trasa, na které uvidíme některé z nejvýznamnějších atrakcí, památek a zajímavých zákoutí Świdnice

Povrch: převážně cyklostezky

Pro koho: pro rodiny s dětmi a nepříliš zkušené cyklisty

Co je zde k vidění: Kostel míru, Świdnická katedrála a Muzeum historie obchodu a radniční věž, podniková prodejna „Śniezka“, systém bývalého opevnění Świdnické pevnosti z 18. století – tzv. Fleza Nowomyłńska, městské parky

Kostel míru

str. 24

LOTAW 23. Zóna MTB Sudety, Bystrzyca modrá - 32 km

Charakteristika: skvělý okruh podhorského charakteru, kde se harmonicky prolínají lesní, luční a polní úseky. Stoupání často dosahují 10-12 %, ale nejsou zde žádné technické problémy, protože cesty a silnice jsou poměrně hladké

Povrch: prašné, lesní, luční a polní cesty

Pro koho: zkušené MTB cyklisty

Co je zde k vidění: přírodní trasa bohatá na lesní plochy a vynikající výhledy na Sudetské podhůří v okolí obce Witoszów

Na internetových stránkách www.bikesudety.pl najdete velmi podrobné popisy výše uvedených tras s rozsáhlou fotodokumentací. Ta je doplněna o profily a stupnice (tj. klesání a stoupání). Můžete si také stáhnout gpx soubory pro snadnější navigaci. Těm, kteří chtějí jednotlivé trasy důkladně prozkoumat, doporučujeme, aby se podívali na aplikaci app.bikesudety.pl.

Świdnica

Kościół Pokoju w Świdnicy

Świdnica, położona nad rzeką Bystrzycą Świdnicką, to jedno z najładniejszych dolnośląskich miast, o 700-letniej historii i bogatych tradycjach kupieckich.

Początki miasta sięgają połowy XIII wieku. Już w 1290 roku stało się stolicą samodzielnego księstwa świdnicko-jaworskiego, a w XVI wieku było kwitnącym ośrodkiem rzemiosła i handlu – drugim po Wrocławiu miastem Śląska. Niestety wojna trzydziestoletnia (1618-1648) przyniosła spadek znaczenia miasta, upadek rzemiosła i wyludnienie. W XVIII wieku, po zajęciu Śląska przez Prusy, Świdnica stała się wojskową twierdzą, co dodatkowo spowalniało jej rozwój. Dopiero w II poł. XIX wieku splantowane zostały fortyfikacje i Świdnica zaczęła znów rozkwitać gospodarczo i przestrzennie. W 1844 roku wybudowano linię kolejową do Jaworzyny i Wrocławia, w 1863 oświetlenie olejowe zastąpiono gazowym, a w 1907 roku zbudowano elektrownię. Świdnica w nieznanym stopniu ucierpiała w wyniku działań wojennych w 1945 roku, szybko została odbudowana i intensywnie rozwija się jako duży ośrodek gospodarczy i kulturalny. Od 2004 roku jest siedzibą biskupstwa.

Historia tego niezwykłego miejsca zapisana jest przede wszystkim w jego zabytkach. Świdnicki rynek zachował oryginalny średniowieczny układ przestrzenny i kiedyś pełnił funkcję placu targowego.

W budynku dawnego ratusza, który wzniesiono na środku rynku, mieści się dziś **Muzeum Dawnego Kupiectwa** z ekspozycjami przedstawiającymi karczmę, aptekę, sklep kolonialny, bogate kolekcje opakowań oraz dawnych miar używanych w handlu. W środku bloku śródrynkowego stoi **wieża ratuszowa**, odbudowana w latach 2010-2012, która jest chlubą miasta i świetnym punktem widokowym. Wieża ma 58 m wysokości i dwa tarasy widokowe (zabudowane oknami i otwarte), skąd można podziwiać panoramę całej Świdnicy oraz malownicze okolice Przedgórze Sudeckiego i Sudetów.

W Świdnicy znajduje się bezcenny zabytek sztuki sakralnej, który w 2001 roku został wpisany na prestiżową Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO. To ewangelicki **Kościół Pokoju**, jeden z dwóch takich kościołów na świecie (drugi znajduje się w odległym o 35 km Jaworze). Ta niesamowita budowla powstała z wiary i pasji. Choć zbudowano ją z drewna, gliny, słomy – przetrwała i zachwyca od ponad 350 lat. Dziś jest największą drewnianą, barokową świątynią w Europie, która może pomieścić siedem i pół tysiąca ludzi.

W Świdnicy znajduje się także jeden z największych kościołów Dolnego Śląska – **katedra pw. św. Stanisława i św. Wacława**. Świątynia urzeka przepychem wystroju i imponuje wielkością – jej wieża, wysoka na 101,5 m, jest jedną z najwyższych w Polsce. Potężne gotyckie mury kościoła skrywają bogaty XVII-wieczny, barokowy wystrój, zrealizowany w warsztacie jezuita Johanna Riedla.

W 2018 roku katedra została wpisana na listę Pomników Historii.

Świdnica, znana także pod czeskim nazwem Svidnice, leżąc na rzece Bystrzyca Świdnicka, je jedním z nejkrásnějších měst Dolního Šleska se 700letou historií a bohatou kupeckou tradicí.

Počátky města sahají do poloviny 13. století. Již v roce 1290 se stalo hlavním městem nezávislého Svidnicko-javorského knížectví a v 16. století bylo kvetoucím centrem řemesel a obchodu – po městě Wrocław, známém také jako Vratislav, druhým největším městem ve Šlesku. Bohužel třicetiletá válka (1618-1648) přinesla pokles významu města, úpadek řemesel a vyliďování. V 18. století, po obsazení Šleska Pruskem, se Świdnica stala vojenskou pevností, což dále zpomalilo její rozvoj. Teprve ve druhé polovině 19. století byla opevnění vyklizena a Świdnica začala opět hospodářsky a prostorově rozvíjet. V roce 1844 byla vybudována železniční trať do obce Jaworzyna a města Wrocław, v roce 1863 bylo osvětlení petrolejovými lampami nahrazeno plynovými a v roce 1907 zde byla postavena elektrárna. V roce 1945 utrpěla Świdnica jen malé škody v důsledku válečných událostí, byla rychle obnovena a dále se rozvíjí jako významné hospodářské a kulturní centrum. Od roku 2004 je sídlem biskupství.

Historie tohoto pozoruhodného města je zapsána především v jeho památkách. Świdnické náměstí si zachovalo původní středověké prostorové uspořádání a kdysi sloužilo jako tržiště. V budově bývalé radnice, která byla postavena uprostřed náměstí, dnes sídlí **Muzeum historie obchodu** (Muzeum Dawnego Kupiectwa) s expozicemi představujícími hostinec, apatyku, koloniální obchod, bohaté sbírky obalů a starých měr používaných při obchodování. Uprostřed náměstí stojí **radniční věž**, přestavěná v letech 2010-2012, která je chloubou města a skvělým vyhlídkovým místem. Věž je vysoká 58 m a má dvě vyhlídkové terasy (prosklenou a otevřenou), odkud lze obdivovat panorama celé Świdnice a malebné okolí Sudeckého podhůří a Sudet. Ve Świdnici se nachází neocenitelná památka sakrálního umění, která byla v roce 2001 zapsána na prestižní Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Jedná se o evangelický **Kostel míru** (Kościół Pokoju), jeden ze dvou takových kostelů na světě (druhý se nachází v 35 km vzdálené obci Jawor). Tento úžasný kostel se zrodil z víry a nadšení. Přestože byl postaven ze dřeva, hlíny a slámy, přežil a okouzluje již více než 350 let. Dnes je největším dřevěným barokním kostelem v Evropě s kapacitou sedm a půl tisíce lidí. Ve Świdnici se nachází také jeden z největších kostelů v Dolním Šlesku – **katedrála sv. Stanislava a sv. Václava** (katedra pw. św. Stanisława i św. Wacława). Tento svatostánek uchvacuje nádhernou své vyzdobu a ohromuje svou velikostí – jeho 101,5 m vysoká věž je jednou z nejvyšších v Polsku. Mohutné gotické zdi katedrály skrývají bohatou barokní vyzdobu ze 17. století, vytvořenou v dílně jezuita Johanna Riedla. V roce 2018 byla katedrála zapsána na seznam Památek historie (lista Pomníků Historii).

Strzegom

Aleja Rzeźb w Strzegomiu

Strzegom, miasto położone u podnóża Wzgórz Strzegomskich, słynie w Polsce z granitów.

W granicach miasta i okolicy znajduje się 9 dużych kamieniołomów i liczne zakłady kamieniarskie. To prawdziwe skalne zagłębienie, gdzie wydobycie, obróbka i produkcja wszelkiego rodzaju wyrobów kamiennych osiągnęły światowe standardy. Gdy zwiedza się miasto, często słychać ostrzegawcze syreny alarmowe, a po nich huk eksplozji odpalanych w kamieniołomach ładunków. Wtedy granitowe serce Polski bije!

Pierwsza wzmianka o grodzie strzegomskim znajduje się w bulli papieskiej Hadriana IV z roku 1155 i wymienia „gradice Ztrigom”. Na początku XIII wieku do Strzegomia zostali sprowadzeni pierwsi rycerze z zakonu joannitów, którzy odegrali ważną rolę w historii miasta – nadzorowali budowę monumentalnej bazyliki św. Piotra i św. Pawła oraz murów miejskich. Dzięki liczny przywilejom Strzegom stał się ważnym ośrodkiem miejskim, słynącym z produkcji i handlu sukniem. Okres pomysłowego rozwoju przerwała wojna trzydziestoletnia (1618-1648). Zniszczone miasto odbudowywało się bardzo powoli. W XIX wieku rozpoczęto na wielką skalę eksploatację granitu, a uruchomienie w 1856 roku linii kolejowej miało przełomowe znaczenie dla miejskiej gospodarki.

W lutym i marcu 1945 roku Strzegom był miejscem zaciętych walk między wojskami niemieckimi i sowieckimi, w wyniku czego miasto uległo zniszczeniu. Ostrzał i pożary spowodowały utratę 70% staromiejskiej zabudowy. Dzisiejsza panorama Strzegomia pokazuje całą tę historię.

Aby zobaczyć panoramę miasta, najlepiej wejść na **wieżę targową** na strzegomskim rynku, która jest jedyną pozostałością ratusza z XIV wieku i jedynym elementem średniowiecznej zabudowy rynku. Do wieży przylega dużo młodszy ratusz, wzniesiony w latach 1858-1860 i dziś, jak przed laty, jest siedzibą władz miejskich. Wśród licznie dostępnych w Strzegomiu kościołów koniecznie trzeba zwiedzić XIV-wieczny **kościół św. App. Piotra i Pawła**, będący od 2002 roku **Bazyliką Mniejszą**. Zbudowano go z granitowego i bazaltowego kamienia łamanego, na planie krzyża łacińskiego, a do wnętrza świątyni prowadzą unikalne, bogato rzeźbione portale. Na dzwonnicy znajduje się najstarszy (1318 r.), pracujący dzwon w Polsce. Zwiedzając Strzegom, warto zobaczyć fragmenty **dawnych murów miejskich z Basztą Dziobową** z XIV wieku w Parku Miejskim oraz **Aleję Rzeźb** przy al. Wojska Polskiego, będącą plenerowym muzeum granitowych rzeźb, które powstały podczas plenerów kamieniarskich.

Strzegom, známy též pod českým názvem Střihom, je město ležící na úpatí Strzegomských vrchů (Wzgórz Strzegomskich) a je v Polsku proslulé svou žulou. Na území města a v jeho okolí se nachází 9 velkých kamenolomů a četné kamenářské firmy. Jedná se o skutečnou skalní těžební pánev, kde těžba, zpracování a výroba všech druhů kamenných výrobků dosáhly světové úrovně. Při návštěvě města můžete často slyšet varovné sirény, následované hukotem výbuchů náloží odpalovaných v lomech. Tehdy žulové srdce Polska bije!

Hrad Strzegom je poprvé zmíněn v papežské bule Hadriána IV. z roku 1155, kde se zmiňuje „gradice Ztrigom”. Na počátku 13. století byli do Strzegomi přivedeni první rytíři Řádu johanitů, kteří sehráli v historii města významnou roli – dohlíželi na stavbu monumentální baziliky sv. Petra a sv. Pavla a městských hradeb. Díky četným privilegiím se Strzegom stala významným městským centrem, proslulým výrobou a obchodem se sukniem. Období úspěšného rozvoje přerušila třicetiletá válka (1618-1648). Zničené město se vzpamatovávalo velmi pomalu. V 19. století začala rozsáhlá těžba žuly a pro hospodářství města bylo přelomové otevření železniční trati v roce 1856. V únoru a březnu 1945 se ve Strzegomi odehrály zuřivé boje mezi německými a sovětskými vojsky, v jejichž důsledku bylo město zničeno. Ostřelování a požáry měly za následek ztrátu 70 % původní městské zástavby. Dnešní panorama Strzegomi ukazuje celý ten příběh.

Pro panoramatický výhled na město je nejlepší vystoupat na **tržní věž** na strzegomském náměstí, která je jediným pozůstatkem radnice ze 14. století a jediným prvkem středověké zástavby náměstí. K věži přiléhá mnohem mladší radnice postavená v letech 1858-1860, která je dnes, stejně jako před lety, sídlem městského úřadu. Z mnoha kostelů ve Strzegomi je třeba navštívit **kostel sv. apoštolů Petra a Pavla** (kościół św. App. Piotra i Pawła) ze 14. století, kterému je od roku 2002 propůjčen titul **bazilika minor**. Byl postaven ze žulového a čedičového lámaného kamene na půdorysu latinského kříže a do interiéru kostela vedou unikátní, bohatě vyřezávané portály. Ve zvonici se nachází nejstarší (z roku 1318) funkční zvon v Polsku. Při návštěvě Strzegomi stojí za to prohlédnout si pozůstatky **starých městských hradeb s Dziobovou baštou** ze 14. století v Městském parku a **Aleji soch** na ulici Aleja Wojska Polskiego, která je muzeum žulových soch vytvořených během kamenických dílen pod širým nebem.

Historia Jaworzyny Śląskiej od początku związana była z kolejnictwem.

W 1843 roku zbudowano tu stację na linii kolejowej z Wrocławia do Świebodzic i nazywano ją Königszelt (Królewski Namiot), nawiązując do wydarzeń z 1761 roku, gdy w czasie wojny siedmioletniej znajdował się tu połowy obóz wojsk pruskich w liczbie ok. 64 tys. żołnierzy i kwatery wodza naczelnego, króla Fryderyka II. A obecna nazwa pochodzi od pobliskiego Starego Jawornika, którego Jaworzyna była częścią.

Od 2004 roku działa **Muzeum Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej**. Zwiedzanie tego muzeum to pasjonująca podróż przez świat zabytkowych maszyn. 40 lokomotyw, 60 wagonów, żurawie kolejowe, dźwigi węglowe... w sumie znaleźć tu można 150 maszyn, które zajmują 1,5 km torów!

Najstarszym eksponatem jest parowóz Tkh2-12 firmy Union Giesserei z 1890 roku – jedyny na świecie z tej serii. Najcenniejsze pojazdy można podziwiać z wnętrza, a te ustawione na bocznicach można zwiedzać i eksplorować od środka.

Historie města Jaworzyna Śląska byla vždy spojena se železnicí.

V roce 1843 zde byla na železniční trati mezi městy Wrocław a Świebodzice postavena stanice s názvem Königszelt (Královský stan), což odkazuje na události z roku 1761, kdy se zde během sedmileté války nacházel polní tábor pruské armády o síle asi 64 000 vojáků a ubikace vrchního velitele, krále Fridricha II. Dnešní název pochází od nedaleké obce Starý Jaworník, které byla Jaworzyna součástí.

Od roku 2004 je v provozu **Železniční muzeum v Jaworzyně Śląské** (Muzeum Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej). Návštěva tohoto muzea je vzrušující cestou světem starých strojů. K vidění je zde 40 lokomotiv, 60 vagonů, železniční drezíny, jeřáby na uhlí... Celkem se zde nachází 150 strojů, které stojí na 1,5 km kolejí! Nejstarším exponátem je zde parní lokomotiva Tkh2-12 společnosti Union Giesserei z roku 1890 – jediná lokomotiva z této řady na světě. Nejcennější vozidla lze obdivovat zevnitř, zatímco ta seřazená na vlečce lze navštívit a prozkoumat i zevnitř.

Zamek w Roztoce jest jednym z większych i ładniejszych zamków na Dolnym Śląsku.

Jego początki sięgają XIV wieku, gdy istniał tu zamek nawodny. Od końca XV wieku aż do 1945 roku stanowił siedzibę hrabiowskiej linii znanego śląskiego rodu von Hochberg. Zamek na przestrzeni lat był wielokrotnie przebudowywany – w XVI wieku w stylu renesansowym, a gruntowna przebudowa w XVIII wieku, w stylu barokowym, nadała mu pałacową bryłę, w której przetrwał do dziś. Największy rozkwit rezydencji w Roztoce przypada na XIX w. Nowy wystrój zyskały pałacowe wnętrza ozdobione kunsztownymi sztukateriami i malowidłami, a zleceniodawcą był ówczesny właściciel Roztoki Hans Heinrich XIV Bolko hrabia von Hochberg, znany kompozytor i dyrektor Teatru Królewskiego, a następnie Opery Dworskiej w Berlinie.

Zwiedzanie z przewodnikiem obejmuje park, ogród, część parteru oraz I piętro. Oprócz zwiedzania na terenie zamku odbywają się koncerty, spotkania autorskie, pikniki, warsztaty i plenery fotograficzne.

Hrad v Roztoce (Zamek w Roztoce) je jedním z největších a nejhezčích hradů v Dolním Slezsku.

Počátky hradu sahají až do 14. století, kdy zde stál vodní hrad. Od konce 15. století až do roku 1945 byl sídlem hraběcí linie významného slezského rodu von Hochberg. Hrad byl v průběhu let několikrát přestavěn – v 16. století v renesančním slohu a velká přestavba v 18. století v barokním slohu mu dala zámeckou podobu, v níž se dochoval dodnes. Největšího rozkvětu se roztocká rezidence dočkala v 19. století. Zámecké interiéry, zdobené propracovanými štukami a malbami, nově vyzdobil tehdejší majitel Roztoky Hans Heinrich XIV. Bolko hrabě von Hochberg, známý skladatel a ředitel Královského divadla a později Dvorní opery v Berlíně.

Pohledky s průvodcem zahrnují park, zahradu, část přízemí a první patro. Kromě prohlídek se v hradním areálu konají koncerty, autorská setkání, pikniky, workshopy a fotografické plenery.

Zamek w Roztoce

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „SZLAKIEM GRANITU”

+48 661 541 317 | www.granitowyszlak.com

W 2023 roku w Dobromierzu powstało „**Centrum Turystyczne Granitowego Szlaku**”. Jednym z jego głównych celów jest wsparcie i promocja produktów i usług pochodzących z obszaru partnerstwa Lokalnej Grupy Działania „Szlakiem Granitu”. W centrum działa sklep z lokalnymi produktami, które można także zakupić w sklepie internetowym zrzeszającym lokalnych producentów. To doskonała okazja, aby poznać lokalną kulturę oraz wspomóc rozwój lokalnej społeczności. Poza sklepem na terenie Centrum funkcjonuje również kawiarnia.

„Centrum Turystyczne Granitowego Szlaku” prowadzi także działalność z zakresu udostępniania oferty turystycznej partnerskich gmin: Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Kostomłoty, Strzegom, Świdnica, Udanin i Żarów. Organizowane są wizyty studyjne, których głównym celem jest zapoznanie się z lokalnymi producentami, atrakcjami, szlakami pieszymi i rowerowymi, jak również promowanie ich w innych regionach Polski.

V roce 2023 bylo v obci Dobromierz založeno „**Turistické centrum Žulové cesty**” („Centrum Turystyczne Granitowego Szlaku”). Jedním z jeho hlavních cílů je podpora a propagace výrobků a služeb z partnerského území Místní akční skupiny „Žulovou cestou” (Lokalnej Grupy Działania „Szlakiem Granitu”). Součástí Centra je prodejna místních výrobků, které lze zakoupit také v internetovém obchodě sdružujícím místní výrobce. Návštěva Centra je skvělou příležitostí, jak se seznámit s místní kulturou a podpořit rozvoj místní komunity. Kromě obchodu se v Centru nachází také kavárna.

„Turistické centrum Žulové cesty” také aktivně zpřístupňuje turistickou nabídku partnerských obcí Dobromierz. Jedná se o tyto obce: Jaworzyna Śląska, Kostomłoty, Strzegom, Świdnica, Udanin a Żarów. Pořádá studijní zájezdy, jejichž hlavním cílem je poznávání místních výrobců, atrakтивit, pěších a cyklistických tras a jejich propagace v dalších regionech Polska.

W skład kompleksu **Ośrodka Sportu i Rekreacji w Świebodzicach** wchodzi m.in. Wodne Centrum Rekreacji, jeden z największych zespołów basenów otwartych na Dolnym Śląsku, kręgielnia i skatepark. Malowniczo położone tereny do plażowania, przysmaki z lokalnej kawiarenki oraz boisko do piłki siatkowej, nożnej i ręcznej to raj dla wypoczywających na otwartym basenie. Poszukiwacze wodnego szaleństwa znajdują tu mnóstwo atrakcji dla najmłodszych. Brodzik ze zjeżdżalnią w kształcie ryby, parasol wodny, multimedialną zjeżdżalnię z pomiarem czasu i prędkości oraz wodny plac zabaw – to idealne miejsce na aktywny wypoczynek dla rodzin z dziećmi.

Součástí komplexu **Sportovně-rekreačního střediska** (Ośrodka Sportu i Rekreacji) ve Świebodzích je Vodní rekreační centrum, jeden z největších otevřených bazénových komplexů v Dolním Slezsku, kuželna a skatepark. Malebné okolí pláže, lahůdky z místní kavárničky a hřiště na volejbal, nohejbal a házenou jsou rájem pro ty, kteří relaxují na koupališti. Milovníci vodních radovánek zde najdou spoustu atrakcí i pro ty nejmenší. Brouzdaliště se skluzavkou ve tvaru ryby, vodní deštník, multimedialní skluzavku s měřením času a rychlosti a vodní hřiště – to je ideální místo pro aktivní dovolenou rodin s dětmi.

W Świebodzicach od ponad 70 lat działa słynna fabryka słodczy **ZPC Śnieżka SA**. To właśnie tu powstają m.in. pyszne michałki, które zna chyba każdy Polak. Receptury wyrobu słodczy są niezmiennie od lat, dlatego też z całą pewnością kultowe maczki, trufle czy galaretki kojarzą się wielu osobom z niezapomnianymi smakami z dzieciństwa. W roku 2012 ZPC Śnieżka zostały honorowym mecenasem zamku Książ. W ramach tej współpracy firma produkuje słodczy z serii „Księżnej Daisy” – truflowe cukierki oraz ręcznie robione czekolady w kilku smakach. Michałki, pastylki z maczkiem, trufle można kupić w jednym z dwóch sklepów firmowych – bezpośrednio przy fabryce w Świebodzicach – ul. Sienkiewicza 36 oraz przy historycznym rynku w Świdnicy na ul. Długiej 2.

Slavná Výroba cukrovinek **ZPC Śnieżka SA** působí ve Świebodzích již více než 70 let. Vyrábějí se zde mimo jiné lahodné Michálky, které zná snad každý Polák. Recepty na výrobu cukrovinek se po léta nemění, a proto si ikonické „máčky”, „lanýžky” nebo „želky” mnozí lidé spojují s nezapomenutelnými chutěmi z dětství. V roce 2012 se společnost ZPC Śnieżka stala čestným patronem zámku Książ. V rámci této spolupráce společnost vyrábí sladkosti z řady „Princezna Daisy” – lanýžové bonbony a ručně vyráběné čokolády v několika příchutích. Michálky, bonbony s máčkem a lanýžky je možné zakoupit v jedné ze dvou prodejen společnosti – přímo v továrně ve Świebodzích – ulice Sienkiewicza 36 a na historickém náměstí ve Świdnici, ulice Długa 2.

Zamek Książ to jeden z największych i najpiękniejszych zamków w Polsce. Położony malowniczo na cyplu skalnym, otoczony pięknymi tarasami i rozległym parkiem stanowi jedną z największych atrakcji turystycznych Dolnego Śląska. Na zwiedzanie kompleksu zamkowo-parkowego warto zarezerwować cały dzień.

Zbudowany w XIII wieku przez **Piastów świdnicko-jaworskich** zamek pełnił funkcje obronne i nazywano go „bramą do Śląska”. W późniejszych wiekach kilkakrotnie był przebudowywany i nadano mu formę rezydencji pałacowej. W latach 1509-1939 zamek Książ z przyległymi dobrami należał do potężnego rodu Hochbergów, stąd bywali tu najwięksi ówczesnego świata – rosyjski car Mikołaj I z małżonką Aleksandrą Fiodorowną, cesarze Wilhelm I i Wilhelm II, król grecki Konstantyn I z małżonką królową Zofią, John Quincy Adams (ambasador Stanów Zjednoczonych w Prusach, późniejszy prezydent USA). W 1941 roku władze III Rzeszy skonfiskowały zamek, a paramilitarna organizacja Todt rozpoczęła przebudowę wewnątrz prawdopodobnie na główną kwaterę dla Hitlera.

Tajemnicze **podziemia**, które miały szyć skarby, ważne dokumenty lub szyć jako bunkier, dziś udostępnione są do zwiedzania.

W Książańskim Parku Krajobrazowym, który otacza zamek, turyści także odnajdą bogactwo przyrody i dziedzictwa kulturowego. Dostępne do zwiedzania są tu dawne stajnie zamkowe, dziś Państwowe **Stado Ogierów Książ**, **mauzoleum rodu Hochbergów**, ruiny zamku Stary Książ, a w odległości ok. 2 km od zamku znajduje się wybudowana w latach 1911-1914 **palmiarnia**, czyli ogród zimowy rodziny von Hochberg. Ściany palmiarni wyłożono tufem wulkanicznym sprowadzonym w sześciu wagonach z sycylijskiej Etny. Stworzono z niego tajemnicze alejki spacerowe, skalne grotty i wodne kaskady, które obsadzono 80 gatunkami egzotycznych roślin. Oprócz roślinności w palmiarni można zobaczyć spacerujące pawie i lemury.

Podziemia Zamku Książ

Zámek Książ (Zamek Książ) je jedním z největších a nejkrásnějších zámků v Polsku. Nachází se na malebném skalnatém ostrohu, je obklopen krásnými terasami a rozsáhlým parkem a je jednou z největších turistických atrakcí v Dolním Slezsku. Na prohlídce zámecko-parkového komplexu se vyplatí vyhradit si celý den.

Hrad postavený ve 13. století svídnicko-javorskými Piastovci měl obrannou funkci a říkalo se mu „Brána do Slezska“. V pozdějších stoletích byl několikrát přestavěn a dostal podobu zámecké rezidence. V letech 1509-1939 patřil Książ s přilehlými panstvími mocnému rodu Hochbergů, proto jej navštěvovaly ty nejvýznamnější osobnosti své doby – ruský car Mikuláš I. s manželkou Alexandrou Fjodorovnou, císařové Vilém I. a Vilém II, řecký král Konstantin I. s manželkou královnou Sofií, John Quincy Adams (velvyslanec USA v Prusku, pozdější prezident USA). V roce 1941 úřady Třetí říše zámeček zkonfiskovaly a polovojenská organizace Todt začala s přestavbou interiéru, pravděpodobně na Hitlerovo sídlo.

Ve stejné době jako původní hrad bylo vytvořeno i tajemné **podzemí** k ukrytí pokladů, důležitých dokumentů nebo jako bunkr. Dnes je přístupné veřejnosti. V Książaňském krajiněm parku (Książański Park Krajobrazowy), který zámek obklopuje, najdou turisté také bohaté přírodní a kulturní dědictví. K vidění jsou zde bývalé hradní stáje, nyní **Státní hřebčín Książ**, **mauzoleum rodiny von Hochberg**, zřícenina hradu Stary Książ a asi 2 km od zámku se nachází **palmový skleník**, postavený v letech 1911-1914, neboli zimní zahrada rodiny von Hochberg. Stěny palmového skleníku byly obloženy sopečným tufem přivezeným v šesti vagoncích ze sicilské Etny. Byly z něj vytvořeny tajemné pěší stezky, skalní jeskyně a vodní kaskády, které byly osázeny 80 druhy exotických rostlin. Kromě exotické flóry v palmovém skleníku můžete vidět i procházející se pávy a lemury.

1

2

4

3

6

5

8

7

10

9

12

11

1

Hotel Książ* w Wałbrzychu**

tel. +48 74 664 38 90
www.ksiiaz.walbrzych.pl/turystyka/hotel

2

Kasztanowy Taras (Zamek Książ)

tel. +48 506 736 030

3

Hotel & Restauracja Maria*
i HOTEL MARYSIENKA**** w Wałbrzychu**

tel. +48 74 665 01 00
www.hotelmaria.sirbud.pl

4

Kompleks Dworzysko w Szczawnie-Zdroju

- hotel, restauracja i kawiarnia
tel. +48 74 663 30 35
www.dworzysko.pl

5

Hotel* i Restauracja Maria Helena w Szczawnie-Zdroju**

tel. +48 668 134 932
www.hotelmariahelena.pl

6

Corso NO. 7 APARTMENT w Szczawnie-Zdroju

tel. +48 883 311 358

7

Rezydencja BOHEMA w Szczawnie-Zdroju (hotel i restauracja)

tel. +48 794 568 000
e-mail: rezerwacje@rezydencja-bohema.pl

8

Pokoje gościnne Andrzejówka w Szczawnie-Zdroju

tel. +48 603 892 700
www.noclegi-szczawno.pl

9

Dom Zdrojowy w Szczawnie-Zdroju

tel. +48 74 84 93 130
www.szczawno-jedlina.pl

10

**Kawiarnia Sztzygarówka
i pokoje gościnne w Starej Kopalni w Wałbrzychu**

tel. +48 74 667 09 70
www.starakopalnia.pl

11

Hotel* i restauracja Aqua-Zdrój w Wałbrzychu**

tel. +48 74 660 93 00
www.hotel.aqua-zdroj.pl

12

Bistro Granit w Centrum Turystycznym Granitowego Szlaku

tel. +48 661 541 317
www.granitowyszlak.com

 obiekt noclegowy

 ubytování

 restauracja

 restaurace

 obiekt noclegowy + restauracja

 ubytování + restaurace

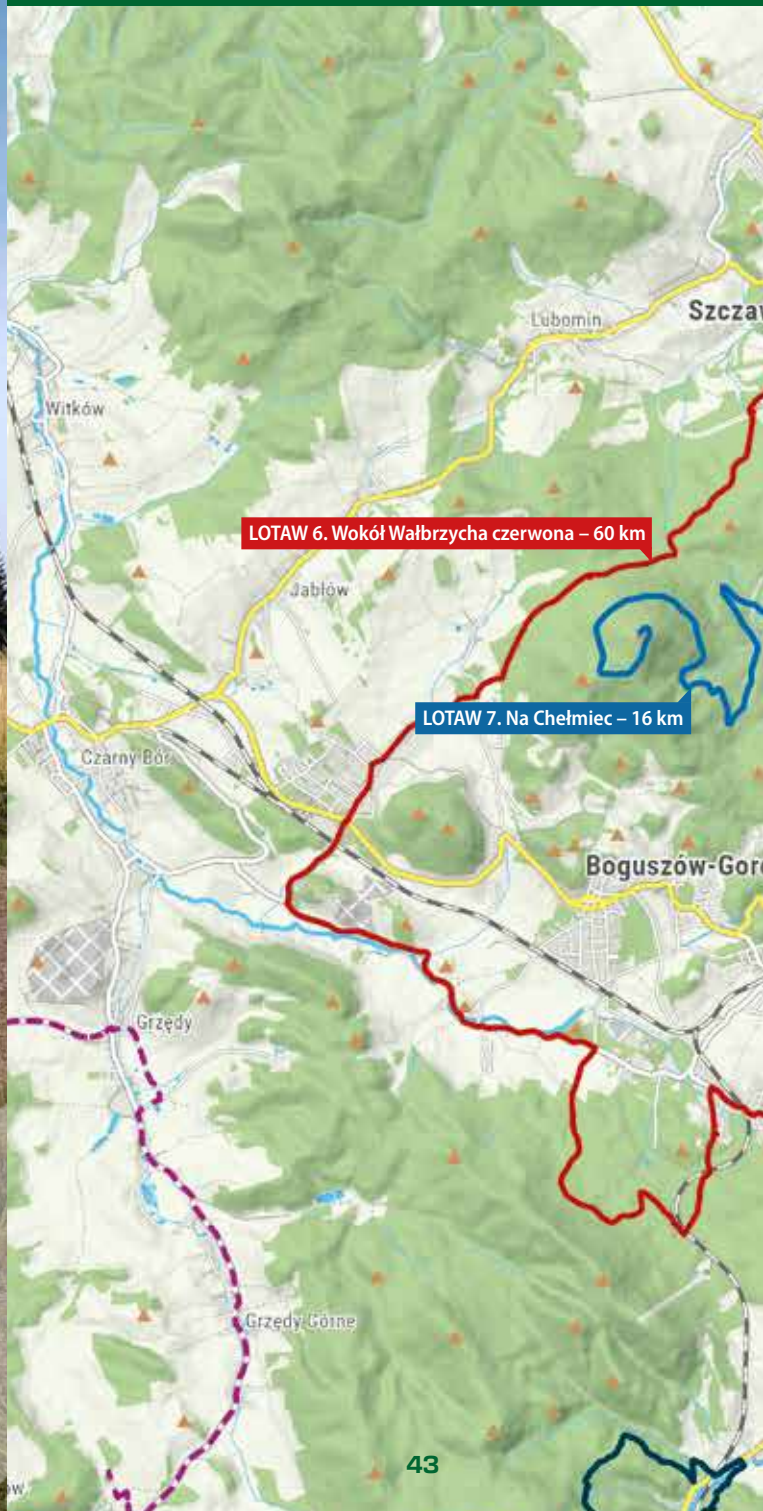
GÓRY I POGÓRZE WAŁBRZYSKIE

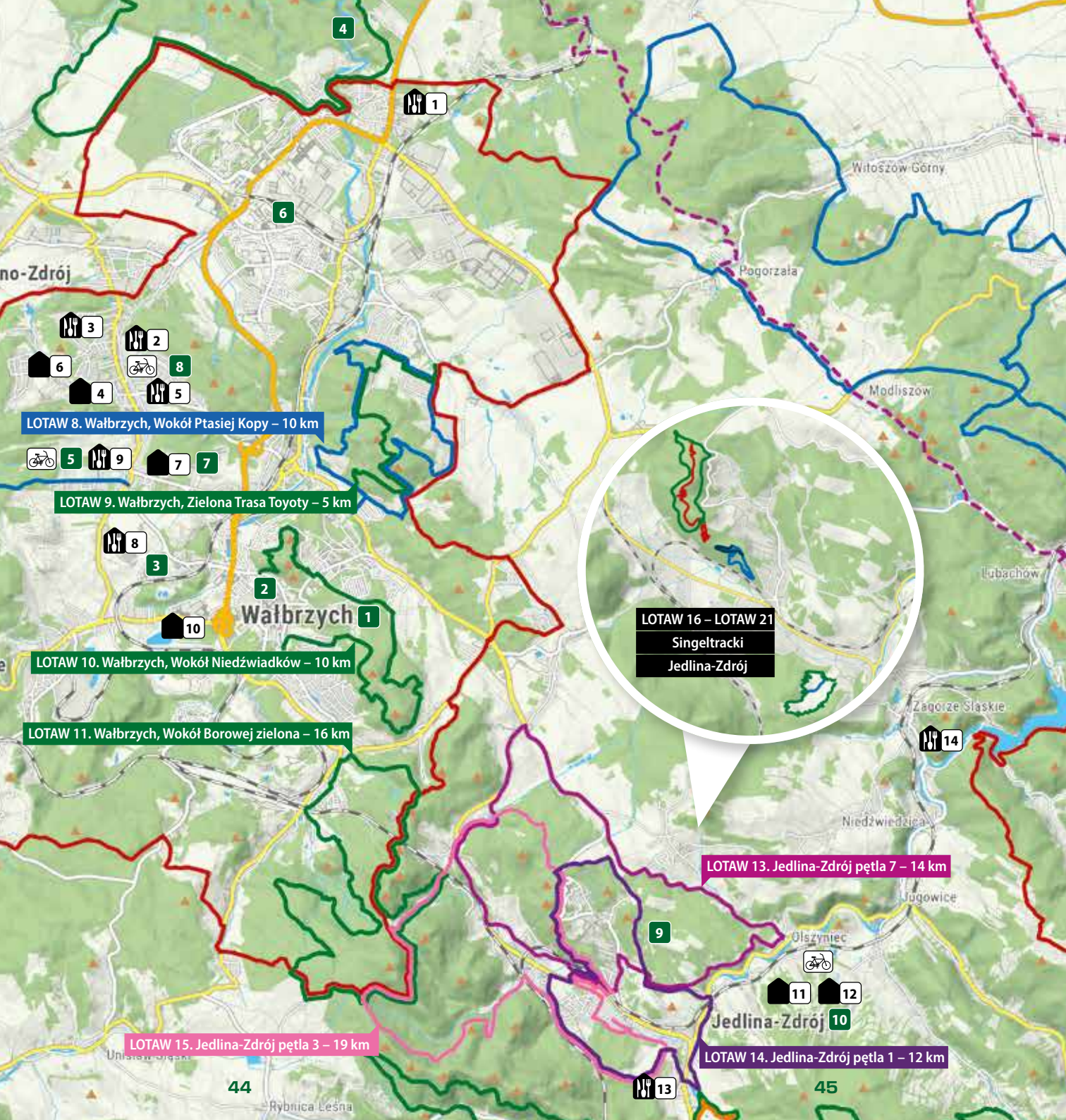

Góry i Pogórze Wałbrzyskie to region bardzo zróżnicowany. Z jednej strony mamy tu historię bogatego w zabytki miasta Wałbrzycha, które przez wiele wieków było kojarzone z przemysłem górnictwem (do dziś pod miastem znajdują się już pozamykane korytarze podziemnych wyrobisk kopalnianych). Mamy tu historię modnych uzdrowisk, takich jak Szczawno-Zdrój czy w Jedlina-Zdrój, gdzie pod ziemią pulsują źródła cennych wód mineralnych. A zaraz obok tych miejsc są malownicze, często bardzo strome szlaki Gór Wałbrzyskich, gdzie z wież widokowych Trójgarbu, Chełmca i góry Borowej można podziwiać rozległe panoramy. To region kontrastów.

Wałbrzyské hory a podhůří (Góry i Pogórze Wałbrzyskie) jsou velmi rozmanitým regionem. Na jedné straně tu máme historii města Wałbrzych, bohatého na historické památky, které bylo po mnoho staletí spojeno s hornictvím (dodnes jsou pod městem zapečetěné chodby podzemních důlních provozů). Je tu tradice módních lázní, jako jsou Szczawno-Zdrój a Jedlina-Zdrój, kde v podzemí pulzují prameny vzácných minerálních vod. A hned vedle těchto míst jsou malebné, často velmi strmé stezky Wałbrzyských hor, kde z rozhleden Trójgarb, Chełmiec a z hory Borowa můžete obdivovat rozsáhlá panoramata. Je to region plný kontrastů.

LOTAW 8. Wałbrzych, Wokół Ptasiej Kopy – 10 km

LOTAW 9. Wałbrzych, Zielona Trasa Toyoty – 5 km

LOTAW 10. Wałbrzych, Wokół Niedźwiadków – 10 km

LOTAW 11. Wałbrzych, Wokół Borowej zielona – 16 km

LOTAW 15. Jedlina-Zdrój pętla 3 – 19 km

LOTAW 16 – LOTAW 21
Singeltracki
Jedlina-Zdrój

LOTAW 13. Jedlina-Zdrój pętla 7 – 14 km

LOTAW 14. Jedlina-Zdrój pętla 1 – 12 km

no-Zdrój

Witośzów Górny

Pogorzała

Modliszów

Lubachów

Zągorze Śląskie

Niedźwiadzia

Jugowice

Olszowiec

Jedlina-Zdrój

44

Rybnica Leśna

45

LOTAW 6. Wokół Wałbrzycha czerwona – 60 km

Charakterystyka: pętla o bardzo zmiennym charakterze poprowadzona za opłotkami miasta. Jednak bliskości Wałbrzycha nie odczuwa się prawie wcale. W części południowej to normalne mtb (lokalnie spady 15-20%), na północy tego charakteru nie traci, choć spady są wyraźnie mniejsze (do 10%), a drogi trochę lepsze

Nawierzchnia: drogi gruntowe utwardzone i asfalt

Dla kogo: miłośnicy mtb i doświadczeni rowerzyści

Co zobaczą: Szczawno-Zdrój, Dworzysko, Góry Wałbrzyskie

Dom Zdrojowy

str. 58

LOTAW 7. Na Chełmiec – 16 km

Charakterystyka: górską trasą „treningową”, podjazd równy, stały, wygodny, bo po drodze szutrowej

Nawierzchnia: szutrowa

Dla kogo: doświadczeni rowerzyści

Co zobaczą: trasa leśna z pięknym widokiem z wieży na górze

LOTAW 8. Wałbrzych, wokół Ptasiej Kopy – 10 km

Charakterystyka: niedługa pętla o zdecydowanym charakterze mtb, poprowadzona wąskimi zarośniętymi, ścieżkami, duktami leśnymi oraz w mniejszym stopniu asfaltami. Pozwala w środku miasta czuć się jak na odludziu

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: rowerzyści mtb

Co zobaczą: trasa leśna z dobrymi walorami przyrodniczymi

LOTAW 9. Wałbrzych, Zielona Trasa Toyoty – 5 km

Charakterystyka: niezły kawałek mtb całkiem interesująco poprowadzony w środku miasta

Nawierzchnia: drogi gruntowe, asfaltowe

Dla kogo: miłośnicy mtb

Co zobaczą: trasa leśna z dobrymi walorami przyrodniczymi

LOTAW 10. Wałbrzych, wokół Niedźwiadków – 10 km

Charakterystyka: bardzo wymagająca pętla w środku miasta, 325 m przewyższenia przy ponad 9 km, 12% na podjazdach, trochę więcej na zjazdach. Pętla jest jednak jeszcze bardziej wymagająca przez wszechobecne korzenie

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: dedykowana miłośnikom solidnego mtb lubiącym techniczne wyzwania

Co zobaczą: polecamy urozmaicić trasę o zwiedzanie atrakcji turystycznych w Wałbrzychu

str. 54

46

str. 52

Harcówka

str. 50

LOTAW 11. Wałbrzych, wokół Borowej zielona – 16 km

Charakterystyka: wyjątkowa trasa mtb, zaczynająca się w mieście, a po przejechaniu dosłownie 200 m ma się wrażenie odległych gór, bo dalej trasa poprowadzona jest głównie leśnymi drogami, sporo nawierzchni szutrowej i dużo widoków

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe

Dla kogo: miłośnicy mtb

Co zobaczą: Góry Wałbrzyskie oraz położone blisko trasy ruiny zamku Nowy Dwór

Panorama Wałbrzycha

str. 50

LOTAW 13. Jedlina-Zdrój pętla 7–14 km

Charakterystyka: teren jest pagórkowaty i otwarty z wybitnymi walorami widokowymi

Nawierzchnia: droga asfaltowa

Dla kogo: rekomendujemy ją ścigantom na endurance, aero czy gravelach

Co zobaczą: panoramy Gór Wałbrzyskich

LOTAW 14. Jedlina-Zdrój pętla 1–12 km

Charakterystyka: krótka i solidna pętla mtb, w zmiennym terenie i z różnymi nawierzchniami, bonusem są ładne widoki w środkowej części trasy

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: Góry Wałbrzyskie, pałac Jedlinka

LOTAW 15. Jedlina-Zdrój pętla 3–19 km

Charakterystyka: piękna, wymagająca, urozmaicona pętla mtb poprowadzona w zmiennym terenie w linii lasu, ale są też dłuższe fragmenty z przestrzennymi widokami

Nawierzchnia: drogi gruntowe i szutrowe

Dla kogo: dla miłośników mtb

LOTAW 16 – LOTAW 21 – Singeltracki Jedlina-Zdrój

Charakterystyka: Na terenie gminy znajdziemy kilka innych pętli rowerowych typu singeltrack. Trasy są oznakowane w terenie niebieską tabliczką „J” z cyframi, wszystkie zaczynają się przy zalewie. Wśród pętli są bardzo różne propozycje: od tych na rower szosowy, po wymagające mtb. Wiele rund biegnie po tych samych odcinkach dróg.

Szczegółowy przebieg tras znajduje się w aplikacji app.bikesudety.pl.

Na stronie internetowej www.bikesudety.pl znajdują się bardzo dokładne opisy powyższych tras z obszerną dokumentacją fotograficzną. Towarzyszą im profile i stopniowanie (czyli kąty zjazdów i podjazdów). Można pobrać też pliki gpx, które pozwolą sprawnie nawigować. Zachęcamy osoby chcące dokładnie przedsięwziąć poszczególne trasy do zapoznania się z aplikacją app.bikesudety.pl.

47

LOTAW 6. Okolo Wałbrzycha červená – 60 km

Charakteristika: okruh velmi variabilního charakteru vedený za hranicí města. Blízkost Wałbrzycha však není téměř znát. V jižní části se jedná o normální MTB (lokálně převýšení 15-20 %), v severní části neztrácí svůj charakter, i když převýšení jsou mnohem menší (do 10 %) a cesty jsou o něco kvalitnější

Povrch: zpevněné polní cesty a asfalt
Pro koho: nadšence MTB a zkušené cyklisty

Co je zde k vidění: Szczawno-Zdrój, Dworzysko, Wałbrzyšské hory

str. 58

LOTAW 7. Na Chełmiec – 16 km

Charakteristika: horská „tréninková“ trasa, rovinatá, stabilní, pohodlné stoupání, po šterkové cestě

Povrch: šterkový
Pro koho: zkušené cyklisty

Co je zde k vidění: lesní trasa s krásným výhledem z rozhledny na hoře

LOTAW 8. Wałbrzych, kolem Ptačí Kopy – 10 km

Charakteristika: krátký okruh s jednoznačným MTB charakterem, vedený po úzkých, zarostlých pěšinách, lesních cestách a v menší míře po asfaltu. Umožní vám se uprostřed města cítit jako „na samotě“

Povrch: polní, šterkové a asfaltové cesty
Pro koho: MTB cyklisty

Co je zde k vidění: lesní stezka se zajímavými přírodními atrakcivami

LOTAW 9. Wałbrzych, zelená trasa Toyoty – 5 km

Charakteristika: pěkný kousek MTB, poměrně zajímavě vedený uprostřed města

Povrch: polní cesty, asfaltové cesty
Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: lesní trasa se zajímavými přírodními atrakcivami

LOTAW 10. Wałbrzych, kolem Medvídků – 10 km

Charakteristika: velmi náročný okruh uprostřed města, 325 m převýšení na 9 km, 12 % ve stoupáních, o něco více v klesáních. Okruh je však ještě náročnější díky všudypřítomným kořenům

Povrch: polní, šterkové a asfaltové cesty

Pro koho: určeno nadšencům solidního MTB, kteří mají rádi technické výzvy
Co je zde k vidění: doporučujeme trasu zpestřit návštěvou turistických atrakcí ve Wałbrzychu

str. 54

str. 52

str. 50

LOTAW 11. Wałbrzych, kolem Borové zelená – 16 km

Charakteristika: jedinečná MTB trasa, která začíná ve městě a po ujetí doslova 200 m máte dojem, že jste v odlehlých horách, protože dále trasa vede převážně po lesních cestách, hodně po šterkovém povrchu, a se spoustou výhledů

Povrch: polní a šterkové cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: v blízkosti trasy se nachází Wałbrzyšské hory a zřícenina hradu Nowy Dwór

str. 50

LOTAW 13. Okruh Jedlina-Zdrój 7 – 14 km

Charakteristika: kopcovitý a otevřený terén s vynikajícími výhledy

Povrch: asfaltová cesta

Pro koho: doporučujeme endurance, aero a gravel cyklistům

Co je zde k vidění: panoramata Wałbrzyšských hor

LOTAW 14. Okruh Jedlina-Zdrój 1 – 12 km

Charakteristika: krátký a solidní MTB okruh, v proměnlivém terénu a s různými povrchy, bonusem jsou pěkné výhledy ve střední části trasy

Povrch: polní, šterkové a asfaltové cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: Wałbrzyšské hory, zámek Jedlinka

LOTAW 15. Okruh Jedlina-Zdrój 3 – 19 km

Charakteristika: jedná se o krásný, ale náročný a rozmanitý MTB okruh vedený v proměnlivém terénu podél lesní linie, ale jsou zde i delší úseky s výhledy do prostoru

Povrch: polní a šterkové cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

LOTAW 16 – LOTAW 21 – Singletracky Jedlina-Zdrój

Charakteristika: na území obce se nachází několik dalších singletrackových cyklistických okruhů. Trasy jsou v terénu označeny modrou značkou „J“ s čísly, všechny začínají u vodní plochy. Mezi okruhy jsou velmi rozdílné varianty: od těch pro silniční cyklistiku až po náročné MTB. Mnoho okruhů vede po stejných silničních úsecích.

Podrobný přehled tras najdete v aplikaci app.bikesudety.pl.

Na internetových stránkách www.bikesudety.pl najdete velmi podrobné popisy výše uvedených tras s rozsáhlou fotodokumentací. Ta je doplněna o profily a stupnice (tj. klesání a stoupání). Můžete si také stáhnout gpx soubory pro snadnější navigaci. Těm, kteří chtějí jednotlivé trasy důkladně prozkoumat, doporučujeme, aby se podívali na aplikaci app.bikesudety.pl.

Wałbrzych - Stare Miasto

Wałbrzych to główne miasto Aglomeracji Wałbrzyskiej, niegdyś miasto wojewódzkie, nazywane miastem czarnego i białego złota, z uwagi na dominujące tu przez wiele lat dwie gałęzie przemysłu – wydobywanie węgla kamiennego i produkcję porcelany. Dziś nazywany jest „zielonym miastem”, ponieważ tereny leśne zajmują tu około 30% powierzchni miasta.

Historia Wałbrzycha sięga wczesnego średniowiecza. Pierwsza wzmianka historyczna o osadzie Waldenberg, później niem. Waldenburg – czyli Leśny Gród, pochodzi z 1305 roku, gdy w rejonie dzisiejszego rynku miał istnieć gród strzegący traktu handlowego, a przy nim osada targowa.

W XIV wieku właścicielami Wałbrzycha stali się Schaffgotschowice z Cieplicy, po nich w latach 1426-1738 ród Czetrtritzów, a w latach 1738-1808 Hochbergowie z pobliskiego zamku Książ. Zatem do końca XVIII wieku Wałbrzych był niedużym, prywatnym miastem, pełniącym rolę centrum handlu płótnem w Sudetach. Jednak od XIX wieku gospodarkę zdominowały przemysł i górnictwo węglowe, zaczęto koksować węgiel i zbudowano pierwsze koksownie. W 1853 roku do miasta doprowadzono linię kolejową, w 1898 założono sieć linii tramwajowych. Swoją działalność rozwijali w Wałbrzychu także fabrykanci: Johann Gustav Alberti otworzył tu w 1818 roku pierwszą w Europie, mechaniczną przędzalnię lnu, Carl Krister oraz Carl Tielsch założyli dwie duże fabryki porcelany stolowej, a w 1868 roku zbudowano manufakturę szkła lustrzanego, która z czasem stała się największą hutą szkła na Śląsku. Ten gospodarczy rozwój spowodował, że zarówno przed jak i po II wojnie światowej, Wałbrzych intensywnie rozwijał się przestrzennie, włączając okolice wsie w swoje granice, tworząc z nich dzielnice miasta. Dopiero kryzys gospodarczy lat 90. XX wieku spowodował ostateczny upadek górnictwa węglowego w Wałbrzychu. Utworzono wtedy Specjalną Strefę Ekonomiczną na obrzeżach miasta, gdzie działa kilkanaście polskich i zagranicznych firm. Dzisiejszy Wałbrzych to nowoczesne miasto pełne zieleni i urocznych zakątków, o wspaniałych walorach turystycznych i rekreacyjnych.

Zwiedzając dziś Wałbrzych, nie można ominąć wałbrzyskiej starówki, której zabudowa mieszczańskie pochodzą z XVIII, XIX i XX wieku. Ciekawostką jest fakt, że **ratusz miejski** nie znajduje się w rynku, a na sąsiadującym z nim **placu Magistrackim**. Stąd też widoczny jest malowniczo położony na wzgórzu Park Sobieskiego, gdzie warto się spacerować, aby dotrzeć do punktu widokowego przy „Harcówce”. W panoramie na centrum Wałbrzycha widać dwie dominanty – to wieże dwóch kościołów. Wyższa, z czerwonej cegły, to wieża neogotyckiego **kościółka pw. Aniołów Stróżów** z początku XX w. Druga wieża to element klasycystycznego kościoła ewangelickiego, **Kościółka Zbawiciela**, z końca XVIII wieku, według projektu Carla Gotharda Langhansa – twórcy projektu słynnej Bramy Brandenburskiej w Berlinie. Niedaleko kościoła ewangelickiego znajduje się mały **kościół Matki Boskiej Bolesnej** zbudowany w miejscu najstarszej świątyni w Wałbrzychu, której historia sięga początków miasta. Miejscem wartym zobaczenia w centrum Wałbrzycha jest także **Pałac Czetrtritzów**, którego początki sięgają 1604 roku, dziś mieści się tu uczelnia wyższa. Niedaleko rynku znajduje się także wyjątkowe, kameralne muzeum...

Wałbrzych, znany także pod czeskim nazwą Valbřich, je hlavní město Aglomerace Wałbrzyšska, kdysi vojvodské město, známé jako město černého a bílého zlata díky dvěma průmyslovým odvětvím, která zde dlouhá léta dominovala – těžba uhlí a výroba porcelánu. Dnes je známé jako „zelené město“, protože lesy pokrývají přibližně 30 % rozlohy města.

Historie Wałbrzycha sahá až do raného středověku. První zmínka o osadě Waldenberg, později německy Waldenburg neboli Lešní hrad, pochází z roku 1305, kdy mělo v prostoru dnešního hlavního náměstí existovat opevněné sídlo střežící obchodní stezku. Ve 14. století se majiteli Wałbrzycha stali Schaffgotschowice z Cieplicy, v letech 1426-1728 Czetrtritzové a v letech 1738-1808 Hochbergové z nedalekého zámku Książ. Až do konce 18. století tak byl Wałbrzych malým soukromým městem, které v Sudelech fungovalo jako centrum obchodu s plátnem. Od 19. století však hospodářství ovládl průmysl a těžba uhlí, byly zde postaveny první koksovny, ve kterých byla zahájena výroba koksu. V roce 1853 byla do města přivedena železniční trať a v roce 1898 byla zřízena síť tramvajových tratí. Ve Wałbrzychu rozvíjeli svou činnost také výrobci: Johann Gustav Alberti zde v roce 1818 otevřel první mechanickou přádelnu lnu v Evropě, Carl Krister a Carl Tielsch založili dvě velké továrny na stolní porcelán a v roce 1868 byla postavena manufaktura na zrcadlové sklo, která se časem stala největší sklárnou ve Slezsku. Tento hospodářský rozvoj znamenal, že se Wałbrzych před druhou světovou válkou i po ní intenzivně prostorově rozvíjel a okolní vesnice se začleňovaly do jeho hranic a vytvářely městské čtvrti. Teprve hospodářská krize v 90. letech 20. století způsobila definitivní zánik těžby uhlí ve Wałbrzychu. Na okraji města pak vznikla zvláštní hospodářská zóna, v níž působí více než desítky polských i zahraničních firem. Dnešní Wałbrzych je moderní město plné zeleně a půvabných zákoutí a je významné z hlediska turistiky i rekreace.

Při návštěvě Wałbrzycha dnes nelze vynechat wałbrzyšské historické centrum, jehož měšťanské domy pocházejí z 18., 19. a 20. století. Zajímavostí je, že radnice se nenachází na **hlavním náměstí**, ale na sousedním **náměstí Magistracki**. Odtud je vidět malebný, na kopci položený Park Sobieski, odkud se vyplatí procházka na vyhlídku u „Harcówki”. V panoramatu centra Wałbrzycha jsou vidět dvě dominanty – jsou to věže dvou kostelů. Ta vyšší, z červených cihel, je věž novogotického **kostela Andělů strážných** (Aniołów Stróżów) z počátku 20. století. Druhá věž je věž klasicistního evangelického **kostela Spasitele** (Zbawiciela) z konce 18. století, který navrhl Carl Gothard Langhans – autor slavné Braniborské brány v Berlíně. V blízkosti evangelického kostela se nachází malý **kostel Panny Marie Bolesné** (Matki Boskiej Bolesnej), postavený na místě nejstaršího wałbrzyšského kostela, jehož historie sahá až k počátkům města. Dalším místem, které stojí za to vidět v centru Wałbrzycha, je **zámek Czetrtritzů**, který pochází z roku 1604 a dnes v něm sídlí univerzita. Nedaleko náměstí se nachází také unikátní komorní muzeum...

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu to najstarsza i najdłużej działająca instytucja kultury w mieście, z najbogatszą kolekcją porcelany na muzealnej mapie Polski. Jego historia sięga roku 1908, kiedy to powstało w Wałbrzychu Muzeum Starożytności Ziemi Wałbrzyskiej. W 1926 roku siedzibę muzeum przeniesiono do domu Gustava Albertiego, zasłużonego dla miasta kupca i przemysłowca. Jest to wzniesiona w 1801 roku klasycystyczna rezydencja. W budynku tym muzeum mieści się do dziś. Jako Muzeum Porcelany obiekt działa od 2015 roku. Prezentowana jest tu jedna z najbogatszych kolekcji historycznej porcelany śląskiej, m.in. pochodzącej z XIX-wiecznych fabryk wałbrzyskich oraz kolekcje porcelany z najważniejszych wytwórni europejskich, a także wystawa polskiej ceramiki z lat 50. i 60. XX wieku. Znajduje się tu również galeria polskiego malarstwa współczesnego (Beksiński, Duda-Grac, Starowiejski, Nowosielski, Lenica).

52

Muzeum porcelánu ve Wałbrzychu (Muzeum Porcelany w Wałbrzychu) je nejstarší a nejdéle fungující kulturní institucí ve městě a disponuje nejbohatší sbírkou porcelánu na muzejní mapě Polska. Jeho bohatá historie sahá až do roku 1908, kdy bylo ve Wałbrzychu založeno Muzeum starožitností Wałbrzyšského kraje (Muzeum Starožitností Ziemi Wałbrzyskiej). V roce 1926 bylo sídlo muzea přemístěno do domu Gustava Albertiho, obchodníka a průmyslníka zasloužilého o město. Jedná se o klasicistní sídlo postavené v roce 1801. Muzeum v něm sídlí dodnes. Jako Muzeum porcelánu je budova v provozu od roku 2015. Je zde vystavena jedna z nejbohatších sbírek historického slezského porcelánu, mimo jiné z wałbrzyšských továren z 19. století, dále sbírky porcelánu z významných evropských továren a expozice polské keramiky z 50. a 60. let 20. století. Nachází se zde také galerie současného polského malířství (Beksiński, Duda-Grac, Starowiejski, Nowosielski, Lenica).

53

Stara Kopalnia w Wałbrzychu to miejsce po byłej kopalni węgla kamiennego „Julia”, jaka działała w tym miejscu do 1996 roku. Od 2014 roku po kompleksowej rewitalizacji, przy zachowaniu oryginalnej zabudowy, funkcjonuje jako atrakcja turystyczna oraz miejsce wielu wydarzeń. Będąc obiektem poprzemysłowym, przyciąga

Węgiel kamienny był w Wałbrzychu wydobywany już od XVI w. do lat 90. XX w., kiedy to w wyniku zmian ustrojowych kopalnie zostały zamknięte. Największe wydobywanie węgla było na początku XX w. (w 1913 roku z wałbrzyjskich kopalni wydobyto 5,5 mln ton węgla). Dziś tę historię możemy najlepiej poznać w Starej Kopalni w Wałbrzychu.

nie tylko swoim postindustrialnym klimatem, ale cenną zabudową techniki, górniczymi maszynami i ciekawą trasą udostępnioną do zwiedzania. Dużym walorem obiektu są przewodnicy, którzy w większości są byłymi górnikami. Oprócz części podziemnej, na prawie 2-godzinnej trasie, turysta zobaczy łaźnię, lampownię, budynki nadszuby, maszynownię z zachowanymi maszynami wyciągowymi, oraz budynek sztygarówki i wieżę widokową. Część zewnętrzna otwarta jest dla wszystkich. Znajduje się tu także Galeria Sztuki Biuro Wystaw Artystycznych oraz małe centrum nauki do odkrywania i zabawy doświadczeniami: Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności – SOWA, na którą składają się interaktywne stanowiska oraz majsternia.

Stary dół ve Wałbrzychu je bývalý uhelný důl „Julia”, který na tomto místě fungoval až do roku 1996. Od roku 2014 po rozsáhlé rekonstrukci, při níž byly zachovány původní budovy, funguje jako turistická atrakce a místo konání mnoha akcí. Areál

Černé uhlí se ve Wałbrzychu těžilo od 16. století až do 90. let 20. století, kdy byly doly v důsledku politických proměn uzavřeny. Největšího rozmachu dosáhla těžba uhlí na počátku 20. století (v roce 1913 bylo ve wałbrzyjských dolech vytěženo 5,5 milionu tun uhlí). Dnes se s touto historií můžeme nejlépe seznámit ve Starém dole (Starej Kopalni) ve Wałbrzychu.

láká nejen svou postindustrialní atmosférou, ale také cennými technickými stavbami, důlními stroji a zajímavou trasou přístupnou veřejnosti. Velkou předností areálu jsou průvodci, z nichž většina jsou bývalí horníci. Během téměř dvouhodinové prohlídky uvidí návštěvníci kromě podzemní části také koupelny, lampovny, šachetní budovy, strojovnu s dochovanými zdvihacími stroji, budovu předávků a vyhlídkovou věž. Venkovní část je přístupná veřejnosti. V areálu se nachází také Galerie umění Výstavní kancelář (Galeria Sztuki Biuro Wystaw Artystycznych) a malé vědecké centrum pro objeovávání a hrátky se zážitky: Koutek objevů, představitelství a aktivit (Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności – SOWA), která se skládá z interaktivních stanovišť a kutilské dílny.

PALMIARNIA

+48 74 66 43 834 | www.ksiadz.walbrzych.pl/turystyka/palmiarnia

Najważniejszym zabytkiem Wałbrzycha jest niewątpliwie zamek Książ opisany na stronie 34. przewodnika. Niedaleko zamku, w północnej części miasta, znajduje się zabytkowa **palmiarnia**. Została wybudowana w 1913 roku przez ostatnich właścicieli zamku Książ – rodzinę Hochbergów. Można tu podziwiać ok. 80 gatunków roślin wprowadzonych z całego świata, m.in. palmy daktylowe, drzewa cytrusowe, kaktusy. Dziś w wałbrzyjskiej palmiarni spotkamy także lemury, pawie i żółwie.

Nejvýznamnější památkou ve Wałbrzychu je bezpochyby zámek Książ, který je popsán na straně 34 tohoto průvodce. V blízkosti zámku, v severní části města, se nachází historický **palmový skleník**. Postavili ho v roce 1913 poslední majitelé zámku Książ – rodina Hochbergů. Obdivovat zde můžete asi 80 druhů rostlin dovezených z celého světa, včetně datlových palm, citrusovníků a kaktusů. Dnes se ve wałbrzyjském palmovém skleníku můžete setkat také s lemury, pávy a želvami.

Centrum Aktywnego Wypoczynku Aqua-Zdrój to największy ośrodek turystyczno-sportowy w Sudetach, na który składa się m.in.: zespół basenów, hala widowiskowo-sportowa, zespół obiektów fitness oraz SPA. Poza tym znajdują się tutaj dwa boiska treningowe oraz hotel. Jedną z największych atrakcji parku wodnego są z pewnością trzy rurowe zjeżdżalnie wodne, w tym dwie klasyczne o długości 100 m i 60 m oraz jedna, tzw. turbo slide, o długości 60 m. Odbywa się tu wiele wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych o randze międzynarodowej.

Centrum aktivního odpočinku Aqua-Zdrój je největší turistické a sportovní centrum v Sudetech, které zahrnuje komplex bazénů, sportovně-zábavní halu, komplex fitness zařízení a wellness centrum. Kromě toho se zde nacházejí dvě tréninková hřiště a hotel. Jedním z hlavních lákadel aquaparku jsou jistě tři tobogány, z toho dva klasické tobogány o délce 100 m a 60 m a jeden tzv. turbo slide o délce 60 m. V aquaparku se nachází i několik vodních skluzavek. Koná se zde mnoho kulturních a sportovních akcí mezinárodního významu.

To całoroczny kryty **skatepark**, gdzie można jeździć na rolkach, deskorolkach, hulajnogach i rowerach. Na miejscu jest możliwość wypożyczenia kasku, ochraniaczy, deskorolki, hulajnogi, a także skorzystania z trampoliny, piłkarzyków, balanceboarda, XBOX 360.

Jedną se o celoroční krytý **skatepark**, kde můžete jezdit na inline bruslích, skateboardech, koloběžkách a kolech. Je možné si zde zapůjčit helmy, chrániče, skateboardy a koloběžky, ale také využít trampolinu, stolní fotbal, balanční desku, XBOX 360.

Dom Zdrojowy w Szczawnie-Zdroju

Istotą lecznictwa w Szczawnie-Zdroju jest kuracja wodami mineralnymi. Pierwszy opis tutejszych źródeł wód leczniczych przeprowadził w swojej publikacji z 1601 roku jeleniogórski lekarz Caspar Schwenckfeld, jednak rozwój uzdrowiska rozpoczął się na początku XIX wieku, kiedy to Jan Henryk VI Hochberg, z pobliskiego zamku Książ, zaczął tworzyć uzdrowisko na poziomie europejskim.

Występujące w Szczawnie-Zdroju wody to szczawy wodorowęglanowo-sodowo-wapniowo-magnezowe pochodzące z czterech źródeł: „Mieszko”, „Dąbrówka”, „Młynarz” i „Marta”. Leczy się tutaj przede wszystkim schorzenia górnych i dolnych dróg oddechowych, narządów ruchu, a także schorzenia układu moczowego i pokarmowego.

Sercem uzdrowiska jest ciąg zabudowań uzdrowiskowych zlokalizowanych wzdłuż ulic T. Kościuszki i H. Sienkiewicza. Znajduje się tutaj drewniana **hala spacerowa** z 1894 roku, wybudowana w miejscu pierwszej hali spacerowej, która wraz z **Pijalnią Wód Mineralnych** splenęła. Do hali spacerowej przylega pijalnia wód mineralnych. Znajdują się tutaj m.in. dwa parki w stylu angielskim: Park Zdrojowy i Park Szwedzki. Inne ważne obiekty uzdrowiska to Teatr Zdrojowy im. Henryka Wieniawskiego, **Rezydencja Bohema**, Wieża Anny, **Dom Zdrojowy** (pierwowzór słynnego Grand Hotelu w Sopotcie), a także **Kompleks Dworzysko**.

Pijalnia Wód Mineralnych w Szczawnie-Zdroju

Podstatou léčby v obci Szczawno-Zdrój je léčba minerálními vodami. První popis zdejších léčivých vod provedl ve své publikaci z roku 1601 jelenohorský lékař Caspar Schwenckfeld, ale rozvoj lázní začal až na počátku 19. století, kdy Jan Henryk VI. Hochberg z nedalekého zámku Książ začal budovat lázně na evropské úrovni.

Voda, která se v lázních Szczawno-Zdrój nachází, je hydrogenuhličitano-vápenato-hořečnatá voda ze čtyř pramenů: „Mieszko”, „Dąbrówka”, „Młynarz” a „Marta”. Léčba je zde zaměřena především na nemoci horních a dolních cest dýchacích, pohybového aparátu a také na nemoci močové a trávicí soustavy.

Srdcem lázní je řada lázeňských budov podél ulic T. Kościuszki a H. Sienkiewice. Nachází se zde dřevěná **kolonáda** z roku 1894, postavená na místě první kolonády, která vyhořela spolu s **lázeňským domem**. Kolonáda sousedí s lázeňským domem. Nacházejí se zde mimo jiné dva parky v anglickém stylu: Lázeňský park a Švédský park. K dalším významným lázeňským objektům patří Lázeňské divadlo Henryka Wieniawského, **rezidence Bohéma**, Annina věž, **Lázeňský dům** (předobraz slavného Grandhotelu v Sopotech) a **komplex Dworzysko**.

Hala Spacerowa w Szczawnie-Zdroju

To kompleks zabudowań folwarcznych powstałych w XIX wieku nawiązujących architekturą do tzw. stylu tyrolskiego. Główny budynek – dawny „Dwór ldy” z 1845 roku ma łagodny, dwuspadowy dach i ozdobiony jest drewnianym gankiem z rzeźbioną ornamentyką. Obecnie mieści się tu hotel z kawiarnią, obok znajduje się restauracja. Przy hotelu jest także stadnina, w której klimat miejscu nadają zabytkowa ujeżdżalnia i pensjonat dla koni. Dworzysko to dobry punkt wypadowy na wycieczki rowerowe. Jest tu wypożyczalnia rowerów i hulajnóg.

Jedną se o kompleks pańskich budov postavených v 19. století v architektonickém stylu odkazujícím na tzv. tyrolský styl. Hlavní budova – bývalý „statek ldy” z roku 1845 – má mírnou sedlovou střechu, kterou zdobí dřevěná veranda s vyřezávanými ornamenty. Dnes v ní sídlí hotel s kavárnou a vedle ní je restaurace. Vedle hotelu se nachází také hřebčín, kde atmosféru místa dotváří historická jízdná a penzion pro koně. Dworzysko je dobrým výchozím bodem pro cyklistické výlety. K dispozici je tu půjčovna kol a koloběžek.

Pałac powstał na miejscu XVII-wiecznego dworu. Prawdopodobnie jego projektantem był śląski architekt Carl Gotthard Langhans. W kolejnych latach pałac był kilkakrotnie przebudowywany przez kolejnych właścicieli, w tym w znaczący sposób przez Carla Kristera, znanego śląskiego przemysłowca i właściciela fabryki porcelany z Wałbrzycha. W czasie II wojny światowej mieściła się tutaj główna siedziba kierownictwa nazistowskiej Organizacji Todt, zajmującej się budową kompleksu „Riese” w Górach Sowich. Przed pałacem znajduje się replika samolotu słynnego „Czerwonego Barona” ze Świdnicy, asa lotnictwa niemieckiego z czasów I wojny światowej. Obok pałacu jest hotel z restauracją, browar, a także trasy rowerowe typu singiel track.

Zámek byl postaven na místě paňského sídla ze 17. století. Jeho autorem byl pravděpodobně slezský architekt Carl Gotthard Langhans. V následujících letech byl zámek několikrát přestavován dalšími majiteli, mezi nimi významně Carlem Kristerem, známým slezským průmyslníkem a majitelem porcelánky z Wałbrzycha. Za druhé světové války zde sídlilo vedení nacistické organizace Todt, které se podílelo na výstavbě komplexu „Riese” v Sovích horách. Před zámkem stojí replika letadla slavného „Rudého barona” ze Świdnice, německého leteckého esa z první světové války. Vedle zámku se nachází hotel s restaurací, pivovar a singletrackové cyklostezky.

Panorama Jedliny-Zdroju

Jedlina-Zdrój to spokojne uzdrowisko położone w malowniczej dolinie pomiędzy pasmami Gór Wałbrzyskich i Gór Sowich. Wokół miasteczka rozciąga się wiele szlaków turystycznych, a w panoramie miasta dominuje wieża dawnego kościoła ewangelickiego, skąd można podziwiać widoki na okolicę. Główny obiekt uzdrowiskowy to **Dom Zdrojowy**, przed którym znajduje się wykonana z brązu faweczka z rzeźbą Charlotty von Seherr-Thoss, założycielki uzdrowiska. Tutejsze źródła mineralne znane były już prawdopodobnie w XVI wieku, ale leczniczo zaczęto je wykorzystywać dopiero w latach 20. XVIII wieku, gdy ziemię ze źródłami kupiła rodzina von Seherr-Thoss. Zlecili oni przeprowadzenie badań właściwości wód i wkrótce miejscowość zaczęła rozwijać się jako uzdrowisko. Powstały tu parki uzdrowiskowe. Dziś w jednym z nich znajduje się multimedialna fontanna, natomiast na terenie drugiego parku powstał tzw. **Park Aktywności**. Tworzą go: park linowy (gdzie do wyboru są zróżnicowane pod względem poziomu trudności trasy), wieża wspinaczkowa, tor saneczkowy i singletracki. Zimą obiekt dysponuje wyciągiem narciarskim przy oświetlonym stoku i wypożyczalnią nart. Nieopodal powstał **kompleks sportowy „Active”**, gdzie znajduje się m.in. ogólnodostępny skatepark, bulodrom, a zimą jest tu odkryte lodowisko.

Z Jedliny-Zdroju łatwo dotrzeć na najwyższy szczyt Gór Wałbrzyskich – **Borową (853 m n.p.m.)**, gdzie znajduje się wieża widokowa. Przez Jedlinę-Zdrój przebiegają dwie malownicze trasy kolejowe, do Świdnicy oraz trasa Wałbrzych – Kłodzko, gdzie pociąg przejeżdża przez najdłuższy tunel kolejowy w Polsce – tunel pod Małym Wołowcem (1601 m).

Jednak najbardziej znanym zabytkiem Jedliny jest oddalony od centrum uzdrowiska Pałac Jedlinka.

Park Aktywności

Fontanna w Parku Zdrojowym

Jedlina-Zdrój jsou poklidné lázně v malebném údolí mezi Wałbrzyskými a Sovími horami. V okolí města vede řada turistických stezek. Panoramatu města dominuje věž bývalého evangelického kostela, odkud je pěkný výhled do okolí. Hlavní lázeňskou budovou je **Lázeňský dům**, před nímž stojí bronzová lavička se sochou Charlotty von Seherr-Thoss, zakladatelky lázní. Zdejší minerální prameny byly pravděpodobně známy již v 16. století, ale jejich léčebné využití začalo až ve 20. letech 19. století, kdy pozemky s prameny koupila rodina von Seherr-Thoss. Ti nechali vlastnosti vody otestovat a město se brzy začalo rozvíjet jako lázeňské místo. Vznikly zde lázeňské parky. V jednom z nich se dnes nachází multimedialní fontána a ve druhém parku vznikl takzvaný **Park aktivit**. Skládá se z lanového parku (kde si můžete vybrat z tras různých obtížností), lezecké věže, sáňkařské dráhy a singletracků. V zimě

v areálu funguje lyžařský vlek na osvětleném svahu a půjčovna lyží. Nedaleko se nachází **sportovní areál „Active”**, kde je mimo jiné veřejný skatepark, bouldrom a v zimě venkovní kluziště.

Z obce Jedlina-Zdrój se lze snadno dostat na nejvyšší vrchol Wałbrzyských hor – **Borowu (853 m n. m.)**, kde se nachází rozhledna. Přes obec Jedlina-Zdrój vedou dvě malebné železniční tratě, a to do Świdnice a trať Wałbrzych – Kłodzko, kde vlak projíždí nejdelším železničním tunelem v Polsku – tunelem pod Małym Wołowcem (1601 m). Nejznámější památkou Jedliny je však zámek Jedlinka, který se nachází mimo centrum lázní.

Rzeźba Charlotty von Seher-Thoss

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

1 Hotel & Restauracja Maria* i HOTEL MARYSIENKA**** w Wałbrzychu**

 tel. +48 74 665 01 00, www.hotelmaria.sirbud.pl

2 Komplex Dworzysko w Szczawnie-Zdroju

 hotel, restauracja i kawiarnia
 tel. +48 74 663 30 35, www.dworzysko.pl

3 Hotel* i Restauracja Maria Helena w Szczawnie-Zdroju**

 tel. +48 668 134 932, www.hotelmariahelena.pl

4 Corso NO. 7 APARTMENT w Szczawnie-Zdroju

tel. +48 883 311 358

5 Rezydencja BOHEMA w Szczawnie-Zdroju (hotel i restauracja)

 tel. +48 794 568 000, www.rezydencja-bohema.pl

6 Pokoje gošcinne Andrzejówka w Szczawnie-Zdroju

 tel. +48 603 892 700, www.noclegi-szczawno.pl

7 Dom Zdrojowy w Szczawnie-Zdroju

 tel. +48 74 84 93 130, www.szczawno-jedlina.pl

8 Kawiarnia Sztzygarówka i pokoje gošcinne w Starej Kopalni w Wałbrzychu

 tel. +48 74 667 09 70, www.starakopalnia.pl

9 Hotel* i restauracja Aqua-Zdrój w Wałbrzychu**

 tel. +48 74 660 93 00, www.hotel.aqua-zdroj.pl

10 Rynek NO. 3 Apartament w Wałbrzychu

tel. +48 883 311 356

11 Willa Kwiaty Polskie w Jedlinie-Zdroju

 tel. +48 667 020 682, www.jedlina-zdroj.net

12 Apartamenty w Głuszczy i w Jedlinie-Zdroju Konrad Kmieciński

tel. +48 888 873 402

13 Pokoje noclegowe na Zamku Grodno w Zagórzcu Śląskim

 tel. +48 74 845 33 20, www.karczma.zamekgrodno.pl

14 Hotel* Maria Antonina w Zagórzcu Śląskim**

 tel. +48 506 695 111, www.hotelmariaantonina.pl

obiekt noclegowy

restauracja

obiekt noclegowy + restauracja

ubytování

restaurace

ubytování + restaurace

GÓRY SOWIE I KAMIENNE

Zamek Grodno i Jezioro Bystrzyckie

Wałim

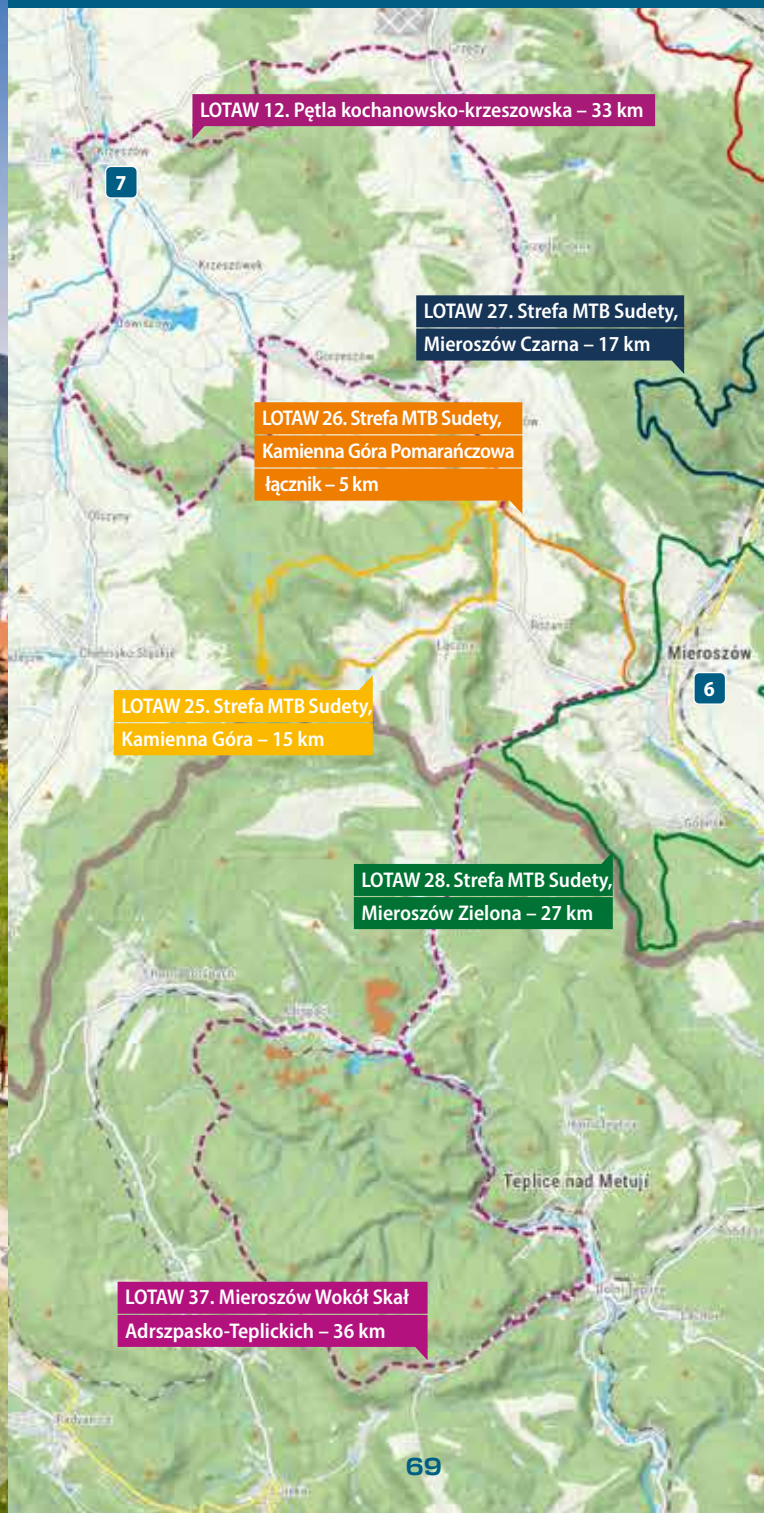
Region Góry Sowie i Kamienne zajmuje centralny, górski obszar strefy bikesudety. Region ten pełen jest dzięki przyrodzie i pięknym lasów ze starym drzewostanem. Wzniesienia Gór Sowich, o szerokich grzbietach, pozwalają na podziwianie rozległych panoram, zaś strome stożki Gór Kamiennych to raj dla miłośników MTB. To prawdziwe eldorado zarówno na wyprawę szosówką, jak i terenową pętlę. Oba pasma górskie mają wybitne walory krajobrazowo-przyrodnicze oraz liczne atrakcje turystyczne, słynące z tajemniczych historii... a słowo tajemnica brzmi tu bardzo autentycznie.

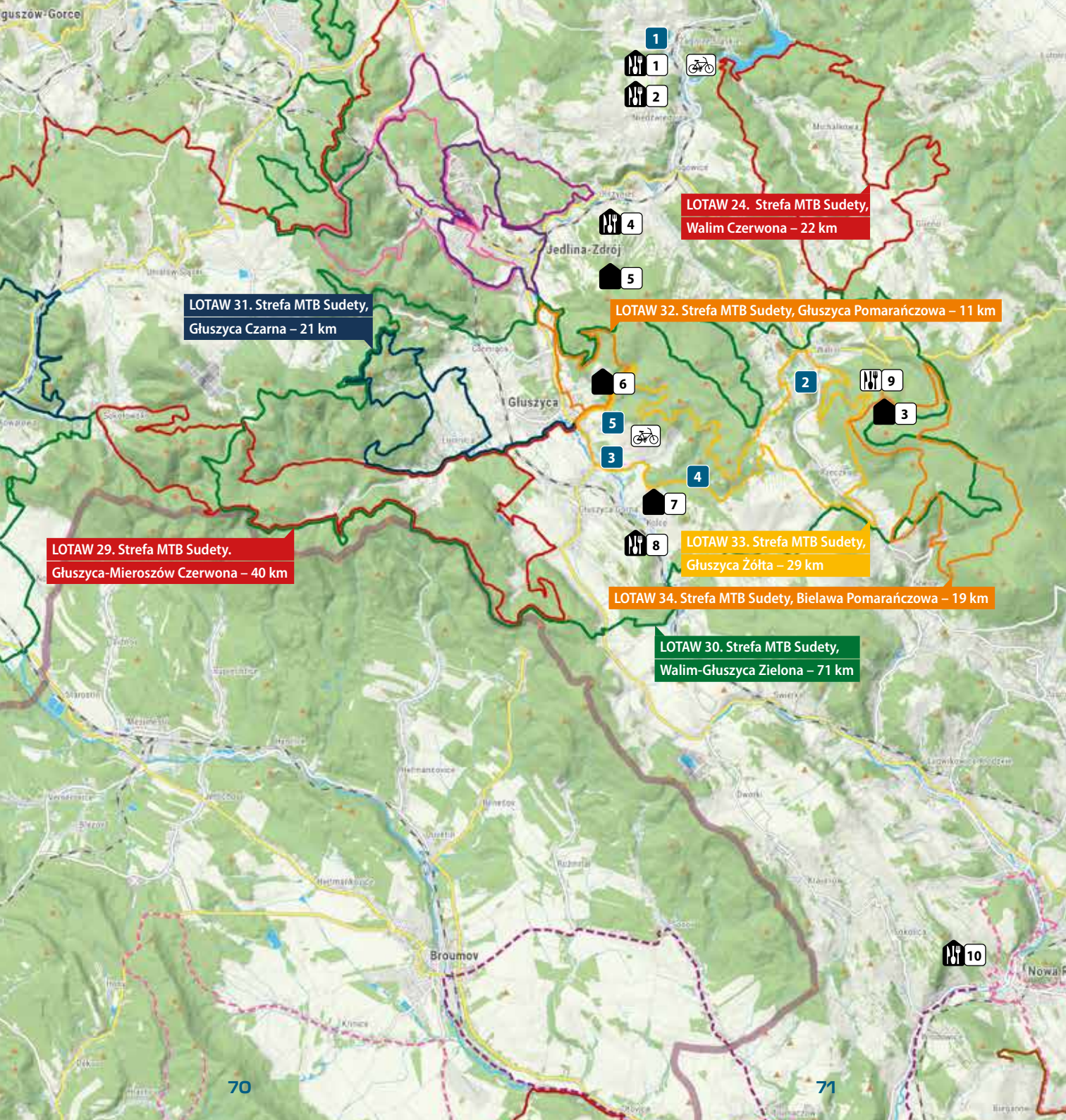

Oblast Sovích a Kamenných hor (Góry Sowie i Kamienne) zaujímá centrální horskou oblast zóny bikesudety. Tato oblast je plná divoké přírody a krásných lesů se starými stromy. Vrchy Sovích hor se svými širokými hřebeny umožňují návštěvníkům vychutnat si rozsáhlá panoramata, zatímco strmé kužely Kamenných hor jsou rájem pro milovníky MTB. Jedná se o skutečné eldorado pro silniční i terénní výlety. Obě pohoří mají vynikající přírodní scenérie a četné turistické atrakce, proslulé svými tajemnými příběhy... A slovo tajemství zde zní opravdu autenticky.

Wieża widokowa w Mieroszowie

LOTAW 29. Strefa MTB Sudety.
Głuszyca-Mieroszów Czerwona – 40 km

LOTAW 31. Strefa MTB Sudety,
Głuszyca Czarna – 21 km

LOTAW 24. Strefa MTB Sudety,
Walim Czerwona – 22 km

LOTAW 32. Strefa MTB Sudety, Głuszyca Pomarańczowa – 11 km

LOTAW 33. Strefa MTB Sudety,
Głuszyca Żółta – 29 km

LOTAW 34. Strefa MTB Sudety, Bielawa Pomarańczowa – 19 km

LOTAW 30. Strefa MTB Sudety,
Walim-Głuszyca Zielona – 71 km

LOTAW 12. Pętla kochanowsko-krzeszowska – 33 km

Charakterystyka: pętla wprost naładowana nietuzinkowymi atrakcjami – prawdziwa perełka turystyczna

Nawierzchnia: drogi asfaltowe i fragmenty gruntowo-szutrowe

Dla kogo: trasa dla każdego

Co zobaczą: Opactwo pocysterskie w Krzeszowie, rezerwat przyrody Głazy Krasnoludków, średniowieczny stół sądowy w Kochanowie

Opactwo pocysterskie

str. 90

LOTAW 24. Strefa MTB Sudety, Walim Czerwona – 22 km

Charakterystyka: bardzo zmienna i efektowna trasa. Dużo otwartej przestrzeni i widokowych łąk. Nie jest bardzo trudna, ale strome, leśne podjazdy po deszczu mogą być dużym wyzwaniem. Trudności te skoncentrowane są w pierwszej części trasy. Zaczynamy przy popularnym Jeziorze Bystrzyckim

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: dla doświadczonych rowerzystów mtb

Co zobaczą: Jezioro Bystrzyckie, Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego Akwarium, Góry Sowie

Jezioro Bystrzyckie - zapora

str. 79

LOTAW 25. Strefa MTB Sudety, Kamienna Góra – 15 km

Charakterystyka: niedługa pętla o zdecydowanym charakterze mtb, poprowadzona wąskimi zarośniętymi ścieżkami, duktami leśnymi oraz w mniejszym stopniu asfaltami. Warto zatrzymać się na dłużej przy Czartowskich Skalkach

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: rowerzyści mtb

Co zobaczą: trasa leśna z dobrymi walorami przyrodniczymi

LOTAW 26. Strefa MTB Sudety, Kamienna Góra Pomarańczowa łącznik – 5 km

Charakterystyka: parokilometrowy łącznik poprowadzony po lekko pagórkowatym, bardzo przyjemnym terenie; widokowy i płaski

Nawierzchnia: drogi gruntowe

Dla kogo: trasa dla każdego

Co zobaczą: trasa leśna z dobrymi walorami widokowymi

LOTAW 27. Strefa MTB Sudety, Mieroszów Czarna – 17 km

Charakterystyka: bardzo ładna, wymagająca pętla mtb z pięknymi widokami na Góry Suche

Nawierzchnia: drogi i ścieżki gruntowe

Dla kogo: dedykowana miłośnikom mtb

Co zobaczą: Sokołowsko, Góry Kamienne

Sokołowsko

str. 86

LOTAW 28. Strefa MTB Sudety, Mieroszów Zielona – 27 km

Charakterystyka: to idealna pętla na pierwsze kroki z mtb z małym utrudnieniem na szczycie Jatki (szczegółowy przebieg trasy w aplikacji app. bikesudety.pl). Trasa obfituje w ładne widoki

Nawierzchnia: niezbyt strome twarde i szerokie dukty leśne i polne, dłuższy fragment pięknym asfaltem, drogi gruntowe, szutrowe

Dla kogo: początkujący miłośnicy mtb

Co zobaczą: Sokołowsko, Góry Kamienne

Cerkiew w Sokołowsku

str. 86

LOTAW 29. Strefa MTB Sudety, Głuszyca-Mieroszów Czerwona – 40 km

Charakterystyka: efektowna pętla mtb, średniej trudności, nie grożą nam nadmiernie strome podjazdy i zjazdy (prawie wszystko w granicach 10%). Są dłuższe, piękne fragmenty prowadzące ostro wciętymi dolinami potoków

Nawierzchnia: drogi leśne

Dla kogo: miłośnicy mtb

Co zobaczą: panoramy Gór Kamiennych, Sokołowsko, dawny kamieniołom Kamyki

Góry Kamienne

str. 86

LOTAW 30. Strefa MTB Sudety, Walim-Głuszyca Zielona – 71 km

Charakterystyka: najdłuższa i najciekawsza pętla w systemie strefa MTB Sudety. Mamy tutaj relatywnie mało asfaltów i dużo wąskich, dosłownie jednokierunkowych ścieżek. Omijamy osady ludzi, trzeba pamiętać o zabranii aprowizacji

Nawierzchnia: ścieżki i drogi leśne, obecne kamienie

Dla kogo: dla doświadczonych miłośników mtb z dobrą kondycją

Co zobaczą: Góry Kamienne, Góry Sowie – Wielka Sowa, panorama Rzecznki

Góry Sowie

str. 78

LOTAW 31. Strefa MTB Sudety, Głuszyca Czarna – 21 km

Charakterystyka: klasyczna pętla mtb ze wszystkim elementami. Są trudne podjazdy, strome i z luźnym piargiem oraz po kamienistej drodze, ostre zjazdy, efektowne trawersy po stromym zboczcu: wymagająca, ale z licznymi atrakcjami, a do tego widokowa

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: dla miłośników mtb z dobrą techniką jazdy

Co zobaczą: ruiny zamku Rogowiec, Skalne Bramy, panoramy gór Kamiennych i Sowich

Gomólnik Mały

str. 83

LOTAW 32. Strefa MTB Sudety, Głuszyca Pomarańczowa – 11 km

Charakterystyka: trasa krótka i jak na standardy Strefy MTB Sudety – łatwa

Nawierzchnia: drogi gruntowe i szutrowe

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: Park Krajobrazowy Gór Sowich – Dolinę Marcową

LOTAW 33. Strefa MTB Sudety, Głuszyca Żółta – 29 km

Charakterystyka: trasa bardzo efektywna, umiarkowanie trudna, dużo zmienności, a do tego atrakcje turystyczne i krajobrazowe po drodze

Nawierzchnia: drogi gruntowe i szutrowe, fragmenty z kamieniami

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: Podziemne Miasto Osówka, Kompleks „Soboń”, Dolinę Pięciu Stawów

Osówka

str. 82

LOTAW 34. Strefa MTB Sudety, Bielawa Pomarańczowa – 19 km

Charakterystyka: nieregularna pętla wokół Wielkiej Sowy łącząca wszystkie pobliskie przełęcze. Mamy tutaj liczne zjazdy i podjazdy. Sporo malowniczych widoków i ciekawych miejsc do odwiedzenia

Nawierzchnia: kamieniste drogi leśne, drogi szutrowe i gruntowe

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: Park Krajobrazowy Gór Sowich – Wielka Sowa, Przełęcz Sokola, Przełęcz Jugowska

Wielka Sowa - wieża widokowa

str. 80

LOTAW 37. Mieroszów Wokół Skał Adrspasko-Teplickich – 36 km

Charakterystyka: bardzo atrakcyjna runda wokół Skał Adrspasko-Teplickich. Pętla składa się z dwóch mocno różnych w charakterze części – dedykowana jest objeżdżonym rowerzystom, bo jest tu trochę podjazdów >10%

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: rowerzyści mtb

Co zobaczą: polecamy zwiedzić Adrspasko-Teplickie Skalne Miasto

str. 112

Na stronie internetowej www.bikesudety.pl znajdują się bardzo dokładne opisy powyższych tras z obszerną dokumentacją fotograficzną. Towarzyszą im profile i stopniowanie (czyli kąty zjazdów i podjazdów). Można pobrać też pliki gpx, które pozwolą sprawnie nawigować. Zachęcamy osoby chcące dokładnie prześledzić poszczególne trasy do zapoznania się z aplikacją app.bikesudety.pl.

LOTAW 12. Kochanowsko-krzeszowski okruh – 33 km

Charakteristika: okruh nabitý neobyčejnými zajímavostmi – skutečný turistický skvost

Povrch: asfaltové cesty a šterkové a polní úseky

Pro koho: trasa pro každého

Co je zde k vidění: bývalé cisterciácké Opatství v Krzeszowě, přírodní rezervace Balvany trpaslíků (Glazy Krasnoludkův), středověké soudní stolice v Kochanově

cisterciácké Opatství

str. 90

LOTAW 24. Zóna MTB Sudety, Walim červená – 22 km

Charakteristika: velmi variabilní a působivá trasa. Spousta volného prostoru a malebných luk. Není příliš náročná, ale prudká lesní stoupání po dešti mohou být velkou výzvou. Obtíž jsou soustředěny v první části trasy. Začínáme u oblíbeného Bystrzyckého jezera

Povrch: polní, šterkové a asfaltové cesty

Pro koho: pro zkušené MTB cyklisty

Co je zde k vidění: Bystrzycké jezero, Centrum turistických služeb Akvárium, Soví hory

Bystrzycké jezero

str. 79

LOTAW 25. Zóna MTB Sudety, Kamenná hora – 15 km

Charakteristika: krátký okruh s jednoznačným MTB charakterem, vedený po úzkých, zarostlých pěšinách, lesních cestách a v menší míře po asfaltu. Za delší zastávku stojí Czartowska skála

Povrch: polní, šterkové a asfaltové cesty

Pro koho: MTB cyklisty

Co je zde k vidění: lesní trasa s pěknými přírodními prvky

LOTAW 26. Zóna MTB Sudety, Kamenná hora oranžová spojka – 5 km

Charakteristika: několikakilometrová spojka vedená mírně kopcovitým, velmi příjemným terénem; malebná a rovinatá

Povrch: polní cesty

Pro koho: trasa pro každého

Co je zde k vidění: lesní cesta s pěknými výhledy

LOTAW 27. Zóna MTB Sudety, Mieroszów černá – 17 km

Charakteristika: velmi pěkný, náročný MTB okruh s krásnými výhledy na Javoří hory

Povrch: polní cesty a pěšiny

Pro koho: určeno milovníkům MTB

Co je zde k vidění: Sokolowsko, Kamenné hory

str. 96

LOTAW 28. Zóna MTB Sudety, Mieroszów zelená – 27 km

Charakteristika: jedná se o ideální okruh pro první kroky s MTB s malou obtížností na vrcholu Jatki (podrobná trasa v aplikaci app.bikesudety.pl). Trasa je bohatá na pěkné výhledy

Povrch: nepřilíš prudké, tvrdé a široké lesní a polní cesty, delší úsek po krásném asfaltu, polní cesty, šterkové cesty

Pro koho: začínající MTB nadšence

Co je zde k vidění: Sokolowsko, Kamenné hory

str. 86

LOTAW 29. Zóna MTB Sudety, Głuszyca-Mieroszów červená – 40 km

Charakteristika: působivý MTB okruh střední obtížnosti, nehrozí zde příliš prudká stoupání a klesání (téměř vše do 10 %). Jsou zde delší, krásné úseky vedoucí ostře zaříznutými údolními potoky

Povrch: lesní cesty

Pro koho: MTB nadšence

Co je zde k vidění: panoramata Kamenných hor, Sokolowsko, bývalý kamenolom Kamyki

str. 86

LOTAW 30. Zóna MTB Sudety, Walim-Głuszyca zelená – 71 km

Charakteristika: nejdleší a nejzajímavější okruh v systému zón MTB Sudety. Máme zde poměrně málo asfaltu a hodně úzkých, doslova jednosměrných cestiček. Vyhýbáme se lidským sídlům, nezapomeňte si s sebou vzít zásoby

Povrch: lesní pěšiny a cesty, přítomny kameny

Pro koho: zkušené MTB nadšence s dobrou kondicí

Co je zde k vidění: Kamenné hory, Soví hory – Velká sova (Wielka Sowa), panorama Rzeczi

str. 78

LOTAW 31. Zóna MTB Sudety, Głuszyca černá – 21 km

Charakteristika: klasický MTB okruh se všemi prvky. Jsou zde náročná stoupání, strmá a s uvolňujícími se sutinami a kamenitou cestou, prudké sjezdy, působivé traverzy na prudkém svahu: náročný okruh, ale s řadou zajímavostí a také malebný

Povrch: polní, šterkové a asfaltové cesty

Pro koho: pro milovníky MTB s dobrou technikou jízdy

Co je zde k vidění: zřícenina hradu Rogowiec, Skalní brány (Skalne Bramy), panoramata Kamenných a Sovích hor

str. 83

LOTAW 32. Zóna MTB Sudety, Głuszyca oranžová – 11 km

Charakteristika: krátká a na poměry zón MTB Sudety nenáročná trasa

Povrch: polní a šterkové cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: Krajinný park Sovích hor (Park Krajobrazowy Gór Sowich) – Marcowé údolí

LOTAW 33. Zóna MTB Sudety, Głuszyca žlutá – 29 km

Charakteristika: velmi působivá trasa, středně náročná, značně variabilní, po cestě jsou turistické a krajinné zajímavosti

Povrch: polní a šterkové cesty, úseky s kameny

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: Podzemní město Osówka, komplex „Soboń“, Údolí Pěti rybníků (Dolina Pięciu Stawów)

str. 82

LOTAW 34. Zóna MTB Sudety, Bielawa oranžová – 19 km

Charakteristika: nepravidelný okruh kolem Velké Sovy (Wielka Sowa) spojující všechny okolní horské průsmyky. Jsou zde četná klesání a stoupání. Je zde také mnoho malebných výhledů a zajímavých míst k navštívení

Povrch: kamenité lesní cesty, šterkové a polní cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: Krajinný park Sovích hor – Velká Sova (Park Krajobrazowy Gór Sowich – Wielka Sowa), průsmyk Sokola, Jugovský průsmyk

str. 80

LOTAW 37. Mieroszów kolem Adršpaško-teplických skal – 36 km

Charakteristika: velmi atraktivní okruh kolem Adršpaško-teplických skal. Okruh se skládá ze dvou částí, které mají velmi odlišný charakter – je určen zkušeným cyklistům, protože se zde nachází několik stoupání >10 %

Povrch: polní, šterkové a asfaltové cesty

Pro koho: MTB cyklisty

Co je zde k vidění: doporučujeme návštěvu Adršpaško-teplického skalního města

str. 112

Na internetových stránkách www.bikesudety.pl najdete velmi podrobné popisy výše uvedených tras s rozsáhlou fotodokumentací. Ta je doplněna o profily a stupnice (tj. klesání a stoupání). Můžete si také stáhnout gpx soubory pro snadnější navigaci. Těm, kteří chtějí jednotlivé trasy důkladně prozkoumat, doporučujeme, aby se podívali na aplikaci app.bikesudety.pl.

Gmina Walim położona jest pośród Gór Sowich, zbudowanych z najstarszych formacji skalnych w Polsce – gnejsów sowiogórskich. Otoczona pięknymi lasami z bogatą florą i fauną, pełna jest również historii, tajemnic i atrakcji turystycznych. W Zagórze Śląskim, na szczycie góry Choina (450 m n.p.m.), znajduje się jedna z lepiej zachowanych średniowiecznych warowni na Dolnym Śląsku – **zamek Grodno**. Dawniej strzegł przastarego traktu handlowego, biegnącego wzdłuż rzeki Bystrzycy i do dziś zachował obronny i tajemniczy charakter. Do zwiedzania udostępnione są dziedzińce, sale w zamku górnym oraz wieża zamkowa z piękną panoramą na okoliczne góry i malownicze **Jezioro Bystrzyckie**, które przyciąga miłośników spacerów i rowerzystów. Jezioro powstało na początku XX wieku w wyniku przegrodzenia doliny rzeki Bystrzycy wysoką **zaporą**, zbudowaną z gnejsowych bloków skalnych, stanowiącą dziś zabytek techniki. Koroną zapory poprowadzono wygodną drogę, ze względu na wyjątkowe walory widokowe. Tama jest wysoka na 44 m, długa na 230 m, a u swej podstawy ma 29 m grubości. Nad jeziorem mieści się również **Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego Akwarium**, gdzie można zobaczyć zbiornik „w miniaturze” w dużym akwarium, poznać jego florę i faunę oraz historię powstania jeziora. Przy centrum znajduje się taras wypoczynkowy i obszerny parking, skąd można rozpocząć wędrowkę do zamku Grodno, przeprawiając się na drugi brzeg jeziora przez najdłuższą w Polsce wiszącą **kladkę o konstrukcji wstęgowej**, o całkowitej długości 126,5 m.

Obec Walim se nachází uprostřed Sovích hor, které jsou tvořeny nejstaršími skalními útvary v Polsku – rulami Sovích hor. Je obklopena krásnými lesy s bohatou flórou a faunou, je také plná historie, záhad a turistických zajímavostí.

V obci Zagórze Śląskie, na vrcholu hory Choina (450 m n. m.), se nachází jedna z nezachovalejších středověkých pevností v Dolním Slezsku – **hrad Grodno**. Kdysi střežil starobylou obchodní stezku vedoucí podél řeky Bystrzyca a dodnes si zachoval svůj obranný a tajemný charakter. Veřejnosti jsou přístupná nádvoří, sály v horním hradu a hradní věž, ze které lze obdivovat krásné panorama okolních hor a malebné **Bystrzycké jezero**, které láká pěší i cyklisty. Jezero vzniklo na počátku 20. století rozdělením údolí řeky Bystrzyca vysokou hrází, postavenou z rulových skalních bloků. Hráz se dnes řadí mezi technické památky. Přes korunu hráze byla kvůli jejím výjimečným krajinným vlastnostem položena pohodlná silnice. Hráz je 44 m vysoká, 230 m dlouhá a u paty 29 m široká. Na jezeře se nachází také **Centrum turistických služeb Akvárium** (Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego Akwarium), kde si návštěvníci mohou prohlédnout přehradu „v miniaturě” ve velkém akváriu, seznámit se s její flórou a faunou a s historií vzniku vodní nádrže. Vedle Centra se nachází odpočinková terasa a velké parkoviště, odkud lze zahájit pěší túru na hrad Grodno a přejít na druhý břeh nádrže po nejdelší polské visuté **lávce stuhové konstrukce** o celkové délce 126,5 m.

Kladka wstęgowa na Jeziorze Bystrzyckim

Na terenie gminy Walim znajdują się również jedna z podziemnych tras turystycznych kompleksu „Riese” – Sztolnie Walimskie. Są one pozostałością po tajemniczym przedsięwzięciu górniczo-budowlanym prowadzonym podczas II wojny światowej przez III Rzeszę w Górach Sowich. Istnieje kilka teorii wyjaśniających cel tych potężnych inwestycji wojennych, gdyż budowa nie została ukończona. W Sztolniach Walimskich do zwiedzania udostępnionych jest około 450 m tuneli oraz imponujące swą wielkością podziemne hale, z których największa ma 80 m długości i 10 m wysokości.

Z terenu gminy Walim wychodzą liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzące na najwyższy szczyt Gór Sowich – Wielką Sowę (1015 m n.p.m.). Z wieży widokowej na szczycie otwiera się wspaniała panorama na większość pasm sudeckich w Polsce i Czechach. Przy dobrej pogodzie można stąd zobaczyć Wrocław, Karkonosze, a nawet pasmo Jeseníkův.

Na území obce Walim se nachází také jedna z podzemních turistických tras komplexu „Riese” – Walimské štolý (Sztolnie Walimskie). Jsou pozůstatkem tajemného důlního a stavebního projektu, který v Sovích horách realizovala za druhé světové války Třetí říše. Existuje několik teorií vysvětlujících účel této masivní válečné investice, neboť stavba nebyla dokončena. Ve Walimských štolách je zpřístupněno asi 450 m chodeb a imponantně velké podzemní sály, z nichž největší je 80 m dlouhý a 10 m vysoký. Z oblasti obce Walim vedou četné turistické a cyklistické stezky na nejvyšší vrchol Sovích hor, Velkou Sovu (1015 m n. m.). Z rozhledny na vrcholu se otevírá nádherný výhled na většinu hřebců Krkonoško-jesenické subprovincie v Polsku a České republice. Za dobrého počasí je odtud vidět Wrocław, Krkonoše, a dokonce i pohříž Jeseníků.

Największym walorem gminy Głuszyca jest jej górski krajobraz. Wśród turystów pieszych słynie ze wspaniałych górskich panoram, wśród miłośników kolarstwa górskiego znane są trasy strefy MTB, a na poszukiwaczy i odkrywców tajemniczych historii czekają podziemia kompleksu „Riese”.

PODZIEMNE MIASTO OSÓWKA

+48 74 845 62 20 | www.osowka.pl

Podziemne Miasto Osówka, wybudowane w ramach tajnego projektu o kryptonimie „Riese” czyli Olbrzym, to atrakcja turystyczna dla wszystkich, którzy interesują się historią. Obiekt zlokalizowany jest powyżej wsi Sierpnica, gdzie znajdują się podziemne korytarze, wyrobiska, hale i bunkry, budowle naziemne, liczne pamiątki, artefakty, ekspozycje oraz nowoczesna trasa multimedialna. Poza tym w Głuszczy od ul. Leśnej poprowadzona została ścieżka przyrodniczo-historyczna Szlakiem Riese, „**Kompleks Soboń**”, która poza ciekawostkami historycznymi ukazuje bogactwo sowiogórskiej fauny i flory.

Platforma widokowa na Gornólniku Małym

Głuszyca jest doskonałym miejscem do rozpoczęcia pieszej wędrowki w otaczającą ją Góry Sowie, Kamienne i Wałbrzyskie. Atrakcyjne punkty widokowe to m.in. **Gomólnik Mały (809 m. n.p.m.)** w Górach Suchych (części Gór Kamiennych), gdzie znajduje się platforma widokowa, na którą prowadzi łagodny, zielony szlak, dostępny także dla rodzin z dziećmi. Z platformy widokowej warto przejść na pobliską górę Rogowiec (870 m n.p.m.), położoną na pograniczu Gór Kamiennych i Wałbrzyskich. Znajdują się tu ruiny **zamku Rogowiec** – najwyższej położonego zamku w Polsce. Zbudowano go w XIII wieku z fundacji księcia Bolka I Surowego jako warownię obronną w systemie fortyfikacji strzegących granic księstwa świdnicko-jaworskiego. W XV wieku zamek był siedzibą rycerzy-rozbójników i od tego też czasu pozostaje w ruinie. Jest to niezwykle punkt widokowy z malowniczą panoramą.

W pobliżu wsi Głuszyca Górna, na stokach góry Ostoja na wysokości 585 m. n.p.m., znajduje się nieczynny kamieniołom, potocznie nazywany „**Kamyki**”. Dawniej pozyskiwano tutaj ciemną skałę wulkaniczną o składzie zbliżonym do bazaltów, którą tradycyjnie nazywano melafirem. Prace górnicze trwały tutaj do lat 70. XX wieku, po czym wyrobisko zalano wodą, tworząc staw, przypominający górskie jezioro. Warto spacerować się wzdłuż jego brzegu pnącą się ku górze ścieżką, która prowadzi do punktu widokowego.

MUZEUM INŻYNIERII I TECHNIKI MOTORYZACJI

+48 607 993 930 | www.muzeuminzynieriiwgluszczy.pl

W Głuszczy ma też swoją siedzibę **Muzeum Inżynierii i Techniki Motoryzacji**. Zbiory muzeum to prywatna kolekcja kilkudziesięciu samochodów, częściowo związanych z wojskowością. Najstarszy pojazd pochodzi z 1910 roku, a najmłodsze auta to samochody z lat 80. XX wieku.

Největším bohatstvím obce Gluszyca je její hornatá krajina. Mezi pěšími turisty je proslulá nádhernými horskými panoramami, mezi milovníky horských kol jsou známé MTB trasy a průzkumníky a objevitele láká tajemná historie podzemního komplexu Riese.

PODZEMNÍ MĚSTO OSÓWKA

+48 74 845 62 20 | www.osowka.pl

Podzemní město Osówka (Podziemne Miasto Osówka), vybudované v rámci tajného projektu s krycím názvem „Riese“ neboli Obr, je turistickou atrakcí pro všechny zájemce o historii. Nachází se nad obcí Sierpnica, kde jsou podzemní chodby, šachty, sály a bunkry, nadzemní stavby, četné památky, artefakty, výstavy a moderní multimediální stezka. Kromě toho v Gluszczy, od ulice Leśna, začíná přírodovědná a historická Stezka Riese (Szlak Riese), „Komplex Sobon“, která kromě historických kuriozit ukazuje bohatství fauny a flóry regionu Sovích hor.

Gluszyca je výborným výchozím bodem pro pěší turistiku v okolních Sovích, Kamenných a Wałbrzyšských horách. K atraktivním vyhlídkovým bodům patří **Malý Gomólnik (809 m n. m.)** v Javořích horách (část Kamenných hor), kde se nachází vyhlídková plošina, na kterou vede mírná zelená stezka, přístupná i pro rodiny s dětmi. Z vyhlídkové plošiny se vyplatí dojít na nedalekou horu Rogowiec (870 m n. m.), která se nachází na rozhraní Kamenných hor a Wałbrzyšských hor. Zde se nachází zřícenina **hradu Rogowiec** – nejvýše položeného hradu v Polsku. Byl postaven ve 13. století z popudu knížete Bolka I. Surového jako obranná pevnost v systému opevnění střežících hranice Svidnicko-javorského knížectví. V 15. století byl hrad sídlem loupeživých rytířů a od té doby zůstal v troskách. Je to pozoruhodná vyhlídka s malebným výhledem. Nedaleko obce Gluszyca Góra, na svazích hory Ostoja v nadmořské výšce 585 metrů, se nachází nepoužívaný kamenolom, lidově nazývaný „Kamyki“. V minulosti se zde těžila tmavá vulkanická hornina složením podobná čediči, které se tradičně říkalo melafyr. Těžba zde probíhala až do 70. let 20. století, poté byl lom zatopen, čímž vznikla nádrž připomínající horské jezero. Stojí za to projít se podél jeho břehu po stoupající stezce, která vede k vyhlídce.

MUZEUM AUTOMOBILOVÉ TECHNIKY A TECHNOLOGIE

+48 607 993 930 | www.muzeuminzynieriiwgluszczy.pl

V Gluszczy se nachází také **Muzeum automobilové techniky a technologie** (Muzeum Inżynierii i Techniki Motoryzacji). Sbírá muzea je soukromou kolekcí desítek automobilů, z nichž některé jsou spojeny s armádou. Nejstarší vozidlo pochází z roku 1910, nejmladší vozy jsou z 80. let 20. století.

Mieroszów to niewielkie miasteczko u podnóża Gór Kamiennych nad rzeką Ścinawką. Swoją rozwój zawdzięcza położeniu na trasie handlowej pomiędzy Śląskiem i Czechami.

W XIV wieku miejscowość zyskała na znaczeniu, gdy funkcje administracyjne z pobliskiego zamku Radosno przeniesione zostały na teren dzisiejszego Mieroszowa. Nastąpiło wówczas nadanie praw miejskich osadzie i jej stopniowy rozkwit. Od XVI wieku Mieroszów wraz z okolicą wszedł w skład posiadłości Hochbergów z Książa. W XVIII wieku miejscowość rozwinęła się jako duży ośrodek tkacki. Położony na wzniesieniu centralny plac miasta otaczają barokowe kamienice pochodzące z XVIII wieku. Od schyłku XVIII wieku Mieroszów był punktem etapowym na Drodze Węglowej z Wałbrzycha do Broumowa. Dzisiejszy charakter miejscowości kształtuje przygraniczny handel, drobna wytwórczość i ruch turystyczny po polskiej i czeskiej stronie granicy.

Mieroszów jest również znanym ośrodkiem aktywnego wypoczynku. Oprócz mnogości szlaków turystycznych w samym mieście można pojeździć na nowoczesnym obiekcie rowerowym **Bike Arena Parkowa Góra** z trasami rowerowymi typu enduro lub wznieść się w powietrze, korzystając z **Szybowiska** na zboczach góry Jatki, które posiada własny pas startowy dla motolotni i samolotów ultralekkich, rampę oraz rozbieg do startu lotni i paralotni.

Zwiedzając gminę Mieroszów koniecznie trzeba odwiedzić **Sokołowsko**. Miejscowość położona w samym centrum Gór Suchych swój rozwój zawdzięcza właśnie bezpośredniemu kontaktowi z naturą. Światową sławę Sokołowsko zawdzięcza dr. Hermanowi Brehmerowi, który w połowie XIX wieku jako pierwszy postanowił udowodnić, że gruźlica jest uleczalna. Jego metoda polegała na wykorzystaniu specyficznego mikroklimatu panującego w okolicy. Swoim pacjentom zapisywał długie spacerki, zalecał lekką dietę i picie tutejszej wody. Na wyniki nie trzeba było długo czekać. Wielka sława Sokołowska przyciągała coraz to nowych kuracjuszy. Miasteczko rozbudowywało się i zyskało szereg interesujących budynków, w tym, przypominające średniowieczny zamek, sanatorium doktora Brehmera. Na podobieństwo tej małej miejscowości, w Szwajcarii założono słynny kurort Davos. Asystentem

doktora Brehmera był Alfred Sokołowski, od nazwiska którego wieś otrzymała po wojnie swoją nazwę. Wokół uzdrowiska powstała gęsta sieć szlaków turystycznych, które zaprowadzą nas na strome wierzchołki Gór Suchych.

Na początku XX wieku w Sokołowsku powstała **cerkiew św. Michała Archanioła** na potrzeby kuracjuszy wyznania prawosławnego, licznie odwiedzających uzdrowisko. Wiernym obiekt służył do lat 30. XX wieku. Po II wojnie światowej cerkiew wykorzystywana była m.in. jako kostnica, a nawet prywatny domek letniskowy. Staraniem parafii prawosławnej z Wrocławia obiekt odkupiono i gruntownie odbudowano, przywracając mu funkcję sakralną.

Sokołowsko - Sanatorium Grunwald

Wieża widokowa w Mieroszowie

Mieroszów je malé městečko na úpatí Kamenných hor na řece Ścinawce. Za svůj rozvoj vděčí poloze na obchodní stezce mezi Slezskem a Čechami. Mieroszów je také známým centrem aktivní rekreace. Kromě množství turistických

Ve 14. století získala obec na významu, když byly správní funkce z nedalekého hradu Radosno přeneseny na území dnešního Mieroszowa. Tehdy osada získala městská práva a postupně vzkvétala. Od 16. století se Mieroszów a jeho okolí staly součástí panství Hochbergů z Książe. V 18. století se obec rozvíjela jako velké tkalcovské centrum. Centrální náměstí města, které se nachází na kopci, je obklopeno barokními měšťanskými domy z 18. století. Od konce 18. století byl Mieroszów zastávkou na Uhelné stezce (Droga Węglowa) z Wałbrzycha do Broumova. Dnešní charakter města utváří příhraniční obchod, drobná výroba a turistický ruch na polské i české straně hranice.

tras v samotném městě si můžete zajezdit v moderní **Bike Areně Parkowa Góra** s cyklistickými trasami typu enduro nebo se vznést do vzduchu ze **Szybowiska** na svazích hory Jatki, který má vlastní startovací dráhu pro motorové kluzáky a ultralehká letadla, rampu a startovací dráhu pro rogala a padákové kluzáky. Při návštěvě obce Mieroszów je nutně navštívit **Sokołowsko**. Obec, která se nachází v samém centru Javořích hor, vděčí za svůj rozvoj právě přímému kontaktu s přírodou. Za svou světovou proslulost vděčí Sokołowsko doktoru Hermanu Brehmerovi, který v polovině 19. století jako první dokázal, že tuberkulóza je léčitelná. Jeho metoda spočívala ve využití specifického mikroklimatu této oblasti. Svým pacientům předepisoval dlouhé procházky, doporučoval lehkou stravu a pití místní vody. Na výsledky nebylo třeba dlouho čekat. Velká sláva Sokołowska přitahovala stále více nových pacientů. Město se rozrůstalo a získalo řadu zajímavých budov, včetně sanatoria doktora Brehmera, které připomínalo středověký hrad. Po vzoru tohoto městečka vzniklo slavné letovisko Davos ve Švýcarsku. Asistentem doktora Brehmera byl Alfred Sokołowski, po němž obec po válce dostala své jméno. V okolí lázní vznikla hustá síť turistických stezek, které vás zavedou na strmé vrcholky Javořích hor.

Cerkiew w Sokołowsku

Na počátku 20. století byl v Sokołowsku postaven **kostel sv. Michaela Archanděla** (św. Michała Archanioła), který sloužil potřebám pravoslavných pacientů, kteří hojně navštěvovali lázně. Kostel sloužil věřícím až do 30. let 20. století. Po druhé světové válce byl kostel využíván mimo jiné jako márnice, a dokonce jako soukromý letní dům. Díky úsilí pravoslavné farnosti ve Wrocławu byla budova odkoupena a důkladně přestavěna, čímž se obnovila její sakrální funkce.

Bazylika Mniejsza w Krzeszowie

Krzeszów to duża wieś położona nad rzeką Żadrną w Kotlinie Kamiennogórskiej. Losy krzeszowskiego opactwa to niesamowicie długa, zawiła i arcyciekawa historia. Odkrywanie jej w połączeniu ze zwiedzaniem poszczególnych obiektów staje się prawdziwą podróżą w czasie.

Początki Krzeszowa sięgają połowy XIII wieku. Pierwszy kościół i klasztor założyła tu w 1242 księżna Anna, wdowa po Henryku Pobożnym, przekazując miejsce w lesie Grisobor benedyktynom z Opatowic. W 1289 roku zakonnicy odsprzedali swoje włości księciu Bolkowi I Surowemu, który sprowadził zakon cystersów. Przekazał im także Lubawkę, winnice i chmielniki koło Bolkowa i Lwówka Śląskiego oraz nadał przywilej wykonywania wszystkich rzemiosł w obrębie zabudowy klasztornej i prawo sprzedaży wyrobów rzemieślniczych w swoich posiadłościach. Przez kilka kolejnych wieków cystersi rozwijali się nie tylko duchowo, ale i gospodarczo. To oni rozpoczęli budowę gotyckiego kościoła. W czasie wojen husyckich, tabornicy wymordowali 70 mnichów, ale po wojnie opactwo szybko podniosło się ze stanu ruiny, głównie dzięki doskonale działającemu folwarkom, przynoszącym spore zyski. Jednak po średniowiecznej zabudowie nie ma dziś śladu.

W 1728 roku obiekty wyburzono i przystąpiono do nowej budowy. Powstały wtedy klasztor i **Bazylika Mniejsza Wniebowzięcia NMP** o barokowym wystroju, wybudowana zaledwie w 7 lat. Do dziś można tu podziwiać światowej klasy architekturę, rzeźbę i malarstwo.

Wnętrze głównej świątyni maryjnej zachwyca niezwykłym bogactwem malarstwa iluzjonistycznego, m.in. freski na sklepieniu kościoła, których autorem jest Je-

Betlejem - Pawilon na wodzie

rzy Wilhelm Neunhertz, wnuk Michała Wilmanna. W centralnym punkcie ołtarza znajduje się słynąca z cudów ikona Matki Bożej Łaskawej z XIII wieku.

Drugi **kościół pw. św. Józefa**, jest świątynią znacznie mniejszą, ale nie mniej cenną. Tutaj również można podziwiać wspaniałe freski, namalowane przez mistrza śląskiego baroku Michała Willmanna. Cykl malowideł składa się z 50 scen, z których główne przedstawiają smutki i radości św. Józefa. Całość powstała techniką al fresco, polegającą na nakładaniu farby na mokry jeszcze tynk, co zwiększa trwałość dzieła. Z boku bazyliki stoi kaplica pełniąca rolę **Mauzoleum Piastów Świdnickich**. Znajdują się w nim grobowce Bolka I, Bolka II i legendarnego (brak o nim wzmianek historycznych) Bolka III, który zmarł, będąc dzieckiem. Bogato dekorowany freskami strop pozwala na prześledzenie historii cystersów.

Urokliwa okolica Krzeszowa usiana jest również licznymi zabytkowymi kaplicami, które tworzą **Kalwarię Krzeszowską**, a dwa kilometry na zachód od wsi znajdują się **Betlejem** – stylowy pawilon opata na wodzie.

Fasada Bazyli Mniejszej w Krzeszowie

Panorama Opactwa w Krzeszowie

Krzeszów je velká vesnice ležící na řece Zadrna v Kamenohorské kotlině (Kotlina Kamiennogórska). Historie opatství v Krzeszově je neuvěřitelně dlouhá, spleťtá a velmi zajímavá. Její poznávání se v kombinaci s návštěvou jednotlivých budov stane skutečnou cestou v čase.

Počátky obce Krzeszów sahají do poloviny 13. století. První kostel a klášter zde založila v roce 1242 kněžna Anna, vdava po Jindřichu Pobožném, a darovala místo v lese Grissobor benediktinům z Opatowic. V roce 1289 prodali mniši svůj majetek knížeti Bolkovi I. Surovému, který sem přivedl cisterciácký řád. Předal jim také Lubawku, vinice a chmelnice u Bolkowa a Lwówka Śląského a udělil jim privilegium provozovat všechna řemesla v klášterních budovách a právo prodávat řemeslné výrobky na svých statcích. Během několika následujících století se cisterciáci rozvíjeli nejen duchovně, ale také ekonomicky. Byli to právě oni, kdo zahájil stavbu gotického kostela. Během husitských válek vyvražďili táborité 70 mnichů, ale po válce se opatství rychle vzpamatovalo z neutěšeného stavu, a to především díky perfektně fungujícím hospodářským usedlostem, které přinášely značné zisky. Dnes však po středověkých stavbách není ani památky.

V roce 1728 byly původní budovy zbourány a začala nová výstavba. Klášter a menší **bazilika Nanebevzetí Panny Marie** (Bazylika Mniejsza Wniebowzięcia NMP) v barokním stylu byly postaveny za pouhých sedm let. Dnes zde můžeme obdivovat prvotřídní architekturu, sochařství a malířství. Interiér hlavní mariánské svatyně zaujme bohatstvím iluzionistických maleb, včetně fresek na klenbě kostela od Jerzeho Wilhelma Neunhertze, vnuka Mi-

Kalwaria Krzeszowska

chaťa Willmanna. Uprostřed oltáře se nachází zázračná ikona Panny Marie Milostiplné ze 13. století. Druhý **kostel sv. Josefa** (šv. Józefa), je mnohem menší, ale neméně cenný. I zde můžete obdivovat nádherné fresky, které namaloval mistr slezského baroka Michał Willmann. Cyklus maleb se skládá z 50 výjevů, z nichž hlavní zobrazují bolesti a radosti svatého Josefa. Celé dílo bylo vytvořeno technikou al fresco, která spočívá v nanášení barev na ještě vlhkou omítku, čímž se zvyšuje trvanlivost díla. Po straně baziliky se nachází kaple, která slouží jako **mauzoleum svidnických Piastovců**. Nachází se v ní hrobky Bolka I., Bolka II. a legendárního (historické zmínky o něm neexistují) Bolka III., který zemřel jako dítě. Bohatě zdobený freskový strop umožňuje sledovat historii cisterciáků. Půvabné okolí obce Krzeszów je také poseto četnými historickými kaplemi, které tvoří **Krzeszowskou Kalvárii**, a dva kilometry západně od obce se nachází **Betlém**, stylový opatský pavilon obklopen vodou.

Fasada Bazyli Mniejszej w Krzeszowie

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

-
1 **Pokoje noclegowe na Zamku Grodno w Zagórzcu Śląskim**
 tel. +48 74 845 33 20
www.karczma.zamekgrodno.pl
-
2 **Hotel*** Maria Antonina w Zagórzcu Śląskim**
 tel. +48 506 695 111
www.hotelmariaantonina.pl
-
3 **Chata pod lasem apartament dla 9 osób w Rzecze**
 tel. +48 536 068 772
www.chatapodlasem.pl
-
4 **Hotel*** Jedlinka, Hostel, browar i Restauracja Arcy Jedlinka w Jedlinie-Zdroju**
 tel. +48 512 497 247
www.jedlinka.pl
-
5 **Willa Kwiaty Polskie w Jedlinie-Zdroju**
 tel. +48 667 020 682
www.jedlina-zdroj.net
-
6 **Apartamenty w Głuszycy i w Jedlinie-Zdroju Konrad Kmiecicki**
 tel. +48 888 873 402
-
7 **Domki Sovanova w Kolcach w gminie Głuszycza**
 tel. +48 518 785 790
www.sovanova.pl
-
8 **„Baza Kolce” – domki**
 tel. +48 665 468 505
-
9 **Restauracja Osówka**
 tel. +48 74 845 62 20
www.osowka.pl
-
10 **Anaberg Pokoje i Restauracja w Nowej Rudzie**
 tel. +48 536 472 704
www.anaberg.com.pl

 obiekt noclegowy

 ubytování

 restauracja

 restaurace

 obiekt noclegowy + restauracja

 ubytování + restaurace

Broumovské Šćiany

GÓRY STOŁOWE I OBNIŻENIE ŚCINAWKI

Taras widokowy na górze Guzowata

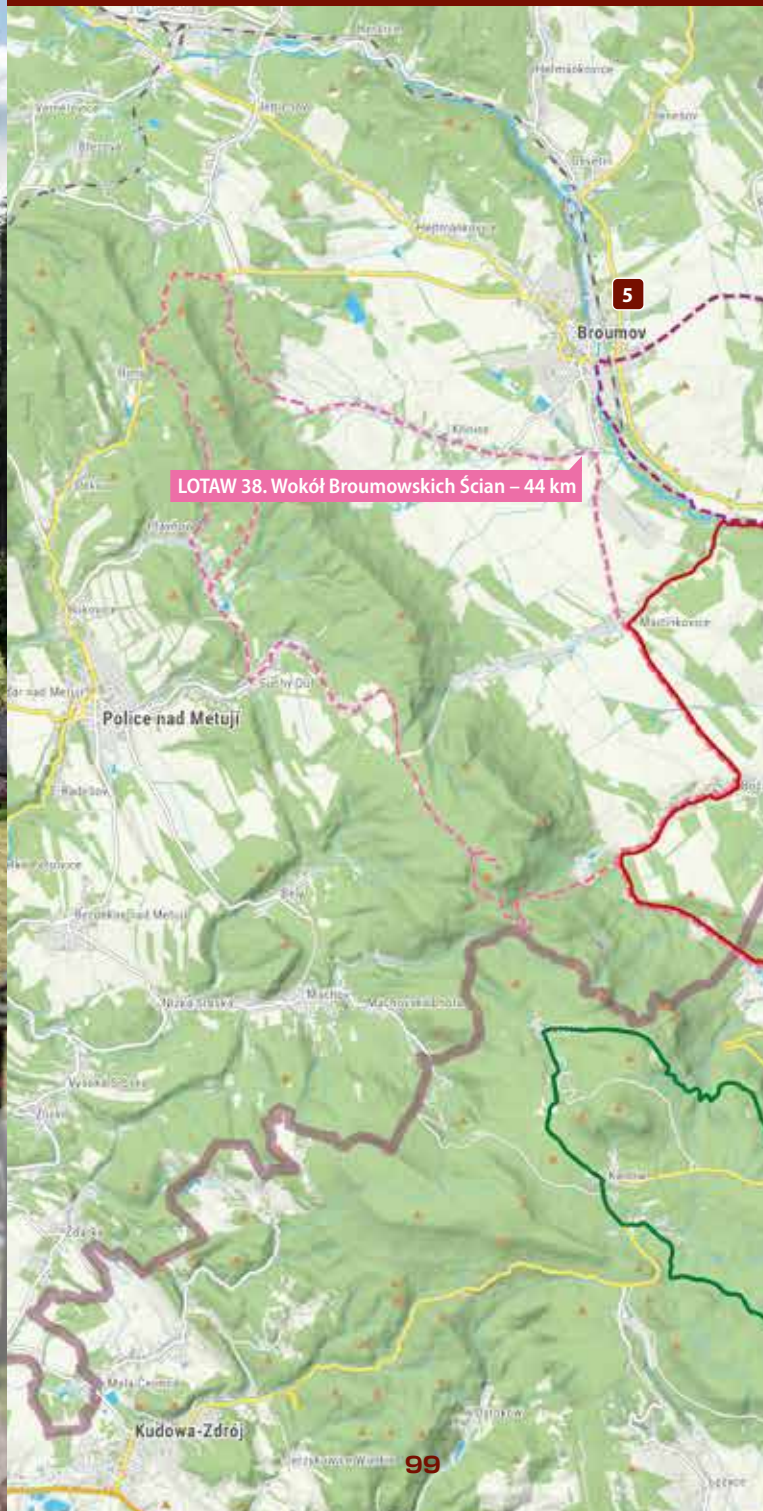
Wyjeżdżając z regionu wałbrzyskiego w kierunku Kłodzka w gminie Nowa Ruda i w samym mieście Nowa Ruda, możemy obserwować ciągnące się pasma Gór Sowich i Wzgórz Włodzickich. Łagodne grzbiety, malownicze miejscowości, pokopalniany charakter Nowej Rudy zbliża do wyjątkowego pasma Sudetów, jakim są Góry Stołowe, które po czeskiej stronie przechodzą w Broumovskie Šćiany. To góry wyjątkowe, ich rozległe piaszczyste formy skalne wyrzeźbione przez naturę po stronie polskiej stanowią obszar Parku Narodowego Gór Stołowych, a po stronie czeskiej mają status Narodowych Rezerwatów Przyrody.

Z Wałbrzycha směrem na Kłodzko se v obci Nowa Ruda a v samotném městě Nowa Ruda nacházejí pásma Sovích hor a Włodzických vrchů. Mírné hřebeny, malebná městečka a po-hornický charakter Nowé Rudy přibližují unikátní sudetské pásmo Stolových hor (Góry Stołowe), které na české straně přechází v Broumovské stěny. Jedná se o jedinečné hory, jejichž rozsáhlé pískovcové skalní útvary vytesané přírodou na polské straně tvoří území Národního parku Stolových hor (Park Narodowy Gór Stołowych), zatímco na české straně mají statut národní přírodní rezervace.

Adrspasko-Teplické Skály

LOTAW 38. Wokół Broumowských Šcian – 44 km

5

LOTAW 35. Strefa MTB Sudety, Bielawa Żółta – 21 km

LOTAW 40. Wokół Nowej Rudy – 19 km

LOTAW 39. Pętla Nowa Ruda Broumov – 36 km

LOTAW 41. Dwie wieże – 7 km

LOTAW 36. Strefa MTB Sudety,
Srebrna Góra Niebieska – 26 km

LOTAW 42. Radków Pętla
Czerwona – 37 km

LOTAW 43. Po wzgórzach Ścinawskich – 18 km

LOTAW 44. Wokół Szczelińców – 23 km

LOTAW 35. Strefa MTB Sudety, Bielawa Żółta – 21 km

Charakterystyka: łatwa, bardzo widokowa trasa, biegnąca głównie drogami, mocno wcięty w zbocza; do tego jeden, bardzo wymagający, fragment ścieżką przez szczyt Popielaka

Nawierzchnia: drogi szutrowe, krótki odcinek kamienistej drogi leśnej

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: Park Krajobrazowy Gór Sowich

LOTAW 36. Strefa MTB Sudety, Srebrna Góra Niebieska – 26 km

Charakterystyka: solidna pętla mtb poprowadzona kolejnymi szczytami Gór Sowich

Nawierzchnia: drogi szutrowe, asfaltowe, na drogach leśnych występują korzenie i kamienie

Dla kogo: dla doświadczonych rowerzystów mtb

Co zobaczą: Twierdza Srebrna Góra

LOTAW 38. Wokół Broumowskich Ścian – 44 km

Charakterystyka: wyjątkowa, bo jako jedyna, pozwala wjechać rowerem bezpośrednio na wierzchołek Gór Stołowych (Hvezda). Trasa wymagająca, łącząca podjazdowe odcinki z bardzo stromymi zjazdami

Nawierzchnia: drogi szutrowe i asfaltowe oraz kamieniste drogi leśne

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: Broumowskie Ściany – Hvezda i Božanovskí Spicak

str. 112

LOTAW 39. Pętla Nowa Ruda Broumov – 36 km

Charakterystyka: piękna trasa dla lubiących gładkie asfalty i rozległe widoki, blisko 70% pętli przebiega po ddr, pozostałe to lokalne drogi, z niewielkim ruchem

Nawierzchnia: drogi asfaltowe

Dla kogo: trasa dla każdego

Co zobaczą: Zamek Sarny, Broumov

Klasztor w Broumowie

str. 112

LOTAW 40. Wokół Nowej Rudy – 19 km

Charakterystyka: pętla o charakterze mtb, pozwalająca poznać miasto położone wśród wzgórz i gór – podjazdy i zjazdy, parę klimatycznych miejsc

Nawierzchnia: drogi gruntowe, szutrowe, asfaltowe

Dla kogo: początkujący miłośnicy mtb

Co zobaczą: Kopalnia Nowa Ruda, okolicę Nowej Rudy

Miasto Nowa Ruda

str. 108

LOTAW 41. Dwie wieże – 7 km

Charakterystyka: całkiem solidna trasa mtb łącząca dwa punkty widokowe, więc w sumie dystans do pokonania to 14 km z sumą przewyższeń 500 m

Nawierzchnia: drogi szutrowo-gruntowe

Dla kogo: miłośnicy mtb

Co zobaczą: trasa ma świetne walory widokowe – panorama Gór Sowich i Stołowych, dobry widok na Góry Bardzkie, Złote, Białskie i Masyw Śnieżnika, do tego Góry Orlickie i Bystrzyckie

LOTAW 42. Radków Pętla Czerwona – 37 km

Charakterystyka: bardzo dobra pętla o wyjątkowych widokach, poprowadzona w otwartym terenie na pograniczu polsko-czeskim. Runda w kanonie najlepszych tras Dolnego Śląska

Nawierzchnia: drogi asfaltowe

Dla kogo: trasa dla każdego

Co zobaczą: Radków, Zalew w Radkowie, Otovice, zamek Sarny, polecamy wzbogacić trasę o zwiedzanie Bazyliki Mniejszej w Wambierzycach

LOTAW 43. Po wzgórzach Ścinawskich – 18 km

Charakterystyka: pętla poprowadzona w całości po drogach asfaltowych o niewielkim ruchu. Okrążamy tutaj część wschodnią Wzgórz Ścinawskich

Nawierzchnia: drogi asfaltowe o niewielkim ruchu

Dla kogo: dla rodzin z dziećmi (mających jednak doświadczenie rowerowe)

Co zobaczą: panoramy Gór Stołowych i Sowich – wieża widokowa w Suszynie

Wieża widokowa w Suszynie str. 110

LOTAW 44. Wokół Szczelińców – 23 km

Charakterystyka: lekka pętla o charakterze mtb, z dużą ilością niewielkich podjazdów i zjazdów, w zasadzie nie przekraczających 7%. Ma dwa dogodne punkty startu – Karłów i Batorowo. Ten pierwszy umożliwił łatwe dodanie do pętli rowerowej pieszego wejścia na Szczeliniec

Nawierzchnia: drogi gruntowe i leśne, odcinki kamieniste

Dla kogo: dla miłośników mtb

Co zobaczą: polecamy urozmaicić trasę rowerową o piesze zdobycie szczytu Szczelińca Wielkiego

Szczelińiec Wielki

str. 110

Na stronie internetowej www.bikesudety.pl znajdują się bardzo dokładne opisy powyższych tras z obszerną dokumentacją fotograficzną. Towarzyszą im profile i stopniowanie (czyli kąty zjazdów i podjazdów). Można pobrać też pliki gpx, które pozwolą sprawnie nawigować. Zachęcamy osoby chcące dokładnie prześledzić poszczególne trasy do zapoznania się z aplikacją app.bikesudety.pl.

LOTAW 35. Zóna MTB Sudety, Bielawa žlutá – 21 km

Charakteristika: nenáročná, velmi malebná trasa vedoucí převážně po cestách, hluboce zaříznutých do svahů; je zde jeden velmi náročný úsek po stezce přes vrchol Popielak

Povrch: štěrkové cesty, krátký úsek kamenité lesní cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: Krajinný park Sovích hor (Park Krajobrazowy Gór Sowich)

LOTAW 36. Zóna MTB Sudety, Stříbrná Hora modrá – 26 km

Charakteristika: solidní MTB okruh vedoucí přes další vrcholy Sovích hor

Povrch: štěrkové a asfaltové cesty, na lesních cestách jsou kořeny a kameny

Dla kogo: pro zkušené MTB cyklisty

Co je zde k vidění: pevnost Stříbrná Hora (Twierdza Srebrna Góra)

LOTAW 38. Kolem Broumovských stěn – 44 km

Charakteristika: jedinečná trasa – jako jediná umožňuje vyjet na kole přímo na vrchol Stolových hor (na Hvězdu). Náročná trasa kombinující stoupání s velmi prudkým klesáním

Povrch: štěrkové a asfaltové cesty a kamenité lesní cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: Broumovské stěny – Hvězda a Božanovský špičák

str. 112

LOTAW 39. Okruh Nowa Ruda Broumov – 36 km

Charakteristika: krásná trasa pro milovníky hladkého asfaltu a širokých výhledů, téměř 70 % okruhu vede po cyklostezkách, zbytek tvoří místní komunikace s malým provozem

Povrch: asfaltové silnice

Pro koho: trasa pro každého

Co je zde k vidění: hrad Sarny, Broumov

str. 112

LOTAW 40. Okolo Nowé Rudy – 19 km

Charakteristika: MTB okruh, který umožňuje poznat město ležící mezi kopci a horami – stoupání a klesání, několik míst s jedinečnou atmosférou

Povrch: polní, štěrkové a asfaltové cesty

Pro koho: MTB začátečníky

Co je zde k vidění: Důl Nowa Ruda (Kopalnia Nowa Ruda), okolí Nowé Rudy

str. 108

LOTAW 41. Dvě věže – 7 km

Charakteristika: poměrně solidní MTB trasa spojující dvě rozhledny, celkem tedy 14 km s celkovým převýšením 500 m

Povrch: štěrkové a polní cesty

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: trasa nabízí skvělé výhledy – panorama Sovích a Stolových hor, dobrý výhled na Bardské, Zlaté a Bialské hory a masiv Sněžníku a také na Orlické a Bystrzycké hory

LOTAW 42. Okruh Radków Cervená – 37 km

Charakteristika: velmi dobrý okruh s výjimečnými výhledy, vedený v otevřeném terénu na polsko-české hranici. Okruh zařazený do kánonu nejlepších tras v Dolním Slezsku

Povrch: asfaltové cesty

Pro koho: trasa pro každého

Co je zde k vidění: Radków, Radkowské jezero, Otovice, hrad Sarny, doporučujeme trasu obohatit o návštěvu baziliky minor ve Wambierzycích

LOTAW 43. Po Šcinawských vrších – 18 km

Charakteristika: okruh vede výhradně po asfaltových cestách s malým provozem. Obkroužíme zde východní část Šcinawských vrchů

Povrch: asfaltové cesty s malým provozem

Pro koho: pro rodiny s dětmi (ale se zkušenostmi s cyklistikou)

Co je zde k vidění: panoramata Stolových a Sovích hor – rozhledna v Suszyny

str. 110

LOTAW 44. Kolem Hejšoviny – 23 km

Charakteristika: lehký okruh typu MTB s množstvím malých stoupání a klesání, v podstatě nepřesahujících 7 %. Má dva vhodné výchozí body – Karlów a Batorowo. Z prvního z nich je snadné přidat k cyklistickému okruhu peší výstup na Hejšovinu (Szczeliniec)

Povrch: polní a lesní cesty, kamenité úseky

Pro koho: pro milovníky MTB

Co je zde k vidění: doporučujeme zpestřit cyklotrasu peším výstupem na vrchol Velká Hejšovina (Szczeliniec Wielki)

str. 110

Na internetových stránkách www.bikesudety.pl najdete velmi podrobné popisy výše uvedených tras s rozsáhlou fotodokumentací. Ta je doplněna o profily a stupnice (tj. klesání a stoupání). Můžete si také stáhnout gpx soubory pro snadnější navigaci. Těm, kteří chtějí jednotlivé trasy důkladně prozkoumat, doporučujeme, aby se podívali na aplikaci app.bikesudety.pl.

Wieża na Włodzickiej Górze

To malownicza gmina położona u podnóża Gór Sowich i na zboczach Wzgórz Włodzickich w dolinie Włodzicy. Stąd najlepiej wyruszyć, aby dotrzeć np. na **wieżę widokową na Włodzickiej Górze (757 m n.p.m.)**. U podnóża góry, przy samej granicy czeskiej, znajduje się wieś Krajanów, którą utrwaliła w swoich książkach mieszkająca tu wiele lat Olga Tokarczuk – laureatka Literackiej Nagrody Nobla. Wyznakowano tu w terenie trzy **literackie szlaki spacerowe** nawiązujące do twórczości pisarzy związanych z regionem – Olgą Tokarczuk i Karolem Maliszewskim. Projekty tych tras wycieczkowych powstały przy okazji odbywającego się w gminie i mieście Nowa Ruda corocznego Festiwalu Góry Literatury. W gminie Nowa Ruda, w Bożkowie znajduje się także **pałac rodziny Magnisów**, niestety nie jest udostępniony do zwiedzania.

Pałac w Bożkowie

Jedną se o malebnou obec, která se nachází na úpatí Sovích hor a na svazích Włodzických vrchů v údolí Włodzice. Nejlépe je odtud vyrazit například k **rozhledně na Włodzické hoře (757 m n. m.)**. Na úpatí hory, nedaleko českých hranic, se nachází obec Krajanów, kterou ve svých knihách zveřejnila Olga Tokarczuk, která zde dlouhá léta žila a získala Nobelovu cenu za literaturu. V oblasti jsou vyznačeny tři **literární vycházkové trasy**, které odkazují na díla spisovatelů spjatých s tímto krajem – Olgy Tokarczuk a Karola Maliszewského. Návrhy těchto turistických tras vznikly u příležitosti každoročního Festivalu Literární hory (Festival Góry Literatury), který se koná v obci a městě Nowa Ruda. V obci Nowa Ruda v Bożkowie se nachází také **zámek rodiny Magnisů**, který však bohužel není přístupný veřejnosti.

MUZEUM PRZY TUNELU

+48 889 785 337 | www.facebook.com/muzeum.przy.tunelu

Muzeum powstało w miejscowości Świerki dzięki pasji Mieczysława Bojko i Nadii Makuchowskiej. Zgromadzono w nim dobra kultury, a także różnego rodzaju pamiątki, są tu przedmioty z czasów przedwojennych oraz z czasów PRL-u (narzędzia, meble, naczynia, stare książki, fotografie itp.). Dodatkowo znajduje się tu mała galeria z obrazami właścicielki. Muzeum pozwala odbyć podróż sentymentalną do przeszłości.

MUZEUM U TUNELU

+48 889 785 337 | www.facebook.com/muzeum.przy.tunelu

Muzeum vzniklo v obci Świerki díky nadšení Mieczysława Bojka a Nadi Makuchowské. Shromažďuje kulturní předměty a různé druhy památek, včetně předmětů z předválečného období a z doby komunismu (nářadí, nábytek, nádobí, staré knihy, fotografie atd.). Kromě toho je zde malá galerie s obrazy majitelky. Muzeum umožňuje podniknout „sentymentální cestu do minulosti“.

Ratusz w Nowej Rudzie

Początki miasta sięgają XIV wieku, gdy istniała tu niewielka osada górnicza, a jej mieszkańcy zajmowali się eksploatacją złóż rudy żelaza. Dzięki dobremu położeniu na szlaku handlowym Nowa Ruda otrzymała prawa osady targowej, a w połowie wieku XIV prawa miejskie. Nie posiadała murów obronnych, dlatego też stawała się łatwym łupem podczas kolejnych wojen. Miasto to już od XVI wieku czerpało swe bogactwo z wydobycia węgla kamiennego. Największy rozwój Nowej Rudy nastąpił na początku XIX wieku, kiedy właścicielem okolicznych dóbr stał się hrabia von Magnis. Rozwój Nowej Rudy spotęgowała także wybudowana tu pod koniec XIX wieku linia kolejowa. W górniczej historii tego miasta były i bardzo tragiczne zdarzenia. W 1941 roku wydarzyła się tu największa katastrofa kopalniana na Śląsku – w wyniku wybuchu metanu zginęło tu 187 górników.

Choć podobnie jak w Wałbrzychu pod koniec XX kopalnie noworudzkie zostały zamknięte, to w krajobrazie miasta widoczne są pozostałości po ich historii. Dużą atrakcją dla zwiedzających jest tu **Dawna Kopalnia Węgla**, która przedstawia ponad 700-letnią historię górnictwa. Ciekawa do poznania jest także starówka Nowej Rudy, którą warto zwiedzić zgodnie z zaplanowaną trasą, tzw. „Szlakiem spacerowym grodu nad rzeką Włodzicą”. Na szlaku tym znajdują się najciekawsze zabytki, takie jak np. **neorenesansowy ratusz z XIX wieku**, czy górujący nad miastem **kościół św. Mikołaja**. Trasa ta rozpoczyna się w rynku, została oznaczona w terenie żółto-czerwonym kwadratem, czas jej przejścia trwa około godziny. Zaskoczeniem dla odwiedzających będzie popiersie Franza Eckerta – muzyka i kompozytora, urodzonego w Nowej Rudzie, który był twórcą hymnu Japonii. Doskonałym punktem widokowym w okolicy Nowej Rudy jest **wieża widokowa na szczycie Góry Św. Anny (647 m n.p.m.)**, a także położona nieco dalej od centrum – wykonana z czerwonego piaskowca – **wieża widokowa na Górze Wszystkich Świętych (648 m n.p.m.)**. Nową Rudę warto także przemierzyć ścieżką rowerową od Słupca aż po Drogosław.

Počátky města sahají do 14. století, kdy zde existovala malá hornická osada a její obyvatelé se zabývali těžbou železné rudy. Díky dobré poloze na obchodní stezce získala Nowa Ruda práva tržní osady a v polovině 14. století i městská práva. Neměla žádné obranné hradby, a proto se během následných válek stávala snadnou kořistí. Od 16. století město získávalo své bohatství z těžby uhlí. K největšímu rozvoji Nowé Rudy došlo na počátku 19. století, kdy se majitelem okolních statků stal hrabě von Magnis. K rozvoji Nowé Rudy přispěla také železniční trať, která zde byla vybudována na konci 19. století. V hornické historii tohoto města došlo také k několika velmi tragickým událostem. V roce 1941 zde došlo k největšímu důlnímu neštěstí ve Slezsku – v důsledku výbuchu metanu zde zahynulo 187 horníků.

Přestože byly noworudzské doly, stejně jako doly ve Wałbrzychu, na konci 20. století uzavřeny, ve městě jsou patrné pozůstatky jejich historie. Hlavním lákadlem pro návštěvníky je zde **Starý uhelný důl** (Dawna Kopalnia Węgla), který ukazuje více než 700 let hornické historie. Za pozornost stojí také historické centrum Nowé Rudy, které doporučujeme prozkoumat po plánované trase, tzv. „Pěší stezce hradu nad řekou Włodzicí“ („Szlakiem spacerowym grodu nad rzeką Włodzicą“). Na této stezce najdete nejzajímavější památky, jako je **novorenesanční radnice z 19. století** nebo **kostel sv. Mikuláše** (šv. Mikołaja) tyčící se nad městem. Trasa začínající na náměstí byla v terénu vyznačena žlutým a červeným čtvercem a její absolvování trvá asi hodinu. Překvapením pro návštěvníky bude busta Franze Eckerta – hudebníka a skladatele narozeného v Nowé Rudě, který byl autorem japonské hymny. Vynikajícím vyhlídkovým bodem v okolí Nowé Rudy je **rozhledna na vrcholu hory Sv. Anny (Šv. Anny; 647 m n. m.)** a také **rozhledna z červeného pískovce na hoře Všech svatých (Wszystkich Świętych; 648 m n. m.)**, která se nachází o něco dále od centra. Nowa Ruda stojí za prohlídku také na cyklostezce ze Słupce do Drogosławi.

Szczeliniec Wielki

Gmina Radków to przede wszystkim bardzo dobry punkt wypadowy w Góry Stołowe. Na terenie gminy znajduje się niemal połowa powierzchni **Parku Narodowego Gór Stołowych**. Charakterystycznym krajobrazem są tu rozległe i pozornie płaskie szczyty, na których znajdują się skalne platformy, w których na skutek erozji natura wyrzeźbiła wyjątkowe formy skalne, szczeliny, labirynty. Najpopularniejszymi celami wycieczek są tu – najwyższy szczyt – **Szczeliniec Wielki (919 m n.p.m.)** oraz **Błędne Skąły**. Jednak warto dotrzeć i do innych, mniej obleganych miejsc, takich jak np. Skalne Grzyby, Fort Karola, czy też wyruszyć w na stronę czeską i poznać **Broumovské štěny**.

W samym Radkowie znajduje się **Zalew Radkowski** – ośrodek rekreacyjny z bogatą bazą noclegową oraz wypożyczalnią sprzętu wodnego. Można stąd wyruszyć także na **taras widokowy na górze Guzowata**.

Gmina Radków to także interesujące miejsce dla miłośników historii. W samym centrum Radkowa znajduje się **renesansowy ratusz z 1545 roku**, kościół poewangelicki św. Andrzeja, barokowe kamienice mieszczańskie, pozostałości po murach miejskich. Jednak prawdziwą perłą architektury to **Bazylika pw. Najświętszej Marii Panny** z 1710 roku w Wambierzycach, nazywanych „Dolnośląską Jerozolimą”. W jej najbliższym otoczeniu jest rozległa kalwaria oraz najstarsza w Polsce ruchoma szopka.

Ważną miejscowością turystyczną w gminie Radków jest także Ścinawka Średnia, gdzie znajduje się zamek Sarny oraz **wieża widokowa „Suszynka”**.

Obec Radków je především velmi dobrým výchozím bodem do Stolových hor. Na území obce se nachází téměř polovina území **Národního parku Stolové hory** (Parku Narodowego Gór Stołowych). Pro zdejší krajinu jsou charakteristické rozsáhlé a zdánlivě ploché vrcholy se skalními plošinami, do nichž příroda v důsledku eroze vytvořila jedinečné skalní útvary, štěrbinu a labirynty. Nejoblíbenějšími cíli jsou zde nejvyšší vrchol **Velká Hejšovina** (Szczeliniec Wielki; **919 m n. m.**) a **Błędne skály** (Błędne Skąły). Vyplatí se však navštívit i další, méně navštěvovaná místa, jako jsou Skalní hříby (Skalne Grzyby), Fort Karola (také známý pod jiným českým názvem Karlova pevnůstka) nebo se vydat na českou stranu a prozkoumat **Broumovské stěny**.

V samotné obci Radków se nachází rekreační středisko **Zalew Radkowski** s širokou nabídkou ubytování a půjčovnou vodního vybavení. Odtud se můžete vydat také na **vyhlídkovou terasu na Božanovském vrchu** (Guzowata).

Obec Radków je také zajímavým místem pro milovníky historie. V samotném centru obce se nachází **renesanční radnice z roku 1545**, bývalý evangelický kostel svatého Ondřeje (šv. Andrzeja), barokní měšťanské domy a zbytky městských hradeb. Skutečnou architektonickou perlou je však **bazilika Nejsvětější Panny Marie** (Bazylika pw. Najświętszej Marii Panny) z roku 1710 v obci Wambierzyce, známá jako „Dolnoslezský Jeruzalém”. V její bezprostřední blízkosti se nachází rozlehlá kalvárie a nejstarší pohyblivý betlém v Polsku.

Dalším významným turistickým cílem v obci Radków je Ścinawka Średnia, kde se nachází hrad Sarny a **rohledna „Suszynka”**.

Klasztor w Broumovie

Ziemia Broumovska, czyli okolice miast Broumov i Police nad Metují, to region pískovcových skal i barokových zabytków. Znajdują się tu dwa Narodowe Rezerwy Przyrody. Pierwszy z nich to **skaly Adršpasko-Teplické**, które są największym skalnym miastem w Europie Środkowej. Drugi obszar to **Broumovské Šciány** – długi grzbiet skalny, który zachęca dzięki przyrodą, niezwykłymi formami skalnymi z wyjątkowymi panoramami, np. z kaplicy Marii Śnieżnej na szczycie Hvězda, Skalnego Teatru, czy z Koruny. Podobne widoki oferują także dwa labirynty skalne na górze stołowej Ostaš koło Polic nad Metují.

Odwiedzając ten region nie można ominąć **klasztoru benedyktyńskiego w Broumovie**, którego początki sięgają XIII wieku. Znajduje się tu kopia Całunu Turyńskiego, a podczas zwiedzania można zajrzeć do zabytkowej biblioteki. W regionie Broumovska znajduje się dziesięć barokowych kościołów, malowniczo wkomponowanych w krajobraz. W latach 1709-1743 stawiali je najlepsi architekci tamtych czasów – Martin Allio i Kryštof i Kilián Ignác Dientzenhofer. Kolejnym ważnym kościołem jest kościół cmentarny. Kościółek Najświętszej Marii Panny w Broumovie należy do najstarszych drewnianych zabytków sakralnych w Europie Środkowej. Znajdziemy tu dziesiątki kaplic, drogi krzyżowe, setki rzeźb i krzyży z piaskowca o wyjątkowych walorach artystycznych, które można spotkać zarówno w poszczególnych wsiach, jak i na otwartej przestrzeni przy szlakach.

Jest to także region bardzo dobrze przygotowany dla rowerzystów. Gęsta sieć oznakowanych tras rowerowych i szlaków turystycznych oferuje bogate kombinacje przy planowaniu wycieczek rowerowych zarówno na rodzinne przejażdżki z dziećmi, jak i dla wymagających rowerzystów uprawiających sport. Tu warto zapoznać się ze stroną **Broumovsko Bike Resort (bikeresort.broumovsko.cz)**, gdzie są opisane najciekawsze trasy rowerowe.

Kaplica Marii Śnieżnej na szczycie Hvězda

Broumovsko neboli okolí měst Broumov a Police nad Metují, je krajem pískovcových skal a barokních památek. Nacházejí se zde dvě národní přírodní rezervace. První z nich jsou **Adršpasko-teplické skály**, které jsou největším skalním městem ve střední Evropě. Druhou oblastí jsou **Broumovské stěny** – dlouhý skalní hřeben, který láká návštěvníky svou divokou přírodou, neobvyklými skalními útvary s jedinečnými panoramami, např. z kaple Panny Marie Sněžné na vrcholu Hvězdy, Skalního divadla nebo z Koruny. Podobné výhledy nabízejí také dva skalní labirynty na Stolové hoře Ostaš u Police nad Metují.

Při návštěvě regionu si nenechte ujít **benediktinský klášter v Broumově**, jehož počátky sahají až do 13. století. Nachází se zde kopie Turínského plátna a během návštěvy si můžete prohlédnout také historickou knihovnu. Na Broumovsku se nachází deset barokních kostelů malebně zakomponovaných do krajiny. Postavili je v letech 1709-1743 nejlepší architekti té doby – Martin Allio, Kryštof a Kilián Ignác Dientzenhoferovi. Dalším významným kostelem je hřbitovní kostel Panny Marie v Broumově, jedna z nejstarších dřevěných sakrálních památek ve střední Evropě. Desítky kapliček, křížových cest, stovky pískovcových soch a křížů mimořádné umělecké kvality najdeme jak v jednotlivých obcích, tak ve volné krajině podél stezek.

Je to také region velmi dobře připravený pro cyklisty. Hustá síť značených cyklistických a turistických tras nabízí bohatou nabídku pro plánování cyklistických výletů jak pro rodinné vyjížďky s dětmi, tak pro náročné sportovní cyklisty. Podívejte se na webové stránky **Bike resortu Broumovsko (bikeresort.broumovsko.cz)**, kde jsou popsány nejzajímavější cyklotrasy.

1 Anberg Pokoje i Restauracja Nowa Ruda

tel. +48 536 472 704

2 Dom wypoczynkowy Sport Centrum w Nowej Rudzie

tel. +48 74 872 64 81

3 Wędzarnia Bukowy Dym w Nowej Rudzie

tel. +48 508 287 388

obiekt noclegowy

ubytování

restauracja

restaurace

obiekt noclegowy + restauracja

ubytování + restaurace

BASIA - CIASTO REGIONALNE / REGIONÁLNÍ KOLÁČ

Jednym z najpopularniejszych smaków regionu jest ciasto Basia, które już od czterech pokoleń towarzyszy mieszkańcom. Jego historia związana jest z górniczą przeszłością Wałbrzyska. W latach 60. XX w. było już serwowane w wałbrzyskich kawiarniach. Później zostało dedykowane górnikom, w hołdzie świętej Barbarze, patronce górników. Jego sekretem jest delikatny, kakaowy biszkopt jest delikatny, kakaowy biszkopt przelozony świeżą bitą śmietaną.

Jednou z nejoblíbenějších dobrot v regionu je koláč Basia, který provází obyvatelé kraje již po čtyři generace. Jeho historie je spojena s hornickou minulostí města Wałbrzych. Již v 60. letech 20. století se podával ve wałbrzyských kavárnách. Později byl věnován horníkům, jako pocta svaté Barboře, patronce horníků. Jeho tajemstvím je jemný kakaový piškot proložený čerstvou šlehačkou.

WYPOŻYCZALNIE ROWERÓW / PŮJČOVNY KOL

Wypożyczalnia Rowerów i Hulajnóg Elektrycznych w Głuszczyce – Konrad Kmiecński

ul. Sienkiewicza 79, Głuszczyca 58-340, tel.: +48 888 873 402

Wypożyczalnia oferuje bogaty wybór rowerów, w tym rowerów elektrycznych, a także możliwość wypożyczenia profesjonalnych górskich hulajnóg elektrycznych z zasięgiem do 50 km i możliwością pokonywania wzniesień do 30°.

Půjčovna nabízí široký sortiment jízdních kol, včetně elektrokol, a také možnost zapůjčení profesionálních horských elektrokoloběžek s dojezdem až 50 km a možností stoupání až 30°.

EBike – Góry Sowie – wypożyczalnia rowerów

Lokalizacja 1: Rzeczka 26, Rzeczka, 58-320

Lokalizacja 2: ul. Główna 23, 58-321 Zagórze Śląskie

tel.: +48 536 068 772, e-mail: info@ebikegorysowie.pl, www.ebikegorysowie.pl

Wypożyczalnia oferuje m.in. rowery elektryczne, które charakteryzują się najnowocześniejszymi systemami napędowymi, dużym komfortem jazdy oraz dalekim zasięgiem. W ofercie jest 11 rowerów elektrycznych renomowanych firm Univega oraz KTM.

Půjčovna nabízí mimo jiné elektrokola, která se vyznačují nejmodernějšími pohonnými systémy, velkým jízdním komfortem a dlouhým dojezdem. V nabídce je 11 elektrokol od renomovaných značek Univega a KTM.

Kompleks Dworzysko - wypożyczalnia rowerów elektrycznych, tradycyjnych oraz hulajnog

Al. Spacerowa 22; 58-310 Szczawno-Zdrój

tel.: +48 608 330 044, e-mail: recepcja@dworzysko.eu, www.dworzysko.pl

Wypożyczalnia dysponuje łącznie 23 rowerami, w tym znajduje się 8 rowerów elektrycznych, a także elektryczne hulajnogi o zasięgu ok. 40 km.

Půjčovna má celkem 23 jízdních kol, z toho je 8 elektrokol, a také elektrokoloběžky s dojezdem přibližně 40 km.

Centrum Sportowo-Rekreacyjne AQUA-ZDRÓJ Spółka z o.o. - wypożyczalnia rowerów elektrycznych i tradycyjnych

ul. Ratuszowa 6; 58-304 Wałbrzych

Telefon: +48 (74) 660 93 00, +48 539 973 875, e-mail: hotel@aqua-zdroj

www.aqua-zdroj.pl/wyposzyczalnia-rowerow/

W wypożyczalni dostępne są rowery górskie, trekkingowe oraz elektryczne.

V půjčovně jsou k dispozici horská kola, trekkingová kola a elektrokola.

Centrum Aktywności „Czarodziejska Góra” w Jedlinie – Zdroju – wypożyczalnia rowerów tradycyjnych i elektrycznych

ul. Poznańska; 58-330 Jedlina-Zdrój; tel.: +48 606 786 569, www.cjkjedlina.pl

Wypożyczalnia dysponuje 6 rowerami górskimi marki TREK oraz 4 rowerami elektrycznymi. Oprócz wypożyczalni w kompleksie przygotowano Miejsce Obsługi Rowerów.

Půjčovna má k dispozici 6 horských kol značky TREK a 4 elektrokola. Kromě půjčovny je v areálu k dispozici také Servis kol.

Wypożyczalnia rowerów miejskich – Informacja Turystyczna w Świdnicy

Rynek 41; 58-100 Świdnica; tel.: +48 74 852 02 90, it@um.swidnica.pl

Wypożyczalnia rowerów przy Informacji Turystycznej w Świdnicy dysponuje 4 nowymi miejskimi rowerami Romet Sonata wraz z całym niezbędnym dla bezpiecznych przejazdów sprzętem.

Půjčovna kol v Turistických informacích ve Świdnici má k dispozici 4 nová městská kola Romet Sonata s veškerým potřebným vybavením pro bezpečnou jízdu.

Biuro Turystyczne NordActive powstało w 2010 roku z połączenia pasji do turystyki oraz chęci propagowania zdrowego i aktywnego stylu życia. Głównym profilem firmy jest organizacja i profesjonalna obsługa imprez turystycznych i wycieczek oraz promocja różnorodnych form aktywności ruchowej podczas obozów sportowo-rekreacyjnych. Kadra Biura Turystycznego NordActive to specjaliści i instruktorzy wybranych dyscyplin sportowych, piloci i przewodnicy, entuzjaści sportu i turystyki aktywnej.

Turistická kancelář NordActive vznikla v roce 2010 spojením vášně pro turistiku a touhy propagovat zdravý a aktivní životní styl. Hlavním profilem společnosti je organizace a profesionální zajištění turistických akcí a výletů a propagace různých forem pohybových aktivit během sportovních a rekreačních táborů. Personál Turistické kanceláře NordActive tvoří odborníci a instruktoři vybraných sportovních disciplín, turističtí průvodci, nadšenci pro sport a aktivní turistiku.

Biuro Turystyczne NORDACTIVE

www.nordactive.pl, e-mail: biuro@nordactive.pl

tel. Łukasz 667 364 119, Ania 693 771 391

ODDZIAŁ PTTK „ZIEMI WAŁBRZYSKIEJ”

Biuro Programowe Oddziału PTTK / Programová kancelář pobočky PTTK:

organizacja wycieczek / Organizace výletů
informacja turystyczna / turistické informace
odznaki / odznaky

ul. Rynek 9; 58-300 Wałbrzych
tel. + 48 530 862 663, +48 74 66 66 068
biuro@pttk.walbrzych.pl,
www.pttkwalbrzych.pl

LOKALNA ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA
AGLOMERACJA
WAŁBRZYSKA

Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna Aglomeracja Wałbrzyska (LOT AW) powstało z inicjatywy gmin i samorządów Aglomeracji Wałbrzyskiej oraz instytucji kulturalnych i podmiotów gospodarczych związanych z turystyką, by wspierać rozwój lokalnego rynku turystycznego.

Idea powstania stowarzyszenia zrodziła się z potrzeby wspólnego działania na rzecz wykorzystania potencjału turystycznego Aglomeracji Wałbrzyskiej – regionu, który jest bogaty w walory przyrodnicze i kulturowe oraz posiada wielki potencjał turystyczny.

Początki Stowarzyszenia sięgają 2012 roku. Wówczas trzy gminy – Gluszyca, Jedlina-Zdrój i Walim – utworzyły Stowarzyszenie „Tajemniczy Trójkąt”, które zostało przekształcone w LOT Aglomeracji Wałbrzyskiej, do którego dziś należy już 37 członków.

Fundament Stowarzyszenia tworzą ludzie, którzy na poziomie zarządu, przedstawiciele poszczególnych podmiotów i osób pracujących w tzw. „grupach roboczych” wspólnie działają na rzecz rozwoju turystyki w regionie Aglomeracji Wałbrzyskiej. Członkowie stowarzyszenia realizują szereg wspólnych zadań, m.in. tworzą i dystrybuują materiały turystyczne, opracowują pakiety turystyczne i promują produkty lokalne. Jednym z produktów turystycznych jest Festiwal Smaków Aglomeracji Wałbrzyskiej. Potrawy powstające z lokalnych produktów i nawiązujące do tradycji kulinarnych regionu Aglomeracji Wałbrzyskiej są serwowane w restauracjach oraz kawiarniach, które kontynuują dziedzictwo kulinarne regionu – a tu jest ono niezwykle zróżnicowane. Konsekwentnie podnosząc kompetencje turystycznych kadr regionu, LOT Aglomeracja Wałbrzyska organizuje konferencje i szkolenia, które stanowią doskonałą inspirację do wspólnego działania. Ważnym działaniem LOT Aglomeracja Wałbrzyska, cieszącym się ogromnym powodzeniem zarówno wśród turystów jak i mieszkańców regionu, jest realizowany od 2019 roku projekt #odkrywajlokalnie. To cykl weekendowych, bezpłatnych wycieczek z przewodnikiem, promujących lokalne dziedzictwo i zachęcających do odkrywania najbliższej okolicy.

Najnowszym produktem turystycznym Stowarzyszenia jest rozwój tras rowerowych w Aglomeracji Wałbrzyskiej. W ramach tego działania funkcjonuje strona internetowa www.bikesudety.pl, gdzie można pobrać mapy rowerowe, obejrzeć filmy promujące turystykę rowerową regionu, a także pobrać aplikację prezentującą 44 trasy rowerowe na pograniczu Aglomeracji Wałbrzyskiej i Broumowska.

Zapraszamy serdecznie do odkrywania Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Sdružení Místní turistická organizace Aglomerace Wałbrzyška (Lokalna Organizacja Turystyczna Aglomeracja Wałbrzyska – LOT AW) vzniklo z iniciativy obcí a samospráv Aglomerace Wałbrzyška, jakož i kulturních institucí a podnikatelských subjektů souvisejících s cestovním ruchem, s cílem podpořit rozvoj místního turistického trhu.

Myšlenka sdružení se zrodila z potřeby společného postupu při využívání turistického potenciálu Aglomerace Wałbrzyška – regionu oplývajícího přírodním a kulturním bohatstvím s velkým turistickým potenciálem.

Počátky Sdružení sahají do roku 2012. Tehdy tři obce: Gluszyca, Jedlina-Zdrój, Walim vytvořily Sdružení „Tajemný trojúhelník”, které se transformovalo na LOT AW, které má dnes již 37 členů.

Základ Sdružení tvoří lidé, kteří na úrovni představenstva, zástupců jednotlivých subjektů a lidí pracujících v tzv. pracovních skupinách společně pracují na rozvoji cestovního ruchu v regionu Aglomerace Wałbrzyška. Členové Sdružení plní řadu společných úkolů, jako je tvorba a distribuce turistických materiálů, tvorba turistických balíčků a propagace místních produktů. Jedním z turistických produktů je Festival chutí Aglomerace Wałbrzyška (Festiwal Smaków Aglomeracji Wałbrzyskiej). V restauracích a kavárnách se podávají jídla z místních produktů, která odkazují na kulinářské tradice regionu Aglomerace Wałbrzyška a navazují na kulinářské dědictví regionu, které je zde mimořádně pestré. Sdružení LOT AW soustavně zvyšuje kompetence zaměstnanců v cestovním ruchu v regionu a pořádá konferenci a školení, které jsou vynikající inspirací pro společné aktivity. Důležitou aktivitou sdružení LOT AW, která se těší velké oblibě turistů i obyvatel regionu, je projekt #odkrywajlokalnie, který je realizován od roku 2019 a představuje sérii bezplatných víkendových prohlídek s průvodcem, které propagují místní dědictví a vybízejí k poznávání nejbližšího okolí.

Nejnovejším turistickým produktem Sdružení je rozvoj cyklistických tras v Aglomeraci Wałbrzyška. Jeho součástí jsou webové stránky www.bikesudety.pl, kde si můžete stáhnout cykloturistické mapy, zhlédnout videa propagující cykloturistiku v regionu a stáhnout aplikaci představující 44 cyklotras na hranicích Aglomerace Wałbrzyška a Broumowska.

Srdce vás zveme k prozkoumávání Aglomerace Wałbrzyška.

**Lokalna Organizacja Turystyczna
Aglomeracja Wałbrzyska**

ul. Piastów Śląskich 1, 58-306 Wałbrzych
(Zamek Książ)

tel. +48 74 66 43 850, e-mail: lot@lotaw.pl

www.bikesudety.pl

GPX / PROFILE / ZDJĘCIA / OPISY TRAS ROWEROWYCH

Projekt pt. „Rozwój turystyki rowerowej Ziemi Broumovskiej i Aglomeracji Wałbrzyskiej”
jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska.